اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

چهارشنبه
• ۱۲ مهر ۱۴۰۲
• ۱۸ ربیع‌الاول ۱۴۴۵
• ۴ اکتبر ۲۰۲۳

• سال سی‌وپنجم شماره پیاپی ۳۷۳۴ • دوره جدید سال نهم شماره ۲۴۱۶ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

حضور شرکت پتروشیمی شیراز در اجلاس سراسری رهبران اقتصاد کشور

۳

بررسی صمت از تاثیر آزادسازی پول‌های بلوکه‌شده در ارزش ریال

ریال به‌سادگی تقویت نمی‌شود

شرایط اقتصادی هر کشوری با ارزش پول ملی آن نمایان می‌شود و این شاخص نقش مهمی در تعیین ارزش اقتصادی، تورم، تجارت خارجی، وضعیت اشتغال و... دارد. باتوجه به اهمیت ارزش پول ملی، نیاز است اقداماتی در جهت تقویت آن صورت بگیرد تا کشورها بتوانند از بحران‌ها و چالش‌هایی که پیش روی آنها قرار می‌گیرد گذر کنند. آمارها نشان می‌دهد در دولت سیزدهم با عبور قیمت ارز از مرز ۶۰ هزار تومان ارزش پول ملی افت بی‌سابقه‌ای را تجربه کرد؛ اما رفع تنش‌های سیاسی و آزادسازی پول‌های بلوکه‌شده ایران در کشورهای مختلف، تا حدودی زمینه‌های ثبات نرخ ارز را فراهم کرد و قیمت ارز در ماه‌های اخیر به ثبات رسید. بانک مرکزی بعد از آزادسازی پول‌های مسدودشده ایران در بانک‌های کره‌جنوبی اعلام کرد قصد دارد این پول را برای تقویت ارزش ریال استفاده کند، اما این اظهارنظر چندان به مذاق کارشناسان و فعالان اقتصادی خوش نیامد، زیرا آنها بر این باورند که تقویت ریال منوط به مهار تورم و انجام اقدامات ساختاری دارد.

۱۴

عکس: صمت

گزارش صمت از وضعیت واردات خودرو

انتظار برای واردات خودرو به سر آمد؟

۴

سرمقاله

الزامات اقتصادی یک آموزش و پرورش توسعه‌گرا

۲

گفت‌وگو

نقشی که باید پررنگ‌تر شود

۶

پرونده روز

صمت به مناسبت روز جهانی حیوانات بررسی کرد

هزینه نگهداری از حیوانات خانگی ۷

زیست لاکچری حیوانات خانگی ۸

خریدوفروش حیوانات با نقض قوانین ۱۰

نه به کشتار دسته‌جمعی حیوانات! ۱۲

گزارش ویژه

اقدامات هلدینگ پتروپالایش اصفهان برنامه محور است ۵

تحقق سرمایه‌گذاری خارجی در کیش

۳

جناب آقای دکتر محمد انصاری
ریاست سازمان صنعت و معدن و تجارت استان البرز

انتصاب جنابعالی را به سمت ریاست سازمان صنعت و معدن و تجارت استان البرز تبریک گفته ،امید است در سایه تاییدات الهی و با کوله باری از تجربه شما شاهد تحولات چشمگیر در صنعت البرز باشیم

شرکت فرش ماهریس (نجفی)

جناب آقای دکتر محمد انصاری
ریاست سازمان صنعت و معدن و تجارت
استان البرز

انتصاب بجا و شایسته حضرتعالی را به سمت ریاست سازمان صنعت و معدن و تجارت استان البرز که نشان از درایت و لیاقت و توانمندی شماست تبریک گفته ، رجای واثق داریم کارآمدی های بر جسته شما نوید بخش پیشرفت و توسعه صنعت استان خواهد بود

مدیریت شرکت جابون

«مناقصه عمومی»

معدن کار باختر

شرکت معدن کار باختر در نظر دارد عملیات خرید و نصب ساندویچ پانل ساختمان‌های اداری تجهیز کارگاه در سایت معدن مس جانجا واقع در (استان سیستان و بلوچستان، شهرستان نیمروز، آقای وحدتی ۰۹۱۶۶۴۱۸۹۸۳) را از طریق مناقصه عمومی به پیمانکاران واجد شرایط واگذار نماید.

از متقاضیان محترم دعوت به عمل می‌آید پس از بازدید محل و دریافت اسناد مناقصه از سایت madankarbakhtar.ir نسبت به تحویل پاکت‌ها حداکثر تا ۷ روز کاری پس از چاپ آگهی به واحد پشتیبانی ۰۸۱۳۸۳۷۰۲۳۵ (۰۹۱۸۳۱۸۹۸۲۳)، به دفتر همدان، خیابان مهدیه، جنب بانک صادرات، کوچه توحید، بن‌بست کیانیان، درب اول از سمت راست) یا دفتر تهران (سعادت‌آباد، نرسیده به خروجی نیایش شرق، خیابان ۲۶ (حق‌طلب غربی) پلاک ۴۹ ساختمان صبانور- طبقه همکف- شرکت معدن‌کار باختر- خانم نادر) اقدام فرمایند.

شرکت معدن کار باختر (سهامی خاص)

آگهی مناقصه عمومی

«تامین و تحویل ۵,۰۰۰(پنج هزار) تن کک متالورژی سایز ۲۰-۶۰ میلیمتری شرکت جهان فولادسیرجان»

«مناقصه شماره ۰۲۶۶-ک-م»

شرکت جهان فولاد سیرجان در نظر دارد نسبت به تامین و تحویل ۵,۰۰۰ (پنج هزار) تن کک متالورژی سایز ۲۰-۶۰ میلیمتری از طریق برگزاری مناقصه عمومی اقدام نماید؛ لذا از تمامی تولیدکنندگان و تامین‌کنندگان معتبر که دارای توانایی مناسب، سوابق و تجارب مورد قبول می‌باشند، دعوت به عمل می‌آید اسناد مناقصه را از طریق مراجعه به آدرس اینترنتی WWW.SJSCO.IR دریافت نمایند.

شرایط:

۱. آخرین فرصت تحویل پاکات: پایان وقت اداری روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۷/۲۶.
۲. تضمین شرکت در مناقصه مبلغ ۱۸,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال (هجده میلیارد) ریال مطابق اسناد مناقصه.
۳. شرایط تحویل کالا: تحویل درب کارخانه شرکت جهان فولاد سیرجان واقع در استان کرمان، شهرستان سیرجان، کیلومتر ۵۰ جاده سیرجان - شیراز، کیلومتر ۲ جاده اختصاصی گل گهر.
۴. محل تحویل پاکات: استان کرمان، شهرستان سیرجان، دبیرخانه کمیسیون معاملات شرکت جهان فولاد سیرجان و استان تهران، شهر تهران، دفتر شرکت جهان فولاد سیرجان.
۵. شرکت جهان فولاد سیرجان در قبول یا رد هر یک از پیشنهادات مختار می‌باشد.
۶. هزینه چاپ آگهی، بر عهده برنده مناقصه می‌باشد و ارائه اسناد و مستندات مذکور هیچگونه حقی برای متقاضیان ایجاد نمی‌کند.
۷. جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره ۰۹۹۱۲۹۳۸۳۱۷ و آدرس ایمیل TENDER@SJSCOSTEEL.COM ارتباط برقرار نمایید.

دبیرخانه کمیسیون معاملات شرکت جهان فولاد سیرجان

«مناقصه عمومی»

معدن کار باختر

شرکت معدن کار باختر در نظر دارد عملیات خدمات ناریه یک‌بار مصرف یا موردی را در سایت معدن مس جانجا واقع در (استان سیستان و بلوچستان، شهرستان نیمروز، آقای وحدتی ۰۹۱۶۶۴۱۸۹۸۳) را از طریق مناقصه عمومی به پیمانکاران واجد شرایط واگذار نماید.

از متقاضیان محترم دعوت به عمل می‌آید پس از بازدید محل و دریافت اسناد مناقصه از سایت madankarbakhtar.ir نسبت به تحویل پاکت‌ها حداکثر تا ۷ روز کاری پس از چاپ آگهی به واحد پشتیبانی ۰۸۱۳۸۳۷۰۲۳۵ (۰۹۱۸۳۱۸۹۸۲۳)، به دفتر همدان، خیابان مهدیه، جنب بانک صادرات، کوچه توحید، بن‌بست کیانیان، درب اول از سمت راست) یا دفتر تهران (سعادت‌آباد، نرسیده به خروجی نیایش شرق، خیابان ۲۶ (حق‌طلب غربی) پلاک ۴۹ ساختمان صبانور- طبقه همکف- شرکت معدن‌کار باختر- خانم نادر) اقدام فرمایند.

شرکت معدن کار باختر (سهامی خاص)

سرمقاله

الزامات اقتصادی یک آموزش و پرورش توسعه‌گرا

غلامعلی رموی
کارشناس اقتصاد

یکی از مهم‌ترین چالش‌های نظام آموزشی کشور از منظر اقتصادی دیربازده بودن و حرکت کند، سنتی و نامتوازن آن برای تامین نیروی متخصص است.

آموزش و پرورش در کشور ما از منظر توسعه کمی و تنوع خدمات آموزشی، دارای کثرت زیاد و شاید هم بی‌نظیر در جهان باشد. با این حجم از مدارس متنوع و آموزشگاه‌های دولتی، غیردولتی، خصوصی، مردمی، نیمه‌دولتی و... اما از نظر تناسب کیفیت و پاسخگویی به نیازهای واقعی کشور، شاید کمتر و بسیار ضعیف‌تر از گستره آن قلمداد شود.

تناسب با نیاز از منظر اقتصادی یعنی اینکه یک نیروی کار آموزش‌دیده و ورزیده با بهترین بهره‌وری در بهترین شرایط زمانی بتواند وارد چرخه کار شود.

در حال حاضر در ایران یک دانش‌آموز از بدو ورود به مدرسه تا پایان دوران متوسطه و حتی تا پایان دوران دانشگاه در بسیاری از رشته‌های تحصیلی به‌صورت یکنواخت یک‌سری آموزش‌های نظری و در مواردی عملی محدود را کسب می‌کند و پس از آن نیز، بدون داشتن هیچ تخصص عملی در انتظار کسب یک موقعیت اداری با یک میز و صندلی اداری می‌ماند و بعد از مدتی هم به‌ناچار به شغلی غیرمرتبط مشغول می‌شود.

در حال حاضر انتظار اشتغال برای برخی نیروهای آماده به کار کشور تا حدود ۳۵ سال هم رسیده است. از سوی دیگر، فضای مشاغل مختلف کشور نیز در رسته‌های گوناگون از وجود نیروهای انسانی آموزش‌دیده و متخصص که مدارج علمی و عملی را توامان دیده باشند، تا حد زیادی خالی است. برای مثال، یک صافکار یا فروشنده متخصص که هم تحصیلات مرتبط و هم دوره‌های مرتبط عملی را دیده باشد، نداریم، بنابراین اثربخشی این نیرو هم در انجام وظایف هم برای اقتصاد ملی و هم اقتصاد فردی متفاوت است. نتیجه این کاستی، افزایش هزینه اقتصادی کشور و استهلاک منابع و سرمایه‌های ملی است. چه بسیار انسان‌های غیرمتخصص در صنایع و کسب‌وکارها که با نبود آموزش‌های مناسب، خسارت‌های بسیار زیاد و حتی جبران‌ناپذیری به خود و منابع کشور وارد کرده‌اند. در حالی که با یک آموزش و پرورش صحیح، می‌شد این نیرو را متبحر و متخصص در حرفه خود، تحویل جامعه داد.

در کشورهای توسعه‌یافته، فضاهای آموزشی به‌شکل فراگیر و همه‌جانبه بسان یک کارخانه تولید نیروی انسانی مولد، خروجی متنوعی از تخصص و تجارب را برای نیازشان در حوزه تولید، فرهنگ، سیاست، خدمات و رسته‌های رفاهی ساخته و پرداخته می‌کند و آنها را در رده‌های مختلف سنی با سطوح مختلف تحصیلی وارد عرصه کار و فعالیت می‌کند و از این منظر، نیروهای باکیفیت و آموزش‌دیده را برای همه رسته‌ها تامین می‌کند. در این نظام آموزشی، بعد از دوران پیش‌دبستانی و نه‌ساله مدرسه تا دبیرستان یک دانش‌آموز تا حدود ۹۰ درصد راه و علاقه شغلی آینده خود را شناخته و در دوران دبیرستان، مستقیم وارد چرخه موردعلاقه خود می‌شود. از این‌رو در دوران دبیرستان با دانش‌آموزان و کارآموزانی مواجه می‌شوید که تا حدود ۹۰ درصد در جایگاه تخصصی خود در حال تحصیل علمی و نظری هستند و البته آنها هم، از بابت مخارج زندگی و تامین نیازها و از بابت آینده شغلی خود هم، هیچ نگرانی ندارند، چون همه فرصت‌های موجود شغلی آن کشور در همه رشته‌ها، شرایط زندگی نسبتا مناسبی را برای هر فرد به‌همراه خواهد آورد. بنابراین از رقابت‌های فرسایشی و سدهای سنگین آزمون‌ها و کنکورهای مختلف و پراسترس موسسات پر زرق و برق به‌صورت کامل هم آسوده‌خاطر هستند، پس انرژی خود را صرف کسب مهارت و دانش‌های موردعلاقه خود می‌کنند.

در این نظام آموزشی، فقط حدود ۲۰ درصد تقاضا برای تحصیل در دانشگاه وجود دارد و حدود ۸۰ درصد دانش‌آموزان در همان مرحله دبیرستان وارد چرخه تولید و فعالیت شغلی خود می‌شوند. از این منظر، بار عظیم اقتصادی از روی دوش دولت برداشته می‌شود. حجم عظیمی از نیروی انسانی جوان و علاقه‌مند وارد چرخه اقتصادی کشور می‌شوند. و نتیجه این امر، افزایش بهره‌وری و کاهش استهلاک منابع کشور را به‌دنبال دارد.

در این نظام آموزشی، دوران بلاتکلیفی نیروهای نوجوان و جوان کشور از بین می‌رود و امید به آینده افزایش می‌یابد.

این نظام آموزشی از نظم انضباط و کیفیت بسیار بالایی برخوردار است، بنابراین احساس علاقه و نیاز به آموزش در این فضا برای دانش‌آموز بسیار جدی ارزیابی می‌شود. در این مدارس، رقابت‌های استرس‌زا جای خود را به خلاقیت و تلاش برای کسب مهارت در کنار هم می‌دهند، بنابراین همگان احساس رضایت دارند. در این نظام آموزشی، نیاز نیست که افراد برای تحصیل فرزندان خود مدرسه ویژه بسازند یا فرزندان خود را در مدارس ویژه ثبت‌نام کنند، چون همه مدارس در کیفیت و استاندارد یکسان و مطلوب هستند. در این نظام آموزشی، حداکثر بهره‌وری از نیروی جوان کسب می‌شود و برای همه انسان‌ها فرصت برابر برای اثبات علاقه و شایستگی فراهم است. در این ساختار آموزشی، تقاضاهای زائدالوصفی برای تحصیل در رشته‌های به‌اصلاح تاپ مانند پزشکی و مهندسی‌های خاص کمتر وجود خواهد داشت، از این‌رو در همه رشته‌ها، انگیزه‌ای جز کسب علم و دانش و مهارت براساس علایق انگیزه مادی و کسب آینده درخشان نهفته نیست، زیرا آینده درخشان برای همه و در کنار همدیگر به‌وجود می‌آید.

با عنایت به مطالب پیش‌گفته، می‌توان این نتیجه را گرفت که بازار کسب‌وکار و تولید هر کشور، ارتباط تنگاتنگ و جدی با توانمندی و پویایی نظام آموزش و پرورش آن کشور دارد و تا زمانی که این ساختار خود را با یک نگاه جدید و توسعه‌ای مجهز نکند، نمی‌تواند این انتظار را داشته باشد که انسان‌های ساخته‌شده و موثری برای تصدی مشاغل مهم تربیت و تقدیم جامعه شوند. موضوعی که آسیب‌ها و مشکلات آن در نظام آموزشی کشور از نظر اقتصادی کاملا مشخص و قابل‌توجه است.

ما وزیر التماس هستیم

عباس علی‌آبادی، وزیر صنعت، معدن و تجارت (صمت) در رویداد ملی صنعت دانش‌بنیان، اظهارات متفاوتی درباره عملکرد دولت و مجلس داشت. او گفت: اگر یقه من را بگیرید، یقه شما را می‌گیرم.

به‌گزارش اقتصادنیوز، عباس علی‌آبادی، وزیر صنعت، معدن و تجارت (صمت) در رویداد ملی صنعت دانش‌بنیان اظهارات متفاوتی درباره عملکرد دولت و مجلس داشت. وی درباره بی‌انضباطی مدیریتی در دولت گفت: هیچ‌کس اختیار هیچ کاری را ندارد. چون یک‌سری کارها دست آقای خاندوزی است، بخشی دست بانک مرکزی و هر کدام از ما، بخشی از کار دست‌مان است.

وی افزود: من می‌گویم ارز بدهید. می‌گویند تو فقط «تیک» درخواست ارز را بزن. من به آقای رئیس‌جمهور گفتم ما وزیر التماس هستیم. دائم به این و آن التماس می‌کنیم. اما کاری دست‌مان نیست.

علی‌آبادی افزود: ما در کشور یک فرمانده واحد در حوزه تولید نداریم. به آقای رئیس‌جمهوری گفتم، خودتان فرمانده تولید شوید یا یکی را بگذارید فرمانده تولید شود. فقط در اختیار یک نفر باشد، نه اینکه بخشی برای مثال الان دست آقای خاندوزی، بخشی از آن دست من و یک بخش دیگر دست یکی دیگر و هر کدام بخشی از کار دست‌مان باشد. چون هیچ‌کدام از ما، هیچ‌کس پاسخگو نیست. هیچ‌کس نمی‌تواند یقه هیچ کسی را بگیرد.

رئیس‌جمهوری:

غرب باید پاسخ دهد چرا حقوق بشر را نقض می‌کند؟

رئیس‌جمهوری گفت: غرب، حقوق زن را به‌عنوان ابزار فشار آوردن به کشورهای مستقل استفاده می‌کند، آنها طرفدار حقوق زن نیستند. تومار زیادی از نقض حقوق انسان و زنان در غرب وجود دارد. ما در جایگاه مدعی حقوق بشر هستیم و غرب در جایگاه متهم قرار دارد و باید پاسخ دهد چرا حقوق بشر را نقض می‌کند؟

به‌گزارش ایسنا، سید ابراهیم رئیسی در نشست شرکت‌کنندگان در جشنواره بین‌المللی رسانه خورشید، با تبریک ولادت پیامبر اسلام (ص) و امام صادق (ع) اظهار کرد: گزارش نشست رسانه خورشید در مشهد را دریافت کردم؛ گفت‌وگوهای بسیار خوبی در زمینه ارتقای کار رسانه‌های مستقل و آزاد و معرفت‌افزایی و آگاهی‌بخشی و امیدآفرینی در کشورهای مختلف و زمینه‌ای برای همگرایی، همکاری و همفکری خانم‌ها مطرح شده است تا دبیرخانه‌ای فعال و چنین نشست‌هایی برگزار شود.

وی ادامه داد: پیامبر (ص) جلوه همه خوبی‌های عالم است. انسان‌ها به‌دنبال الگو هستند و بهترین الگو، زندگی پیامبر (ص) است. پیامبر به زن و حقوق زن توجه داشت. پیامبر به مقام زن و به احیای حقوق زنان توجه دارد. در ایران به سنت نبوی توجه دارند و حقوق زنان همواره موردتوجه امام‌خمینی (ره) بوده است. نقش زنان در پیروزی انقلاب اسلامی قابل‌توجه است. زنان در زمینه‌های علمی، اجتماعی، سیاسی و ورزشی نقش مهم و مثال‌زدنی ایفا می‌کنند.

وی تاکید کرد: ایران معتقد است استفاده غرب از زنان، استفاده ابزاری است و توجهی به هویت و جایگاه زنان ندارند. نگاه انقلاب اسلامی به زن، ابزاری نیست، خانه‌نشین کردن زنان هم نیست. بلکه الگوی سومی دارد که نفی نگاه غرب و نفی نگاه خانه‌نشینی به زن است. زن می‌تواند در کنار مرد، منشأ آثار زیادی در جامعه‌سازی باشد. زن، هم در خانواده و هم جامعه می‌تواند نقش مهمی داشته باشد. غرب، حقوق زن را به‌عنوان ابزار برای فشار آوردن به کشورهای مستقل استفاده می‌کند، آنها طرفدار حقوق زن نیستند. تومار زیادی از نقض حقوق انسان و زنان در غرب وجود دارد. ما در جایگاه مدعی حقوق بشر هستیم و غرب در جایگاه متهم قرار دارد و باید پاسخ دهد چرا حقوق بشر را نقض می‌کند؟

رئیس‌جمهوری ادامه داد: ۷۰ سال فلسطین را اشغال کردند. ۲۰ سال در افغانستان بودند و حضورشان نتیجه‌ای برای مردم این کشورها نداشت. در این مسئله و سایر مسائل جامعه بشری معتقدیم که یک هژمونی رسانه‌ای وجود دارد که حق را باطل و باطل را حق جلوه می‌دهد. حقایق را بیان نمی‌کند یا آن را وارونه جلوه می‌دهد. اخبار دقیق و واقعی و اطلاعات درست سرکوب می‌شود و اطلاعات با قرائت خودشان روایت می‌شود. امروز جنگ روایت‌هاست. در این جنگ روایت‌ها، باید روایت درست و مبتنی بر روشنگری را دنبال کرد. آنها دنبال روایت ساختگی هستند و رسانه نقش مهمی در تبیین واقعیات دارد. غرب ادامه سلطه‌گری خود را در جهل مردم می‌داند. گاهی جهل در مقابل دانش است. گاهی جهل در برابر تعقل است. او می‌خواهد انسان قدرت تحلیل نداشته باشد. جامعه باید قدرت تحلیل داشته باشد و حق را از باطل بشناسد و بداند حق با چه کسی است. در همین سرزمین فلسطین چقدر قرارداد نوشتند اما چقدر به آن عمل شد؟ قرارداد نوشتند اما آن را نقض کردند.

وی افزود: در جنگ روایت‌ها، باید روایت دقیق بیان شود تا ادراک درستی برای جامعه به‌ویژه نسل جوان شکل بگیرد. ما از خانم خبرنگاری که در فلسطین در خون خود غلتید، حمایت می‌کنیم، از خانمی که در دادگاه آلمان برای حجاب حضور یافته بود، حمایت می‌کنیم. ممکن است شما بگویید صدای آنها بلند است، اما صداهای زیادی می‌تواند در کنار هم قرار بگیرد و جای خود را باز کند. همکاری و هم‌افزایی می‌تواند حرکت دشمن را نقش بر آب کند. نقش رسانه مستقل در روشنگری بسیار مهم است. قدرت این رسانه‌ها زیاد است، نقش خود را دست کم نگیرید.

وی با تاکید بر همکاری رسانه‌های مستقل بر روشنگری و بیان جنایات امریکا به نام آزادی و حقوق بشر، گفت: توهین به قرآن را به نام آزادی‌بیان انجام می‌دهند، در حالی‌که این اقدام علیه حقوق بشر است. همه کسانی که می‌دانند در عالم چه می‌گذرد، رسالت سنگین بیان روایت صحیح دارند. نباید اجازه داد ادراک مردم را رسانه‌های غربی شکل دهند. کمک کنیم تا مردم قدرت تحلیل پیدا کنند. بزرگان دین اسلام، مردم را به فکر و تعقل دعوت کرده‌اند. غرب اندیشه آزاد نمی‌خواهد، بلکه اندیشه‌ای می‌خواهد که در نظام سلطه کار کند.

احتمال تشدید بارش و سیلابی شدن مسیل‌ها در ۴ استان

سازمان هواشناسی نسبت به وقوع رگبار، باران، رعدوبرق و تشدید فعالیت سامانه بارشی در ۴ استان و وزش باد شدید و افزایش ارتفاع موج تا ۳ متر در شمال و جنوب کشور خبر داد.

به‌گزارش ایسنا، سازمان هواشناسی با صدور هشدار نارنجی از تشدید فعالیت سامانه بارشی، بارش باران، رعدوبرق، وزش باد شدید موقت از سه‌شنبه تا پنجشنبه (۱۱ تا ۱۳ مهر) خبر داد. این شرایط جوی طی روز سه‌شنبه در اردبیل، شمال استان‌های آذربایجان‌شرقی و آذربایجان‌غربی، چهارشنبه در گیلان، اردبیل و نیمه‌شمالی استان‌های آذربایجان‌شرقی و آذربایجان‌غربی و پنجشنبه در اردبیل و گیلان پیش‌بینی می‌شود.

بر اثر این مخاطره جوی، سیلابی شدن مسیل‌ها، طغیان رودخانه‌ها، وزش باد شدید موقت، صاعقه، احتمال سقوط سنگ از ارتفاعات، خسارت به سازه‌های موقت از جمله بنرها، داربست‌ها، تابلوهای تبلیغاتی، شکستن درختان کهنسال، اختلال در ناوگان حمل و نقل هوایی، ریلی و جاده‌ای و آسیب به محصولات کشاورزی دور از انتظار نیست. این سازمان همچنین با صدور هشدار نارنجی رنگ دیگری از افزایش وزش باد شمال‌غربی ۳۲ تا ۳۸ نات و افزایش ارتفاع امواج در ساحل ۲ تا ۳ متر و دور از ساحل بیش از ۳ متر ؛ بعدازظهر پنجشنبه تا بعدازظهر شنبه (۱۳ تا ۱۵ مهر) در مناطق ساحلی و دور از ساحل استان‌های خوزستان و بوشهر، در خلیج‌فارس و مناطق ساحلی شرق خلیج‌فارس خبر داد.

بر اثر این مخاطره جوی، اختلال در ترددهای دریایی شناورهای سبک و در تردد شناورهای مسافربری، پاره شدن تورهای صیادی و آسیب به قفس‌های پرورش ماهی و اختلال در تردد کشتی‌های تجاری پیش‌بینی می‌شود.

سازمان هواشناسی با صدور هشدار سطح زرد ازافزایش وزش باد ۲۰ تا ۲۸ نات و افزایش ارتفاع امواج در ساحل یک تا ۲ متر و دور از ساحل بیش از ۲ متر از صبح چهارشنبه تا عصر پنجشنبه (۱۲ تا ۱۳ مهر) خبر داد.

این شرایط جوی روز چهارشنبه در مناطق ساحلی و دور از ساحل استان‌های گیلان و مازندران در دریای خزر و پنجشنبه در مناطق ساحلی و دور از ساحل استان‌های گیلان، مازندران و گلستان در دریای خزر موردانتظار است.

بر اثر این مخاطره جوی، آسیب به قفس‌ها و تورهای صیادی، احتمال خسارت به قایق و شناورهای کوچک و احتمال خسارت به تاسیسات دریایی پیش‌بینی می‌شود.

به‌گزارش ایسنا، در هشدار نارنجی‌رنگ سازمان هواشناسی پیش‌بینی می‌شود که این پدیده جوی اثرات منفی به‌دنبال داشته باشد و خسارت‌های احتمالی را سبب شود. در واقع هشدار نارنجی برای آماده‌باش دستگاه‌های مسئول برای مقابله با یک پدیده خسارت‌زا صادر می‌شود.

هشدار زردرنگ به‌معنای این است که پدیده‌ای جوی رخ خواهد داد که ممکن است در سفرها و انجام کارهای روزمره اختلالاتی را ایجاد کند. این هشدار برای آگاهی مردم صادر می‌شود تا بتوانند آمادگی لازم را برای مواجهه با پدیده‌ای جوی داشته باشند که از حالت معمول کمی شدت بیشتری دارد. از سوی دیگر، مسئولان نیز در جریان این هشدارها قرار می‌گیرند تا اگر لازم باشد تمهیداتی را بیندیشند.

سخنگوی دولت:

دولت مخالف ورود غیرقانونی اتباع به ایران است

به‌گفته سخنگوی دولت، جمهوری اسلامی نه‌تنها با کشورهای همسو، بلکه با برخی کشورهای نزدیک به غرب وارد تبادلات اقتصادی شده است.

به‌گزارش ایسنا، علی بهادری‌جهرمی در نشست دانشجویی دانشگاه شهیدبهشتی، گفت: سوال مهم این است که امروز در جایی ایستاده‌ایم که حوزه‌های مختلف نظم نوین جهانی ساخته شود و ما می‌خواهیم تنها یک تماشاچی باشیم یا ما به یک بازیگر فعال در ساختارسازی‌های جهانی تبدیل شده‌ایم یا تبدیل خواهیم شد؟

وی افزود: به‌طبع کسی موفق است که عنصری از عناصر تشکیل‌دهنده آینده باشد. در همین راستا، دولت جدید در زمان آغاز کار ۲ سطح داخلی و بین‌المللی با این سوال اساسی که «کجا ایستاده‌ایم؟» روبه‌رو بود. در آن زمان، دولت با بحران‌های مختلف در حوزه‌های اقتصادی، مدیریت کرونا، بحران‌های انرژی و تنش‌های آبی مواجه بود.

سخنگوی دولت ادامه داد: در زمینه تنش‌های آبی و بحران‌های انرژی نیز مدیریت دولت به‌صورتی پیش رفت که نه‌تنها قطعی بخش خانگی نداشتیم، بلکه انرژی که به بخش تولید داده شد نیز، افزایش یافت.

در زمینه بین‌المللی نیز، امروز جمهوری اسلامی نه‌تنها با کشورهای همسو، بلکه با برخی کشورهای نزدیک به غرب وارد تبادلات اقتصادی شده و کریدورهای تجاری کشورمان که یکی از مزیت‌های ایران است و پیش از این به آن اهمیت داده نمی‌شد، در ۲ سال اخیر پویا شده است و سرمایه‌گذاری خارجی انجام می‌شود.

وی افزود: در حوزه نفت، امروز ما پالایشگاه‌های فراسرزمینی را بهره‌برداری می‌کنیم. به‌طورکلی در تمامی حوزه‌های دارای توانمندی، سرمایه‌گذاری شد تا آینده کشور به‌شکل مطلوبی ساخته شود. امروز ما وقتی پشت‌سرمان را نگاه می‌کنیم، با خیل عظیمی از مشکلات مواجه می‌شویم که دشمنان علیه ما درست کردند،اما ما جانانه ایستادیم و جلو آمدیم. به‌روشنی مشخص است با این قوت ناشی از تجارب اندوخته‌شده ملت ایران، حتما آینده ما بسیار روشن‌تر از امروز خواهد بود.

وی در پاسخ به پرسشی درباره ورود غیرقانونی اتباع به ایران اظهار کرد: دولت در حد توانش از ورود غیرقانونی اتباع جلوگیری می‌کند، اگر اتباعی غیرقانونی وارد کشور شدند هم شناسایی و به کشور خودشان استرداد داده شوند. نسبت به اتباعی هم که قانونی در کشور هستند، به‌طبع به ساماندهی آنها تاکید داریم. بهادری‌جهرمی افزود: ۲ سال پیش هم، در اوایل دولت درباره تشکیل سازمان مهاجران لایحه‌ای تقدیم مجلس کردیم و ۲ سال است، منتظر مجلس هستیم تا همه ابعاد و زوایای موضوعات مرتبط با مهاجران مشخص و تدوین شود.

ویژه‌تر از خبر

امحای هزار و ۳۰۰ تن کالای قاچاق

عکس: تسنیم

رئیس پلیس امنیت اقتصادی فراجا از امحای بیش از هزار و ۳۰۰ تن انواع کالای قاچاق به ارزش بیش از ۵هزار میلیارد تومان در تهران و ۲۵ استان دیگر خبر داد.به‌گزارش ایسنا، سردار حسین رحیمی در مراسم امحای کالای قاچاق که در میدان تیر فراجا در کهریزک برگزار شد، بااشاره به اینکه پلیس امنیت اقتصادی فراجا، اقدام به اجرای بیش از ۴۵مرحله عملیات سراسری برای مبارزه با اشکال مختلف قاچاق در کشور کرده است، گفت: از ابتدای سال تاکنون، حدود ۴هزار پرونده از سوی پلیس در سراسر کشور در راستای برخورد با قاچاقچیان تشکیل شده و میزان وجوه برگشتی به خزانه دولت بالغ بر ۱۵هزار میلیارد تومان بوده است. این مواردی است که تایید شده است، یعنی گمرک و ستاد اجرایی آن را قطعی و تایید کرده‌اند.رحیمی همچنین از برخورد جدی با خودروهای حمل بار قاچاق که به شوتی معروف شده‌اند، خبر داد و گفت: در نیمه نخست سال ۱۴۰۲، ۱۰ هزار خودروی شوتی توقیف شد و میزان خودروهای توقیف‌شده ۲۶ درصد نسبت به شش‌ماهه سال گذشته افزایش داشته است.

وی درباره امحای کالاهای قاچاق فاسدشدنی نیز گفت: بسیاری از کالاهای قاچاق که وارد بازار کشور شده و مردم آن را مصرف می‌کنند، جزو کالاهای تاریخ گذشته هستند و باندهای زیادی در این زمینه منهدم کرده‌ایم. امحای ۱۲۱هزار و ۶۰۰ تن انواع کالای قاچاق از ابتدای سال ۱۴۰۱ و ۵ ماه سال ۱۴۰۲ با همکاری خوب همکاران ما در اموال تملیکی انجام شد، بخش زیادی از این کالاها غیرقابل‌مصرف و در صورت عدم‌امحا با سلامت جامعه در ارتباط بود.

رئیس پلیس امنیت اقتصادی فراجا افزود: اقدامی که امروز انجام می‌شود، این است که مقادیر قابل‌توجهی انواع کالای قاچاق در تهران و ۲۵ استان دیگر که با همکاری اموال تکمیلی کشف‌شده به آتش کشیده می‌شود، این کالاها شامل انواع لوازم صوتی و تصویری، کالاهای دخانی، لوازم آرایشی و بهداشتی، مواد خوراکی و انواع پودرهای بدنسازی است که تقریبا بیشتر آنها تقلبی و غیرقابل‌استفاده هستند و ارزش آنها بالغ بر ۵ هزار میلیارد تومان است.به‌گفته‌رحیمی، اهداف امحای کالای قاچاق حمایت از رشد تولیدات داخلی، ناامن کردن محیط برای قاچاقچیان، جلوگیری از ورود بی‌رویه انواع کالای قاچاق به کشور و ایجاد فضای رقابتی سالم برای تولیدکنندگان در کشور است.وی با بیان اینکه تنها ایران نیست که در آن کالای قاچاق را امحا می‌کنند، گفت: براساس تحقیقی که انجام دادیم، بسیاری از کشورها مانند روسیه، مالزی، هنگ‌کنگ و... نیز امحا و آتش زدن کالای قاچاق و جلوگیری از ورود به چرخه تولید و اقتصاد را در دستور کار دارند. در ایران نیز، خط قرمز پلیس امنیت اقتصادی، قاچاق کالا چه از خارج به داخل و چه از داخل به خارج است و در میان نهادهای قضایی و انتظامی، هماهنگی بسیار عالی برای مقابله با قاچاقچیان وجود دارد.

حاشیه‌های بی‌پایان واردات خودرو

با گذشت بیش از یک سال از زمان رفع ممنوعیت واردات خودرو، این مسئله تبدیل به موضوعی مهم و پیچیده برای دولت شده است. حدود ۲ هفته پیش محمدرضا پورابراهیمی، رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگویی اعلام کرد که قرار است که برای واردات خودرو از ارز صادراتی محصولات کشاورزی استفاده شود. همزمان با مطرح شدن استفاده از ارز صادراتی محصولات کشاورزی، این فرضیه به وجود آمد که منظور این نماینده مجلس از ارز محصولات کشاورزی، ارز حاصل از صادرات خشکبار است. اگرچه این موضوع به سرعت از سوی بانک مرکزی تکذیب شد، اما میزان اهمیت آن به حدی بالا بود که علیرضا پیمان‌پاک، قائم‌مقام وزیر جهادکشاورزی در گفت‌وگویی تاکید کرد هیچ‌گونه جلسه‌ای در دولت با حضور محمد مخبر، معاون اول رئیس‌جمهوری درباره تخصیص ارز کشاورزی به واردات خودرو تشکیل نشده است. قائم‌مقام وزیر جهاد کشاورزی توضیح داد: معاون اول رئیس‌جمهوری تنها دستور بررسی چالش‌های صادرات خشکبار و رسیدگی به دغدغه کشاورزان در این حوزه را داده و جلسه مرتبط با واردات خودرو و مسائل ارزی در حضور ایشان تشکیل نشده است. چند روز پس از تکذیب استفاده از ارز خشکبار برای تامین ارز خودروهای وارداتی توسط قائم‌مقام وزارت جهاد کشاورزی، این موضوع از سوی رئیس سازمان توسعه تجارت تایید شد.

عکس: ایسنا

واردات در سایه تناقض‌گویی‌ها

مهدی ضیغمی، رئیس سازمان توسعه و تجارت در گفت‌وگو با بازارنیوز ضمن تایید استفاده از ارز صادراتی خشکبار، اظهار کرد: در حال حاضر برخی شرکت‌ها با خریداری ارز صادراتی محصولاتی مانند قیر یا خشکبار توانسته‌اند خودرو خود را وارد کشور کنند. با توجه به دستور معاون اول رئیس‌جمهوری برای تخصیص یک میلیارد یورو که در مصوبه هیات وزیران هم آمده، این نیاز احساس می‌شود که بانک مرکزی باید روند اعطای مجوز برای تخصیص ارز را قدری تسریع کند.

بابک صدرایی، کارشناس صنعت خودرو در گفت‌وگو با بازارنیوز پیرامون تناقض‌گویی مسئولان دو وزارتخانه صمت و جهاد کشاورزی درباره تامین ارز واردات خودرو اظهار کرد: نه‌تنها درباره ارز، بلکه در بسیاری از زمینه‌های واردات خودرو میان همه نهادهای دولتی ذی‌ربط با این موضوع تناقضات گفتاری متعددی وجود دارد؛ در حال حاضر عملکرد دولت در زمینه واردات خودرو به مانند تعارفی است که اکنون در زیر بار مسئولیت آن مانده است.این کارشناس صنعت خودرو با بیان اینکه درباره واردات خودرو هیچ‌گونه عزم و همت جدی وجود ندارد، گفت: اکنون یک سال و نیم از زمان مصوبه آزادسازی واردات خودرو می‌گذرد، با این‌حال هنوز هیچ‌گونه خودرویی وارد کشور نشده است. وی تصریح کرد: دولت در عمل اعلام کرده ارزی برای واردات خودرو ندارد و شرکت‌های واردکننده ناگزیرند برای حل این مسئله، ارز موردنیاز خود را از هر محلی که می‌توانند تامین کنند. علاوه بر این نکته، در حال حاضر شرایط اقتصادی کشور به‌گونه‌ای رقم خورده که همه بخش‌های اقتصادی کشور نیازمند ارز است و در چنین شرایطی دولت ترجیح می‌دهد ارز موردنیاز مواد اولیه بخش تولید را برآورد سازد تا واردات خودرو.

کمبود ارز، مانع اصلی واردات خودرو

سهم مولفه تامین ارز در فرآیند واردات خودرو به حدی پررنگ است که علاوه بر نسخه‌پیچی نمایندگان مجلس، دولتمردان را هم به تناقض‌گویی انداخته است. اکنون با گذشت بیش از یک سال از زمان رفع ممنوعیت واردات خودرو، این مسئله به موضوعی حیثیتی برای دولت تبدیل شده؛ به همین خاطر مدیران مربوط به فرآیند واردات خودرو سعی می‌کنند که این چالش را به هر طریق ممکن حل کنند.احتمال می‌رود در ادامه تکاپوهای مجلس و دولت برای تامین ارز واردات خودرو، ناهماهنگی‌های بیشتری در گفتار مسئولان ذی‌ربط با این موضوع مطرح شود. غافل از این مشکل ارز واردات خودرو به محل تامین آن باز نمی‌شود، بلکه این کمبود ارز است که تبدیل به پاشنه آشیل دولت در روند واردات خودرو شده است. البته باید این نکته را هم یادآور شد که در زمان بیان اظهارات متناقض دو مقام وزارت جهاد کشاورزی و وزارت صمت پیرامون ارز موردنیاز واردات خودرو، زمزمه‌هایی مطرح شد مبنی بر اینکه دو وزارتخانه مذکور پیرامون استفاده از ارز صادراتی خشکبار اختلاف‌نظر داشته و به همین دلیل پیرامون آن در تقابل قرار دارند.

به بیان ساده‌تر، وزارت صمت خواهان استفاده از ارز صادراتی خشکبار برای واردات است، اما وزارت جهاد مخالف این امر است. اگرچه این اتفاق را باید نوعی تقابل میان دو دستگاه دولتی توصیف کرد، اما چون در سطح کلان و مانع از تحقق سیاستی مثل واردات خودرو می‌شود، باید آن را نمونه‌ای از ناهماهنگی میان مدیران دولتی در نظر داشت. حال باید منتظر ماند و دید که پس از گذشت یک سال و ۴ ماه از زمان رفع ممنوعیت واردات خودرو، ناهماهنگی‌های دولتی‌ها پیرامون این موضوع چه زمانی به پایان خواهد رسید. موضوع دیگر درباره واردات خودرو به قیمت‌گذاری و عرضه این خودروها برمی‌گردد. رئیس سازمان توسعه تجارت تاخیر شورای رقابت در قیمت‌گذاری خودروهای خارجی را دلیل به طول انجامیدن روند عرضه اعلام کرد اما به گفته سخنگوی شورای رقابت، جز دو مدل چانگان که تعیین‌تکلیف شد، هنوز هیچ درخواست دیگری برای تعیین قیمت به این شورا نرسیده است. این مقام مسئول در وزارت صمت، تاخیر ایجادشده در تحویل خودروهای وارداتی را ناشی از به طول انجامیدن روند قیمت‌گذاری این خودروها در شورای رقابت اعلام کرد و گفت که این خودروها به محض تعیین قیمت در سامانه یکپارچه بارگذاری می‌شوند.

بعد از اظهارات رئیس سازمان توسعه تجارت درباره تاخیر در اعلام قیمت‌ها از سوی شورای رقابت، سپهر دادجوی توکلی، مدیرکل روابط عمومی این شورا در توضیح مکانیسم قیمت‌گذاری خودرو گفت: رویه قیمت‌گذاری خودرو، چه تولید داخلی، چه مونتاژی و چه وارداتی به این شکل است که قیمت تمام‌شده خودرو براساس صورت‌های مالی ارائه‌شده، در سازمان حمایت محاسبه و سود عادله توسط هیات تثبیت قیمت این شورا مشخص می‌شود و سپس این قیمت برای بررسی به کارگروه خودرو شورای رقابت ارسال می‌شود. این قیمت‌ها پس از بررسی در کارگروه در صحن شورا بررسی و درباره آنها رأی‌گیری انجام می‌شود.

مدیر کل روابط عمومی شورای رقابت افزود: درباره خودروهای وارداتی تنها قیمت دو مدل چانگان به شورا ارسال شده که این قیمت‌ها اعلام شد و در حال حاضر هنوز هیچ درخواست تعیین قیمتی در شورا نیست.

وی اضافه کرد: قیمت یک‌سری از خودروها در سازمان حمایت در حال بررسی است که وقتی به دست شورا برسد، شورا درباره آنها تصمیم‌گیری خواهد کرد.

دادجوی‌توکلی درباره اینکه روند بررسی قیمت در شورای رقابت چه مدت خواهد بود، گفت: سازمان حمایت نهاد متخصص قیمت‌گذاری است. قیمتی که از سوی این سازمان ارسال می‌شود از خیلی فیلترها عبور کرده، در نتیجه بررسی و اعلام نظر شورای رقابت درباره آن یک هفته تا ۱۰ روز بیشتر زمان نمی‌برد.

تصویب آیین‌نامه واردات کارکرده‌ها به‌زودی

در عین حال، یک عضوکمیسیون صنایع و معادن مجلس از احتمال تصویب و نهایی شدن آیین‌نامه واردات خودروهای کارکرده در هیات دولت تا پایان هفته جاری خبر داد.

لطف‌الله سیاهکلی با اشاره به اینکه معاون اول رئیس‌جمهوری استفاده از ارز با منشأ خارجی برای واردات خودروهای کارکرده را پذیرفت، گفت: آیین‌نامه واردات خودروهای کارکرده مدتی پیش برای تصویب به دولت فرستاده شد؛ در این آیین‌نامه منابعی برای تامین ارز موردنیاز برای واردات خودرو پیش‌بینی شده بود، اما ایراداتی به آن وارد شد و بانک مرکزی برخی از این منابع را نپذیرفت.

به اعتقاد این نماینده مجلس، با نهایی شدن آیین‌نامه، خودروهای کارکرده به‌راحتی و بدون مانع می‌توانند وارد شوند زیرا با توجه به محدودیت‌های ارزی، بزرگ‌ترین مانع برای واردات خودرو تامین ارز موردنیاز است.

در صورت تصویب و نهایی شدن آیین‌نامه واردات خودروهای کارکرده با توجه به تسهیلات قانونی واردات این خودروها در مقایسه با خودروهای صفر، روند واردات خودرو به کشور شتاب خواهد گرفت.

سخن پایانی

اینکه مسئولان اعلام کنند، واردات تسهیل شده و خودرو پشت در گمرک رسیده، اما مشاهده خودروهای خارجی که نه‌تنها وارد بازار نشده بلکه ترخیص هم نشده‌اند، به ابهامات واردات خودرو بیشتر دامن می‌زند. به نظر می‌رسد، چالش تامین ارز برای ورود خودرو، چه نو و چه کارکرده، وجود دارد؛ بنابراین متولیان امر بهتر است، به‌صورت شفاف موانع ورود خودروهای خارجی با وجود تسهیل در تجارت که می‌تواند منجر به واردات میلیون‌ها خودرو شود را به مردم و متقاضیان خرید خودروی خارجی اعلام کنند.

تحقق سرمایه‌گذاری خارجی در کیش

شرکت کاغذ و پلاستیک خلیج‌فارس، تولیدکننده ظروف یکبار مصرف کاغذی تجزیه‌پذیر که پیشتر با مشارکت ۷۰٪ بخش خصوصی و ۳۰٪ شرکت سرمایه‌گذاری و توسعه کیش شروع به کار نموده بود موفق به جذب سرمایه‌گذاری ۲ میلیون دلاری از طرف سرمایه‌گذار روس شد

تفاهمنامه سه‌جانبه فی‌مابین طرف روسی سرکار خانم بادرتدینوا و سهامداران شرکت سرکار خانم امیراستوار نماینده گروه صنعتی کاپلا و شرکت سرمایه‌گذاری و توسعه کیش به نمایندگی آقای مرتضی فکوری در محل ساختمان سازمان منطقه آزاد کیش در تهران به امضا رسید.

رئیس مجمع مدیران عامل گروه صنعتی کاپلا اعلام نمود طی چند سال گذشته این اولین سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در جزیره کیش است و امیدواریم با حمایت‌هایی که از سوی سازمان منطقه آزاد صورت می‌پذیرد شاهد سرمایه‌گذاری‌های مشابه در جزیره کیش باشیم.

مازیار حائری افزود با توجه به انتقال ۱۰٪ سهام خصوصی به شریک روس، شرکت کاغذ و پلاستیک خلیج‌فارس جزو معدود شرکت‌های کشور است که از بخش خصوصی ایرانی، بخش خصوصی خارجی و بخش دولتی تشکیل شده است.

وی همچنین از زحمات مدیران و کارشناسان شرکت سرمایه‌گذاری و توسعه کیش تشکر نمود و افزود: ۱۵ ماه صرف اجرای این طرح با این ساختار بی‌سابقه شده است و حاصل تمام این تلاش‌ها ایجاد فضای لازم برای کلیه مناطق آزاد است تا با الگوبرداری از این طرح اقدام به جذب سرمایه‌گذار خارجی نمایند.

وی در پایان از تلاش‌های هیات‌مدیره سازمان منطقه آزاد کیش نیز تشکر نمود.

شایان ذکر است سرکار خانم سرمایه‌گذار روس در هنگام عقد تفاهمنامه اقدام به حمل بخشی از سرمایه خود در قالب مواد اولیه کارخانه به کشور نمود.

حضور شرکت پتروشیمی شیراز در اجلاس سراسری رهبران اقتصاد کشور

در این اجلاس از مهندس حیدرنیا مدیر عامل محترم شرکت پتروشیمی شیراز به عنوان یکی از رهبران نمونه اقتصادی کشور تقدیر به عمل آمد.

در روز پنجم مهرماه ۱۴۰۲، اجلاس سراسری رهبران اقتصاد کشور در مرکز همایش‌های صدا و سیما در تهران برگزار شد.

این اجلاس با هدف بررسی و بحث درباره مسائل مهم اقتصادی کشور و تعیین راهبردها و تصمیمات موثر برای توسعه اقتصادی و افزایش تولید در کشور برگزار شد.

یکی از شرکت‌های حاضر در این اجلاس، شرکت پتروشیمی شیراز بود که از مهندس حیدرنیا مدیرعامل این شرکت به عنوان یکی از رهبران اقتصادی کشور تقدیر به عمل آمد.

حضور شرکت پتروشیمی شیراز در این اجلاس، نشان از اهمیت و نقش این شرکت در صنعت پتروشیمی کشور دارد. شرکت پتروشیمی شیراز با بیش از شش دهه فعالیت در زمینه تولید محصولات پتروشیمی، به یکی از بزرگ‌ترین و پیشرفته‌ترین واحدهای صنعتی در این حوزه تبدیل شده است. با تولید محصولاتی مانند اوره کشاورزی (پریل و گرانول)، نیترات آمونیوم، آمونیاک، متانول، اسید نیتریک، آرگون شرکت پتروشیمی شیراز نقش مهمی در تامین نیازهای داخلی و صادرات محصولات پتروشیمی کشور دارد.

انتخاب مدیرعامل شرکت پتروشیمی شیراز، مهندس حیدرنیا به‌عنوان یکی از رهبران اقتصادی کشور در این اجلاس نشان از شناخت و توجه مسئولان و صنعتگران به نقش برجسته شرکت پتروشیمی شیراز در توسعه اقتصادی کشور است.

مهندس حیدرنیا بارها با پیشنهادها، دیدگاه‌ها و تجربیات خود درباره مسائل مربوط به صنعت پتروشیمی نقش مهم و برجسته‌ای را ایفا کرده و سهم بزرگی را در توسعه اقتصاد کشور دارد.

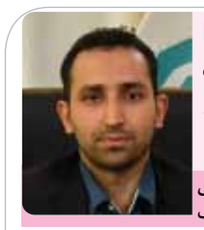

یادداشت

نباید مسائل را با دوگانه‌های کهنه تحلیل کرد

حمیدرضا یعقوبی‌آوینی
کارشناس حوزه لجستیک

راه‌های تجاری و کریدورهـای تجارت بین‌الملل یکی از محورهـای مهم قدرت بوده و هسـتند و از زمانی که چین ابتـکار یک کمربند، یک جاده را برای احیای راه باسـتانی ابریشم مطرح کرد، درصدد بود ۳ مسیر تجاری از چین به سمت اروپا را بازگشایی کند. رقابت برای ایجاد کریدورهای جدیـد تجاری در منطقه‌ای کـه هارتلند یا قلب جهان نیز نامیده می‌شود، بالا گرفته و امریکا که رهبری غرب در این رقابـت بین‌المللی با چین را برعهده دارد، تمام تلاش خود را برای شکسـت چین در پروژه «یک کمربند، یک جاده» به کار بسته است.

ایـران به‌لحـاظ موقعیـت جغرافیایـی، هم در مسـیر کریدورهـای شـرقی-غربی و هم در مسـیر کریدورهای شـمالی-جنوبی قرار گرفته اسـت. با این حـال، تمام این رهگذرها که شـامل چندین مسـیر نیز در داخل کشـور می‌شـوند، ازسـوی رقبای منطقه‌ای نیـز موردتهدید قرار گرفته‌اند و گزارش‌های دریافتـی، از تحولات اقتصادی در کشـورهای اطراف ایران حکایت دارد که بخشـی از آنها را می‌تـوان در رقابت با پروژه‌های کریدوری ایران و بخشـی دیگـر را در عقب‌ماندگی توسـعه روابط اقتصادی در حوزه لجستیک و حمل‌ونقل با شرق آسیا دانست.

در روزهای اخیر، کاخ سفید به‌طور گسترده در تلاش است تا گروه ۲۰ را تقویت کند و درحالی که رؤسـای‌جمهوری چین و روسیه تصمیم گرفتند در نشست این گروه شرکت نکننـد، رئیس‌جمهوری امریـکا در اجلاس گروه ۲۰ که در دهلی نو برگزاری شـد در کنار سران کشورهای حاضر در این نشسـت از پروژه زیرسـاختی بین‌المللی بزرگی برای اتصـال هند، خاورمیانـه و اروپا از طریق راه آهن و خطوط کشـتیرانی و از مسیر کشـورهای حاشـیه جنوبی خلیج فـارس، خبـر داد و اعلام کرد اردن و اسـرائیل نیز در این پروژه بزرگ حضور خواهند داشـت تا جنوب آسـیا از راه بنـادر هند و از طریق خاک کشـورهای عربی خاورمیانه و اسرائیل به اروپا متصل شود.

جـو بایدن در این‌بـاره گفته که این پـروژه یک طرح و معامله واقعا بزرگ اسـت. این پروژه یک کریدور اقتصادی در تبدیـل خاورمیانـه به منطقـه‌ای مرفه‌تـر، باثبات‌تر و یکپارچه‌تر نسبت به گذشته است و ما در راه‌آهن و خطوط کشتیرانی از هند به اروپا سرمایه گذاری خواهیم کرد که از طریق عربستان سعودی، امارات، اردن و اسرائیل به یکدیگر متصـل خواهند شـد. براسـاس این طرح هنـد از طریق عربستان سعودی و امارات متحده عربی به اردن و اسرائیل و سپس به اروپا متصل خواهد شد و چین و روسیه و ایران و حتی ترکیه از مسیر تجاری شرق به غرب حذف خواهند شد. در واقع امریکا از فرصت این مجمع بین‌المللی در غیاب چین و روسـیه استفاده کرده تا در مقابل رقبای سیاسی و اقتصادی خود یعنی روسـیه و چین با ایجاد کریدور جدید به اهداف خود دسـت یابد. رئیس‌جمهوری امریکا که این پـروژه را به‌همراه رهبران هند، عربستان‌سـعودی، امارات، فرانسـه، آلمان، ایتالیا، ژاپن و کمیسـیون اروپا اعلام کرد، تلاش دارد این پروژه را جایگزین طرح جاده ابریشم جدید چیـن کند، اما این تنها هدف بایدن از این توافق نیسـت. رئیس‌جمهـوری امریکا قصد دارد در حاشـیه هدف اصلی پروژه (تحت فشار قراردادن چین)، عربستان را به نزدیکی بیشـتر به رژیم اسرائیل ترغیب کند. این توافق چندجانبه از چند جهت بر تجارت خارجی ایران اثر خواهد گذاشـت. یکی از نتایج این پروژه به‌طور جدی دور زدن ایران باوجود موقعیت اسـتراتژیک و کاهش نقش و کمک به انزوای این کشور در تجارت بین‌المللی به‌عنوان کشوری که در تلاش اسـت نزاع خویش با امریکا را همچنان حفظ کند، خواهد بـود. البته باتوجـه به معطلی قریب به یک دهه توسـعه بندر چابهار به دسـت هندی‌ها، هم‌اینک این فرضیه بیش از پیش تقویت شـده که هندی‌ها با توجه به مسیر کریدور جدید هندی-عربی، اساسـا تمایل و عجله‌ای برای توسعه این بندر مهم اقیانوسـی در ایران ندارند، زیرا آنها می‌دانند که ایران با چین به‌عنوان یک رقیب مهم راهبردی، ارتباط تجاری بلندمدتی را برقرار کرده است.

تحولات پیرامونـی اقتصاد ایران حـول محور کریدورها یا شـراکت با چین به این موارد ختم نمی‌شـود. به‌عنوان مثـال هم‌اینک اماراتی‌هـا به‌دنبال توسـعه روابط با چین حول محور انرژی هسـتند. از سوی دیگر، تحولات نظامی و سیاسـی در شـمال غربی ایران یعنی منطقه ارمنستان و جمهوری آذربایجان نیز از یک منظر ریشـه در توسـعه یک کریدور شـرق‌غربی دیگر با محوریت ترکیه دارد. این اتفاق باعث خواهد شـد ایران از منافـع ترانزیت کالاهای چینی به اروپا نیز بی‌بهره شـود. در صورت موفقیت ترکیه در ایـن پروژه، علاوه بر اینکه ایران یک فرصت پرسـود را برای همیشـه از دسـت خواهد داد، جایگاه ژئوپلتیکی‌اش به‌شدت تهدید خواهد شد. مجموع این موارد، بیش از پیش این نکته را به دسـتگاه‌های دیپلماسی، اقتصادی و به‌ویژه مجموعه‌های تابعه وزارت راه یادآور می‌شود که رقابت‌های اقتصادی منطقه وارد دور جدید و پرسـرعتی شده و به‌نظر می‌رسـد دوره اتحادهای بلندمدت به پایان رسیده و نباید مسـائل را با دوگانه‌هـای کهنه تحلیل کـرد و در صورت غفلت، می‌تواند فرصت‌های بی‌بدیل منطقه‌ای کشـورمان را از بین ببرد. حضور ایران در بریکس و شـانگهای که هر دو کشـور چین و هند در آن نقش محوری دارند، می‌تواند حاوی یک فرصت و یک تهدید برای ایران باشـد. اتفاقات روزهای گذشـته نشـان می‌دهد هند سـمت خـود را در منازعـات تجاری امریکا و چین مشـخص کرده و احتمال زیاد دامنه رقابت هند و چین به این سازمان‌ها نیز کشیده خواهد شـد؛ در نتیجه ممکن است اهدافی که ایران برای عضویت در این پیمان‌ها روی آن حساب ویژه‌ای باز کرده، در میان‌مدت محقق نشود.

گزارش صمت از وضعیت واردات خودرو

انتظار برای واردات خودرو به سر آمد؟

شهناز صفایی
editor@smtnews.ir

بیش از یک سال از رفع ممنوعیت واردات خودرو گذشـته، اما هنوز خبر جدی از ورود خودروهای خارجی نیست. شرایط تحریمی و محدودیت شرکت‌های بزرگ خودروسازی برای حضـور در بـازار ایران یکـی از دلایل عمـده تاخیـر در واردات خـودرو اسـت" با ایـن حال تاکنـون حتی خودروهـای چینی وارداتـی هم نتوانسـته‌اند خـود را در تیراژ بالا به بازار ایران برسـانند. جدا از همه اینها باید این واقعیت را پذیرفت که اکنون برخی از خودروهای تولیدی خودروسـازان ایرانی در زیان تولید می‌شـوند و فشـار آوردن به خودروسازان داخلی برای تولید بیشتر برای پاسـخ به نیاز بـازار، در بلندمـدت به زیان انباشته بیشـتر خودروسازان و تضعیف آنها منجر خواهد شـد؛ پس از این حیث برخی از کارشناسان معتقدند، واردات خودرو در این مقطع زمانی علاوه بر مصرف‌کنندگان، به نفع تولیدکنندگان داخلی هم خواهد بود. صمت در ایـن گـزارش از وضعیت کنونـی واردات خودرو گزارش می‌دهد.

عکس: صمت

موضوع واردات خودرو تا قبل از رفع ممنوعیت آن پر از حواشی و خبرهای عجیب و غریب درباره آزادسازی آن به‌شرطها و شروطها بـود و بعد از ۴ سـال در نهایـت خبر آمد کـه ممنوعیت واردات برداشته شده و حالا بیش از یک سال است که اخبار و حاشیه‌های آن با عملی شدن یا نشدن واردات خودرو همچنان ادامه دارد. این حواشـی و خبرهای ضدونقیض که نتیجه نابسـامانی بازار خودرو و در سـطح کلان اقتصاد کشور است، سـیگنال‌های متفاوتی در زمان‌های مختلف به بازار خودرو کشـور می‌دهد. در نهایت هم در یکی دو ماه گذشـته کمی جدی‌تر به واردات خودرو پرداخته شد، اما از همان ابتدا که واردات خودرو وارد فاز عملیاتی شـد، گام به گام آن برای واردکنندگان چالشـی بزرگ و زمان‌بر بود. ابتدا این معضل کمبـود منابع ارزی بود که نمایان شـد. بانک مرکزی که طبق آیین‌نامه اجرایی ۳ شـهریور سـال ۱۴۰۱ موظف به تامین یک‌میلیـارد یـورو برای واردات خودرو بود، پا پس کشـید و هیچ ارزی بـرای واردات خودرو اختصاص نداد. راه‌های جایگزین، مانند اسـتفاده از ارز شـخصی یـا ارز حاصل از صـادرات، یکی پس از دیگری مطرح می‌شـدند و در نهایت برخی واردکنندگان از جمله خودروسـازان توانسـتند ارز موردنیاز خود برای واردات خودرو را تامین کنند. در گام بعدی اخذ مجوزهای سـازمان ملی استاندارد و سـازمان محیط‌زیست بود که خودنمایی کرد. سازمان استاندارد کـه برخی از خودروهای کم‌کیفیت داخلی را مطابق اسـتانداردها می‌دانسـت و مجوز سـاخت آنها را صادر کرده بـود، خودروهایی مانند کیا و فیات را فاقد اسـتانداردهای داخلی خواند. با گذشـت زمان این مرحله هم پشت‌سر گذاشته شد و بسیاری از خودروهای وارداتی از گمرک ترخیص شدند. حالا اما گویا ماجرا تعیین قیمت خودروهای وارداتی مطرح است. اما آیا به‌معنای واقعی انتظار برای واردات خودروهای خارجی سر آمد؟

به‌زودی واردات خودرو سرعت می‌گیرد

مهـدی دادفر، دبیر انجمن واردکنندگان خودرو درباره وضعیت واردات خودرو در ۶ ماه نخسـت امسال به صمت گفت: آنچه در این مدت بر بخش خودرو و به‌طور ویژه واردات خودرو گذشـت نشان از تلاش و همت دولت و وزارت صمت برای به سـرانجام رسـاندن واردات خودرو و بسامان کردن وضعیت بازار خودرو دارد.

آنچـه در روزهای اخیر نیز شـاهد آن بوده‌ایـم به‌نوعی حاکی از آرامش نسـبی در بازار خودرو اسـت. هـر روز خبرهایی دربـاره واردات خودرو شـنیده می‌شود و براساس آخرین شنیده‌ها به‌زودی از سوی وزارت صمت دسـتورالعمل واردات خودرو ابلاغ خواهد شـد. این خبر خوشبینی‌ها به اجرای واردات در نیمه دوم سال را افزایش داده است. باتوجه به برنامه‌هایی که دولت سیزدهم در این مدت دنبال کرده، پیش‌بینی ما این است که در یک ماه آینده واردات به‌طور جدی شروع شود و روند مشخص و سریعی به خود بگیرد. در این مدت، بخشی از ثبت‌سفارش‌ها انجام شده و بسیاری از واردکنندگان خریدهای‌شـان را انجام داده‌اند و به عملیاتی شدن واردات خودرو بسیار خوشبین هستیم.

خبرهای خوبی در راه است

دادفر ادامه داد: در ۶ ماه نخسـت سـال ۱۴۰۲ کمتر از ۵ هزار دسـتگاه خودرو وارد شـده که اکثر آنها از برندهای چینی بوده اسـت. در این مدت ما شـاهد تصویب قانون واردات خودروهای کارکـرده نیز بوده‌ایم. این دو موضوع در حوزه واردات خودرو تاثیر بسـیار چشـمگیری داشـت و بازار خودرو را به‌شـدت تحت‌تاثیر قرار داد. همان‌طور که می‌دانید رکود حاکم بر بازار خودرو باعث شد مصرف‌کنندگان در انتظار واردات خودرو باشند و از اجرای برنامه‌های آن استقبال کنند. البته در این میان دولت نیز مصمم به انجام واردات است و باتوجه به برنامه‌هایی که در این مدت از سوی دولت دنبال شده به سرانجام هم خواهد رسید.

دبیـر انجمـن واردکنندگان خودرو در ادامه در پاسـخ به این پرسـش که چرا تاکنون این روند جدی پیگیری نشـده اسـت، اظهار کرد: تدوین دستورالعمل واردات و تامین ارز موردنیاز برای واردات خودرو دو موضوعی بـود که روند واردات خودرو را مبهم کرده بود. خبرهای جدید حاکی از آن اسـت که منابع ارزی برای واردات خودرو تامین و این مشکل برطرف شده اسـت. از سـویی هم آیین‌نامه به‌زودی ابلاغ خواهد شد که این دو مسئله به روند واردات خودرو سرعت خواهند بخشید. همچنین شنیده‌ها حاکی از این اسـت که واردات خودروهای دسـت دوم با ارز با منشـأ خارجی به رسمیت شناخته شده است.

دادفـر با اشـاره به اینکـه در نیمه دوم سال روند واردات خودرو سرعت خواهـد گرفت، ادامـه داد: دولت در ایـن زمینه تلاش خود را به کار گرفته کـه بـه نظر من با توجه به این جدیت، موفق هم خواهد شد. باید این واقعیت را بپذیریـم کـه اگر واردات خودرو در یک سـاز کار مشـخص، منظم و با برنامه انجام نشـود بازار خودرو آسـیب خواهد دید. در واقع بازار نیازمند واردات خودروهای خارجی است تا قدری به بهبود وضعیت آن کمک کند. ممنوعیت واردات در نهایت منجر به صعود بسـیار شدید قیمت‌ها در بازار خواهد شـد. واردات خودرو یک ابزار روانی است که تا حدودی بازار را آرام نگه داشـته و باید اتفاق بیفتد تا برنامه‌های ۶ ماه دوم سـال در بازار خودرو به نفع مردم باشد.

دبیـر انجمن واردکنندگان خودرو در پایـان اظهار کرد: اقدامات دولت باعث شده خودرو از کالای سرمایه‌ای خارج شود. این به‌نوعی اتفاق خوبی در بازار خودرو ماست. خواهشمندیم دستورالعمل واردات خودرو سریع‌تر ابلاغ شود تا مردم طعم شیرین این حرکت متهورانه و بزرگ را بچشند.

> باید این واقعیت را بپذیریم که اگر واردات خودرو در یک سازکار مشخص، منظم و با برنامه انجام نشود بازار خودرو آسیب خواهد دید

با واردات اختلاف قیمت‌ها رفع نخواهد شد

حسین رحیمی‌نژاد، کارشناس حوزه خودرو نیز با اشاره به داستان واردات خودرو گفت: هرچند مدتی اسـت ازسـوی نهادهای متولی، موضـوع واردات تصویب شـده، اما در واقعیت هنـوز اتفاقی در این زمینه نیفتاده و در نتیجه تاثیری هم بر بازار خودرو نخواهد گذاشت. البته تعداد بسیار اندکی خودرو چینی وارد شده که در تغییر وضعیت بازار خودرو کشـور نقش چندانی نخواهد داشـت. واردات خودرو در صورتی می‌تواند تاثیر پایدار و چشمگیری بر بازار بگذارد که دست‌کم بین ۳۰۰ تا ۵۰۰ هزار خودرو وارد کشور شود تا اختلاف قیمت بین بـازار و کارخانه را برطرف کند و هـدف اصلی در واردات هم همین موضوع اسـت و با واردات ۱۰ تا ۵۰ هزار خودرو این اختلاف قیمت برطرف نخواهد شد.

رحیمی‌نژاد تصریح کرد: البته واردات خودرو به شرایط ارزی کشور هم وابسته است که باتوجه به وضعیت کنونی به‌نظر نمی‌رسد تعداد زیادی خودرو وارد کشور شود. البته موانع زیست‌محیطی و استاندارد و... هم وجود دارد، اما مانع اصلی مشکلات ارزی کشور است که اگر ۳۰۰ هزار خودرو با متوسـط قیمت ۲۰ هزار دلار وارد کشـور شود، قیمت این تعداد ۶ میلیارد دلار خواهد شد؛ یعنی معادل همان پولی که در کره جنوبی بوده و آزاد شده است که رقم بزرگی هم می‌شود و هر سـال هم به همین میزان منابع ارزی برای واردات خودرو نیاز است تا شرایط بازار بهبود پیدا کند.

این کارشـناس صنعت خودرو افزود: موضوع دیگر اینکه اگر هنوز واردات خودرو قطعی نشـده نباید مبلغی هم از مردم بگیرند و مردم هـم نباید تا زمانـی که واردات خودرو جدی نشـده، پیش‌پرداختی داشـته باشـند. البته برای ۵۰ هـزار خودرویی که ثبت‌نام شـده، ارز وجـود دارد و خودروسـازان هم می‌توانند این تعـداد خودرو را واردکنند، اما اگر به‌دنبال ثبت‌نام جدیدی برای واردات هسـتند باید کمی صبوری کنند تـا تعهدات قبلی را تحویل دهند و بعد از آن از مردم برای ثبت‌نام‌های جدید دعوت کنند.

نیاز واقعی بازار خودرو چقدر است؟

این کارشـناس حوزه خودرو همچنین بـه موضوع انحصار در بازار خودرو کشور اشـاره کرد و گفت: در حـال حاضر انحصـاری که در بازار خودرو ما وجـود دارد درباره واردکننـدگان خودروهای چینی اسـت، اما در بخـش خودروهای تولید داخل قیمت کارخانه مناسب و قیمت بازار بالاسـت که آن هم به‌دلیل عدم‌پوشـش بخش عرضه نسبت به تقاضاسـت. در این شرایط طبیعتا واردات خودرو می‌تواند عرضـه و تقاضـا را به یکدیگـر نزدیک کند تا قیمت‌هـای بازار هم شکسته شود. رحیمی‌نژاد با اشاره به تولید یک میلیون و ۵۰۰ هزار دسـتگاه خودرو تا پایان سـال گفت: در حال حاضر میزان تقاضای واقعی که برای بازار وجود دارد حدود ۲ میلیون دسـتگاه است و در صورتی که ۳۰۰ هزار دسـتگاه خودرو وارد کشور شود بخشی از نیاز بازار برطرف خواهد شد و کمک کننده خواهد بود.

> مردم نباید تا زمانی‌که واردات خودرو جدی نشده، پیش‌پرداختی داشته باشند

هنوز واردات خودرو جدی نیست

احمد نعمت‌بخش، دبیر انجمن خودروسازان درباره واردات خودرو اظهار کرد: به‌دلیل محدودیت ارزی که کشـور با آن روبه‌رو اسـت، واردات خـودرو هم در حد حرف باقی مانده و در حالی که قرار بود تا پایان سال ۱۴۰۱ حدود ۱۰۰ هزار خودرو و تا اردیبهشت ۱۴۰۲ حدود ۲۰۰ هزار خودرو وارد کشـور شـود، هنوز ۲ هزار خودرو هم وارد کشور نشده است.

نعمت‌بخـش بـا بیـان اینکـه بی‌تدبیری‌هـا در بخـش واردات خـودرو مردم را ناراضی کرده، افزود: اینکـه ۵۰۰ میلیون تومان از ثبت‌نام‌کنندگان دریافت کرده‌اند و هر روز هم وعده واردات خودرو می‌دهند، اما هنوز اقدامی نکرده‌اند، حاصل سوءمدیریت‌هایی است که وجود دارد.

وی ادامه داد: در این میان سـوال مهمی که مطرح می‌شـود این اسـت که چرا فقط افرادی می‌توانند بـرای دریافت خودرو وارداتی ثبت‌نام کنند که پلاک فعال نداشته باشد.

اگر کسـی تاکنون قادر به خرید یک پراید نبوده، چگونه می‌تواند ۵۰۰ میلیون تومان سـپرده داشته باشد؟ آیا با این قبیل سیاست‌ها ثروتمنـدان را به سـمت ۱۲ میلیون خانواری کـه هیچ خودرویی ندارنـد، هدایت نمی‌کنند تا بـا این افراد قرارداد ببندند و با اسـم این افراد برای خودروهای وارداتی ثبت‌نـام کنند؟ ضمـن آنکه باید پرسـید با چه منطقـی زمانی که ارزی وجود ندارد این ۵۰۰ میلیون تومان را از مردم گرفته‌اند؟

سخن پایانی

باتوجه به نظرات کارشناسـان و بحث‌هایی که مدت‌هاست درباره واردات خودرو ازسـوی موافقان و مخالفان آن شـنیده می‌شـود و براسـاس برنامه‌ها و کارهایی که تاکنون در این زمینه انجام شـده، در شرایط فعلی که سال‌هاسـت واردات خودرو متوقف بوده و بازار به‌دلیل انباشت تقاضا با قیمت‌های کاذب حتی فراتر از کاهش ارزش پول ملی و تورم موجود مواجه شده، باید تمام جوانب و ابعاد واردات خودرو بررسی و اطلاع‌رسانی دقیق در این زمینه انجام شود. ناگفته نمانـد تیراژ تولید خودروهای داخلی هم هنوز به میزانی که عطش بـازار را کنتـرل کند و اختلاف قیمت کارخانـه و بازار را به حداقل برسـاند، نرسـیده و ما با بازاری روبه‌رو هسـتیم که خرید و فروش خودرو در آن پر از حاشیه، خبرهای ضدونقیض و ابهاماتی است که در بلندمدت تاثیر منفی بر اقتصاد کلان ما خواهد گذاشت.

ارتقای نقش اقتصادی معدن به مدد دانش‌بنیان‌ها

شرکت دانش‌بنیان یا شرکت متمرکز بر دانش، به شرکت‌هایی گفته می‌شود که دانش و فناوری، جزئی جدایی‌ناپذیر از دارایی آنها است. براساس این تعریف، شرکت دانش‌بنیان در ایران شرکت یا موسسه‌ای خصوصی یا تعاونی است که به منظور هم‌افزایی علم و ثروت، توسعه اقتصاد دانش‌محور، تحقق اهداف علمی و اقتصادی شامل گسترش، کاربرد نوآوری و تجاری‌سازی نتایج حاصل از تحقیق و توسعه در حوزه فناوری‌های برتر، با ارزش افزوده فراوان و براساس معیارهای موردنظر قانون تایید می‌شود. قانون حمایت از شرکت‌ها و موسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات مشتمل بر ۱۳ماده و ۶ تبصره در تاریخ ۵ آبان ۱۳۸۹ جهت دستیابی به اقتصاد دانش‌بنیان، به تصویب مجلس رسید و پس از تایید شورای نگهبان برای اجرا به مجلس شورای اسلامی ابلاغ شد.
آنچه در ادامه می‌آید، گزارشی از پنل اعلام نیازهای فناورانه معدن و صنایع معدنی در نخستین رویداد صنعت دانش‌بنیان است.

عکس: آیدا فریدی

محمدرضا موثقی‌نیا، رئیس هیات عامل ایمیدرو در نخستین رویداد صنعت دانش‌بنیان گفت: حدود ۵ هزار معدن در کشور فعال و غیرفعال هستند که استخراج سالانه این تعداد معدن به ۶۵۰ میلیون تن می‌رسد. البته این میزان برداشت و تولیدات زنجیره آن، سهم حدود ۷ درصدی در تولید ناخالص داخلی را در پی‌داشته که رقم قابل توجهی نیست.

تکیه معدن بر نوآوری و فناوری

به گزارش پایگاه خبری وزارت صمت، موثقی‌نیا با بیان اینکه ایمیدرو در سه محور، نوآوری و استفاده از دانش روز را پیگیری می‌کند که شامل تسهیل و بهبود فضای کسب و کار محصولات دانش‌بنیان، تکمیل زنجیره ارزش در تولیدات نوآور و فناور و نیز توسعه دانش و فناوری‌های نوین است، افزود: امروز چنین رویدادی سرآغاز افزایش همکاری و مشارکت بخش معدن و صنایع معدنی با شرکت‌های نوآور و دانش‌بنیان است. معاون وزیر صمت اضافه کرد: برخی از محورهایی که ایمیدرو طی امسال و سال‌های آینده پیگیری می‌کند، مواردی همچون اقتصاد چرخشی و حفظ حداکثری مواد و عمر آنها، اقتصاد و بهره‌وری سبز و حرکت به سمت معدنکاری سبز، استفاده از انرژی‌های پاک، اکتشاف و استخراج با استفاده از دانش‌روز، تکمیل زنجیره تولید فلزات و الیاژها، استفاده از اینترنت اشیا و هوش مصنوعی و توسعه تولید و کاربرد مواد معدنی استراتژیک و حیاتی است. موثقی‌نیا همچنین به این موضوع تاکید کرد که دو مفهوم نوآوری و فناوری، سهم معدن و صنایع معدنی در اقتصاد را افزایش می‌دهد.

فناوری انتخاب نیست، الزام است

امیر خرمی‌شاد، مدیرعامل شرکت ملی صنایع مس ایران هم با اشاره به اینکه نیازهای فناورانه یک الزام است، افزود: در زنجیره پایین‌دستی مس، نیاز به استفاده از ظرفیت‌های شرکت‌های دانش‌بنیان داریم زیرا سرمایه‌گذاری دانشی و مالکیت فکری ارزشمندتر از سرمایه‌گذاری مالی است. وی در ادامه تاکید کرد: درآمد سال گذشته شرکت ۸۸ ملی صنایع مس ایران، هزار میلیارد تومان بوده است که سال ۱۴۰۲ به ۱۱۶ هزار میلیارد تومان افزایش خواهد یافت. مدیرعامل شرکت ملی صنایع مس ایران از تغییر چارت سازمانی این شرکت و ایجاد بخش فناوری و پژوهش ساخت داخل در شرکت ملی صنایع مس ایران خبر داد و یادآور شد: نمایشگاه مجازی نیازمندی‌های قطعات و فناوری توسط این شرکت برگزار خواهد شد. نیازهای فناورانه مجتمع‌ها در زمینه توسعه پایدار، محیط زیست، اقتصاد چرخشی و هوشمندسازی معادن از جمله مواردی بود که خرمی‌شاد به آنها اشاره کرد.

سرمایه‌گذاری در ۸۸ طرح شتابدهی

محمد یاسر طیب‌نیا، مدیرعامل شرکت فولاد مبارکه اصفهان از سرمایه‌گذاری در ۸۸ طرح جدید شتابدهی در این شرکت خبر داد. وی تخصیص بودجه ۳۷۰ میلیارد تومانی در بخش تحیق و توسعه این شرکت طی سال جاری خبر داد و افزود: سال گذشته ۱۳۰۰ قطعه توسط شرکت فولاد مبارکه اصفهان بومی‌سازی شده است.

مدیرعامل شرکت فولاد مبارکه اصفهان، اقتصاد چرخشی، تامین مواد اولیه، هوشمندسازی و کنترل فرآیند و نیز کاهش مصرف انرژی و کاهش نشر دی اکسیدکربن را از محورهای اصلی نیازهای فناورانه این شرکت عنوان کرد.

حمایت از دانش‌بنیان‌ها یا حمایت از خود

ایمان عتیقی، مدیرعامل شرکت معدنی و صنعتی گل گهر هم در این پنل گفت: با توجه به اینکه حمایت از شرکت‌های دانش بنیان، موجب کم‌شدن هزینه و بالا رفتن درآمد شرکت می‌شود، این اتفاق قطعا حمایت از خودمان است.وی با بیان اینکه در استراتژی شرکت‌ها اگر بخشی از حمایت‌ها را به دانش‌بنیان اختصاص ندهیم، چشم‌انداز شرکت ناقص خواهد ماند، افزود: باید بحث دانش‌بنیان را جدی بگیریم و برای شرکت‌های دانش‌بنیان، مسائل، چالش‌های اصلی و ریز را مطرح کنیم تا به نتیجه برسد.مدیرعامل شرکت معدنی و صنعتی گل گهر با بیان اینکه فعالیت‌های دانش‌بنیان دیربازده است، یادآور شد: باید الگویی مطرح شود تا با تغییر مدیران، اجرای طرح‌های تحقیقاتی دچار رکود نشود.وی در ادامه با تاکید بر اینکه با حمایت وزارت صنعت، معدن و تجارت بخش‌هایی ایجاد کنیم تا نخبه‌ها از علم خود استفاده کنند، تصریح کرد: این اقدام می‌تواند حتی منجر به مهاجرت معکوس نخبگان شود.
عتیقی همچنین گفت: در حوزه اکتشاف معدن و هوشمندسازی، فرآیند و فرآوری، انرژی و توسعه انرژی پایدار، لجستیک و حمل و نقل و نیز مدیریت، استراتژی و هوش مصنوعی، در این شرکت اقداماتی در سطح فناورانه انجام می‌شود.حرکت نکردن به سمت فناوری‌های نو، باعث از دست‌رفتن تاب‌آوری صنعت فولاد می‌شود.

تاب‌آوری فولاد رو به پایان است

امین ابراهیمی، مدیرعامل شرکت فولاد خوزستان با اشاره به اینکه با روند فعلی، اگر به سمت فناوری‌های نو حرکت نکنیم، تاب‌آوری صنعت فولاد مورد هدف قرار خواهد گرفت و نقش پایدار خود را از دست خواهد داد، افزود: ظرفیت تولید فولاد از ۱.۸ میلیون تن قبل از انقلاب اسلامی، امروز به ۴۵ میلیون تن افزایش یافته است. با تولید حدود بیش از ۳۰ میلیون تن فولاد، رتبه ایران در تولید فولاد جهانی به ۱۰ رسیده است.وی شرکت فولادخوزستان در حوزه بومی‌سازی، زمانی ۲۵ درصد وابستگی ارزی داشت اما اکنون این رقم به زیر ۱۰ درصد رسیده که با کمک دانش‌بنیان‌ها، به هدف صفر دست خواهیم یافت، ادامه داد: این شرکت طی ۲ سال گذشته با مشارکت ۴۰۰ شرکت دانش‌بنیان، هزار و ۵۶۰ قطعه را بومی‌سازی کرده است. مدیرعامل شرکت فولادخوزستان با اشاره به نیازهای فن‌آورانه این شرکت تصریح کرد: این نیازها شامل حوزه زیست محیطی و فولاد سبز، توسعه تکنولوژی جذب کربن، توسعه تکنولوژی مهار سولفور در صنایع بالادست و نیز فناوری بکارگیری و تغلیظ سنگ‌های کم عیار است.ابراهیمی همچنین گفت: بهبود روش‌های کنترل کیفیت تولید، ارتقای ایمنی نیروی انسانی با روش‌های نوین، بازیافت ضایعات تولید در صنعت فولاد و تولید محصولات با ارزش افزوده از ضایعات و همچنین، بهینه‌سازی رهگیری محصول در خط تولید از دیگر نیازهای فناورانه است.

ضرورت نوآوری در فرآوری باطله

علی طاهرزاده، مدیرعامل شرکت معدنی و صنعتی چادرملو هم گفت: با توجه به کاهش ذخایر معدنی، باید با استفاده از طرح‌های نوآورانه، به سمت فرآوری معادن جدید که همان باطله‌هاست، پیش برویم.

طاهرزاده با بیان اینکه با توجه به سرعت جهانی شدن و رقابت‌پذیری در صنعت فولاد، افزایش بهره‌وری و بهبود عملکرد این صنعت مهم شده که تنها از طریق اقتصاد دانش‌بنیان و دانش‌محور امکان‌پذیر است، افزود: در این میان، یکی از سیاست‌های کشور، توسعه اقتصاد غیر نفتی است که بخش معدن و صنایع معدنی می‌تواند در این زمینه نقش مطلوبی ایفا کند. مدیرعامل شرکت معدنی و صنعتی چادرملو با اشاره به تدوین ۱۸ استراتژی در این شرکت، یادآور شد: ۴ استراتژی تدوین شده، با موضوع نوآوری و همکاری شرکت‌های دانش‌بنیان در ارتباط است که موضوعاتی همچون بومی‌سازی، حرکت به سمت هوشمندسازی، کسب و کار دانش‌بنیان و توسعه زیست بوم فناورانه در اولویت آنها قرار دارند.وی با بیان اینکه مهم‌ترین طرح در حال تدوین این شرکت، تدوین نقشه‌راه هوشمندی شاخص‌های عملکرد زنجیره معدن است که در آن گلوگاه‌های این بخش را شناسایی می‌کنند تا بتوان فن‌آوری نسل ۴ را پیاده‌سازی کرد تا در جامعه بین‌المللی، فضای رقابتی داشته باشیم، ادامه داد: این شرکت در سال گذشته، حدود ۸۰۰ قطعه را بومی‌سازی کرد که حاصل آن، میزان صرفه‌جویی ارزی را از ۱۶ میلیون یورو در سال ۱۴۰۰ را به ۲۵ میلیون یورو رساندیم. طاهرزاده با اشاره به ۲ اقدام مهم گفت: با تاسیس مرکز نوآوری چادرملو (نوچاد) و فراخوان جذب ایده، ۳۰ ایده به دست‌مان رسیده که ۱۱ طرح به عنوان طرح‌های اصلی اعلام کردیم و انتظار داریم شرکت‌های دانش‌بنیان بیایند تا از آنها در در اقتصاد چرخشی، اقدام به بازیافت باطله‌ها و بهبود فرآیند فولادسازی برای رقابت‌پذیری، حمایت کنیم.

سخن پایانی

نخستین رویداد ملی صنعت دانش بنیان ۶مهرماه در سالن همایش‌های کتابخانه ملی تهران، تالار قلم برگزار شد. هدف از این رویداد که معاون علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان رئیس جمهوری، وزرای صمت، علوم، تحقیقات و فناوری، اقتصاد و دارایی، رئیس هیات عامل ایمیدرو، مدیرعامل شرکت فولاد خوزستان، مدیران عامل شرکت‌های بزرگ صنعتی و معدنی و بیش از ۱۵۰ شرکت دانش‌بنیان در آن حضور داشتند، هم‌افزایی بین نهادها و وزارتخانه‌ها و در نتیجه رفع موانع رشد شرکت‌های دانش بنیان، اتصال شرکت‌های دانش‌بنیان به مسائل راهبردی و شناخت این شرکت‌ها درباره نیازهای شرکت‌های بزرگ با تمرکز بر فناوری‌های موردنیاز صنایع خودرو و بخش معدن و صنایع معدنی اعلام شد.

رئیس جمهور در سفر به اصفهان:

اقدامات هلدینگ پتروپالایش اصفهان برنامه محور است

قدردانی رئیس جمهور از میزان اشتغال زایی

اصفهان - آرزو خدائی: در آئین راه‌اندازی واحد زیست‌محیطی تصفیه گازوئیل هلدینگ پتروپالایش اصفهان، رئیس جمهور کشورمان گفت: اقدامات هلدینگ پتروپالایش اصفهان بر اساس برنامه است و این امر منجر به امید آفرینی در جامعه می‌شود.

حجت‌الاسلام ابراهیم رئیسی عصر جمعه در آئین بهره‌برداری رسمی از طرح زیست‌محیطی تصفیه گازوئیل هلدینگ پتروپالایش اصفهان ضمن قدردانی از جوادا وجی وزیر نفت، جلیل سالاری مدیرعامل شرکت ملی پالایش وپخش فرآورده‌های نفتی و محسن قدیری مدیرعامل هلدینگ پتروپالایش اصفهان به دلیل اجرای خوب پروژه‌های این هلدینگ اظهار داشت: همه برنامه‌ها و اقدامات در دستور کار برای این هلدینگ به خوبی در حال انجام است و مایه امید آفرینی برای مردم خواهد بود.

وی با بیان اینکه در هلدینگ پتروپالایش اصفهان در کنار اجرای پروژه‌هایی که در راستای حفظ محیط زیست در دستور کار است، توسعه زنجیره ارزش صنعت نفت نیز مشاهده می‌شود، افزود: این امر یکی از اصلی‌ترین مسئولیت‌های اجتماعی این هلدینگ است که به خوبی در حال محقق شدن است.

رئیس جمهور با اشاره به اشتغالزایی خوب در هلدینگ پتروپالایش اصفهان نیز گفت: نقطه قوت این اشتغالزایی ایجاد فرصت شغلی برای نخبگان است که این امر برای ما بسیار مبارک است.

وی با اشاره به ارتباط هلدینگ پتروپالایش اصفهان با شرکت‌های دانش‌بنیان ابراز داشت: استان اصفهان پایتخت شرکت‌های دانش‌بنیان است و سرمایه‌گذاری صنایع بزرگ در این شرکت‌ها نیز منجر به امیدآفرینی و ایجاد حس امنیت در بین جامعه دانشگاهی و نخبگان می‌شود که این امر منجر به ماندگاری نخبگان در کشور می‌شود.

حجت‌الاسلام رئیسی با اشاره به اینکه روند فعالیت‌ها و اجرای پروژه‌ها در هلدینگ پتروپالایش اصفهان بیانگر برنامه‌محور بودن فعالیت‌ها در این مجموعه است، گفت: هر گونه حمایت لازم را از این صنعت خواهیم داشت و امیدواریم هر چه زودتر اهداف تعریف شده برای این هلدینگ محقق شود تا شاهد رسیدن به جایگاه واقعی آن در سطح بین‌الملل باشیم.

وی اضافه کرد: به همه مسئولان و صاحبان صنایع نیز تاکید می کنم که در زمینه سرمایه‌گذاری در صنعت توجه داشته باشند چرا که در غیر این صورت از دنیا عقب خواهیم ماند و باور داشته باشیم که دنیا در همه عرصه‌ها و به ویژه صنعت نفت روز به روز در حال رشد و سرمایه‌گذاری است و چنانچه ما از این امر غافل شویم، عقب خواهیم ماند.

وی در ادامه با بیان اینکه کیفی‌سازی تولید در صنعت نفت از اهداف محوری دولت در راستای ارتقای سلامت مردم است، اضافه کرد: تلاش امروز متخصصان در سنگر تولید روز به روز دشمن را ناامیدتر و زمین گیرتر می کند.

رئیس جمهور با تاکید بر ضرورت اصلاح الگوی مصرف و اهتمام جدی به فرهنگ‌سازی در این زمینه گفت: اقدام بزرگ پتروپالایشگاه اصفهان در تولید روزانه ۱۰۰ هزار بشکه سوخت پاک، کیفی‌سازی تولید در صنعت نفت از جمله اهداف محوری دولت و موجب رفع آلایندگی و ارتقای سلامت مردم است.

وی اظهار داشت: به همان میزانی که اعداد و ارقام در تولید مورد توجه است، باید کیفیت در تولید بنزین، گازوئیل و سایر محصولات نفتی و پتروشیمی نیز مورد توجه قرار گیرد.

کیفی‌سازی تولید در صنعت نفت از اهداف محوری دولت سیزدهم است

رئیس جمهور با اشاره به اقدام بزرگ پتروپالایش اصفهان در تولید سوخت پاک، کیفی‌سازی تولید در صنعت نفت را از جمله اهداف محوری دولت و سبب رفع آلایندگی و ارتقای سلامت مردم دانست و افزود: به همان مقداری که اعداد و ارقام در تولید مورد توجه است، باید کیفیت در تولید بنزین، گازوئیل و دیگر فرآورده‌های نفتی و پتروشیمی نیز مورد توجه قرار گیرد.

برنامه‌محوری و ضمیمه کردن دانایی به توانایی‌ها، با ارتباط موثر صنعت و دانشگاه و استفاده از ظرفیت ۱۵۰ شرکت دانش‌بنیان از جمله رموز موفقیت پتروپالایش اصفهان در اجرای این طرح بزرگ ملی است.

همت بلند دست‌اندرکاران این طرح در به سرانجام رساندن آن، آن هم ۱۶ ماه زودتر از موعد مقرر، نویددهنده موفقیت‌های بزرگ دیگر در آینده است.

تفاهم‌نامه همکاری توسعه زیست بوم فناوری زنجیره‌های ارزش صنعت نفت امضا شد

تفاهم‌نامه همکاری توسعه زیست‌بوم فناوری زنجیره‌های ارزش صنعت نفت میان معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری و هلدینگ پتروپالایش اصفهان در حضور رئیس جمهور به امضا رسید.

در حاشیه این مراسم تفاهم‌نامه همکاری «توسعه زیست بوم فناوری زنجیره‌های ارزش صنعت نفت» میان معاونت علمی و فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری و هلدینگ پتروپالایش اصفهان در حضور حجت الاسلام سید ابراهیم رئیسی به امضای دهقانی فیروزآبادی معاون علمی و فناوری رئیس جمهور و محسن قدیری مدیرعامل هلدینگ پتروپالایش اصفهان به امضا رسید.

به موجب این تفاهم‌نامه «ایجاد و توسعه زیست بوم نوآوری و افزایش عمق بومی‌سازی فناوری‌های کلیدی» تسهیل و حمایت خواهد شد.

همچنین ارتقای بهره‌وری صنعت پتروپالایش و توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر شامل «توسعه زیرساخت افزایش بهره‌وری و مدیریت پسماند صنعت پتروپالایش» و «ایجاد ارزش‌افزوده زیرساخت‌های پتروپالایش و تولید انرژی پاک» در دستور کار قرار خواهد گرفت.

اجرای این تفاهم‌نامه توسط صندوق نوآوری و شکوفایی تامین مالی خواهد شد.

بهره برداری از واحد تصفیه گازوئیل پتروپالایش اصفهان

در ادامه مراسم، مدیرعامل هلدینگ پتروپالایش اصفهان گفت: با بهره برداری از واحد تصفیه گازوئیل پتروپالایش اصفهان، روزانه ۳۰۰ هزار کیلو گرم گوگرد از آسمان کشور حذف می شود.و همچنین با راه اندازی دو واحد تصفیه گازوئیل در پتروپالایش اصفهان، روزانه ۱۶ میلیون لیتر گازوئیل یورو ۵ با ظرفیت هر کدام ۵۰ هزار بشکه نفت خام در روز تولید می‌شود .

دکتر محسن قدیری از این پالایشگاه بعنوان تنها تولید کننده گازوئیل یورو فایو کشور یاد کرد و افزود: پیش از این در این واحد پالایشگاهی روزانه شش میلیون لیتر گازوئیل یورو ۵ برای استفاده در استان تولید می‌شد، که اکنون با رسیدن ظرفیت تولید این محصول به استانداردهای روز دنیا، گازوئیل یورو ۵ برای مصرف در ۱۷ استان کشور تولید می‌شود.

مدیرعامل هلدینگ پتروپالایش اصفهان، با بیان اینکه برای ایجاد ۹۰ درصد این دستاورد از توان بومی دانش‌بنیان کشور بهره گرفته می‌شود، گفت: ۲۰۰ شرکت ایرانی در ایجاد این طرح مشارکت داشتند.

مدیرعامل هلدینگ پتروپالایش اصفهان افزود: ۷۰۰ میلیون یورو در هشت ماه برای احداث این دو واحد هزینه شده که این هزینه به دلیل راه اندازی ۱۶ ماه زودتر از برنامه، ۲۰ همت کمتر از برآورد بوده است.

وی با اشاره به اینکه با راه اندازی این واحد از ورود روزانه ۳۰۰ تن گوگرد به هوای کشور جلوگیری می‌شود، گفت: پالایشگاه اصفهان با راه اندازی این دو واحد علاوه بر کسب ارزش افزوده به دلیل ارتقا کیفیت گازوئیل، با تبدیل گوگرد حاصل از تصفیه این محصول به دوازده نوع کود شیمیایی، از این ماده مضر، محصولاتی با ارزش سالانه پنج همت تولید خواهد کرد.

یادداشت

موج چهارم انقلاب صنعتی و هوشمندسازی

حسین حمیدزاده
کارشناس و فعال معدنی

موج چهارم انقلاب صنعتی چیست و با چه شاخص‌هایی می‌توان آن را تعریف کرد؟ در پاسخ به این سوال باید گفت تغییرات سریع فناوری، صنایع و الگوهای اجتماعی و عملیاتی که طی قرن ۲۱ به‌منظور افزایش اتصال‌های متقابل و اتوماسیون هوشمند فراگیر شده است، اشاره دارد. انقلاب صنعتی چهارم مفهومی است که تلاش می‌کند صنایع، هوشمند، پویا و انعطاف‌پذیر شوند. انقلاب صنعتی چهارم به‌دنبال غلبه بر چالش‌های نوین همچون رقابت‌های جهانی، بی‌ثباتی بازار و تقاضا، توسعه سفارشی‌سازی، خلق نوآوری و مدیریت چرخه عمر محصول است.

انقلاب صنعتی چهارم شاخص‌ها یا روندهای بسیاری دارد که می‌توان به‌عنوان نمونه به موارد زیر اشاره کرد: هوش‌مصنوعی و یادگیری ماشین، اینترنت اشیا، کلان داده، بلاک‌چین، رایانش ابری و لبه‌ای، رباتیک، ماشین‌های خودران و... .

موج پنجم چیست: انقلاب صنعتی پنجم استفاده از خصوصیات منحصربه‌فرد هوش‌مصنوعی برای کمک به فرآیند استخدام نیروی انسانی است. در واقع، کارفرمایان برای انتخاب‌های بهتر و آگاهانه‌تر تجهیزات و فناوری‌های نسل پنجم را به کار می‌برند. انقلاب پنجم بر پایه منابع انسانی است و از اساس بر ۳ محور انسان، پایداری و تاب‌آوری آن دلالت دارد. اما تاثیر موج پنجم بر معدن و صنایع‌معدنی چیست؟ موج پنجم با استفاده از هوش‌مصنوعی (AI) و اینترنت اشیا (IOT) می‌تواند نظارت بر ماشین‌آلات معدنی و نیروی کار را، به‌منظور افزایش بازدهی و کاهش خطرات محیط کار، تسهیل کند. نصب تجهیزات لازم روی ماشین‌آلات برای اتصال به شبکه اینترنتی و مجهز کردن آنها به اینترنت اشیا از روش‌های نوین کنترل و هدایت ماشین‌آلات است که اپراتوری از راه دور می‌تواند آن را هدایت کند و از ابزارهای مهم در این نسل‌انقلاب است. ناگفته پیداست که چنین امکاناتی قادر است چه تحولی را در حوزه معدن و صنایع‌معدنی ایجاد کند و بهره‌وری را به‌میزان چشمگیری افزایش دهد.

انقلاب صنعتی دوم که با نام انقلاب فناوری نیز شناخته می‌شود، در سال‌های ۱۸۷۱ تا ۱۹۴۱ اتفاق افتاد و نتیجه آن، توسعه خطوط راه‌آهن و گسترش شبکه‌های ارتباطی تلگراف بود که تبادل سریع‌تر مردم و ایده‌ها را امکان‌پذیر کرد. اختراع الکتریسیته در این بازه زمانی، تحول شگرف دیگری بود که به کارخانه‌ها امکان داد، خطوط تولید مدرن خود را گسترش دهند. در این دوره، اقتصاد رشد سریعی پیدا کرد و بهره‌وری افزایش یافت.

درباره ایران و اینکه در کدام مرحله از انقلاب‌های صنعتی است، باید گفت براساس مشاهدات به‌نظر می‌رسد، سال‌ها است از موج دوم گذر کرده و اینک در حال سپری کردن موج سوم که دیجیتال کردن فعالیت‌های اقتصادی است، به‌سر می‌برد. اما مهم‌ترین موانع پیش‌روی کشور در راستای اجرای انقلاب چهارم صنعتی، کمبود دانش فنی و علمی، نداشتن زیرساخت‌های لازم و ضروری نظیر اینترنت پرسرعت، تبادل اطلاعات آزاد با دنیا و... است که باید با تمرکز بر هدف پیشرفت و توسعه صنعتی در مسیر تامین سریع این زیرساخت‌ها گام برداشت.

درباره اینکه هوشمندسازی چیست، باید از این تعریف آغاز کرد که هوشمندسازی یعنی اینکه ما بتوانیم همه فعالیت‌های‌مان را از طریق استفاده از آی‌تی و سیستم‌های روز به‌صورت دقیق‌تر و با کنترل بهتر انجام دهیم. بر این اساس، زیرساخت اولیه آن پدید آمدن بستر مناسب در زمینه اینترنت و آی‌تی است. دومین پیش‌نیاز توجه به آموزش نیروی انسانی است تا بتواند از سازکارهای هوشمند بهره مناسب و صحیحی ببرد و در نهایت هم توجه به حوزه استفاده از فناوری‌های هوشمند است تا زیرساخت‌ها به‌صورت متناسب با آن پیاده‌سازی شود. بنابراین، هم نیروی انسانی، هم امکانات سخت‌افزاری و هم نرم‌افزاری باید هر ۳ با هم، برای استفاده از ثمرات هوشمندسازی توانمند و مهیا شوند.

یکی از معضلاتی که ـ به‌طوراخص در بخش معدن ـ هوشمندسازی را به‌تعویق انداخته و باعث شده است که در این حوزه پیشرفت قابل‌قبولی نداشته باشیم، مشکل اینترنت و زیرساخت‌های آن است. معادن به‌طورعموم در محدوده‌های خارج از شهر و در مناطق بیابانی یا کوهستانی دورافتاده قرار دارند و دقیق در همین نقاط امکان دسترسی به اینترنت بسیار ضعیف است. این معضل باعث شده که معدنداران این مناطق از هوشمندسازی کمتر استقبال کنند.

معادنی که تاکنون اقدام به چنین کاری کرده‌اند یا معادن بسیار بزرگی هستند که بیشتر دولتی یا نیمه‌دولتی هستند. این مجموعه‌ها به‌طورمعمول نزدیک به شهرهای بزرگ هستند و در عمل، امکان بهره‌برداری از اینترنت پرسرعت برای آنها مهیا است. از طرف دیگر، از امکانات مالی و نیروی انسانی کارآمد هم برخوردار هستند، بنابراین می‌توانند سیاست‌های خود را در زمینه هوشمندسازی، عملی کنند و با صرف هزینه بالا بستر مناسب را برای خود پدید آورند. به‌عنوان‌مثال، معادن بزرگی که تاکنون اقدام به هوشمندسازی کرده‌اند ـ مثل چادرملو یا معدن اسفندقه ـ معادن دولتی هستند و براساس همین الگو پیش رفته‌اند، بنابراین دستیابی به هوشمندسازی حداقل در کوتاه‌مدت برای معادن دولتی یا خصوصی امکان‌پذیر است.

وقتی صحبت از معادن کوچک یا متوسط می‌کنیم ـ که به‌شکل‌معمول در اختیار بخش خصوصی است ـ هوشمندسازی بسیار سخت و دور از دسترس‌تر می‌شود.

محافظت از سیستم‌ها یا به‌عبارت دیگر، حفظ امنیت شبکه، مقوله مهمی است که فقط حوزه معدن و صنایع‌معدنی را تهدید نمی‌کند. موضوع امنیت شبکه در مجموع در کشور ما نقاط ضعفی دارد که باید با استفاده از دانش روز آن را برطرف کرد. تا موقعی که این اتفاق نیفتاده است و ما به دانش روز مسلح نشده‌ایم، به‌طورقطع این مشکل برای‌مان به‌وجود می‌آید و هرچند وقت یک‌بار شاهد خرابکاری‌هایی عمدی یا سهوی در سیستم‌های بخش‌های مختلف خواهیم بود که مجموعه‌ای را دچار مشکل می‌کند.

گفت‌وگو

گفت‌وگوی صمت درباره توسعه بنادر خلیج‌فارس

نقشی که باید پررنگ‌تر شود

گیتا جاودانی
editor@smtnews.ir

عکس: صمت

مکران را به شانگهای تبدیل می‌کنیم. این جمله‌ای است که هفته گذشته از قول دبیر شورای توسعه سواحل مکران در خروجی خبرگزاری‌ها قرار گرفت. به‌گزارش ایرنا، حسین دهقان از بررسی جزئیات اساسنامه سازمان توسعه مکران در هیات‌دولت خبر داد و گفت: رئیس جمهوری از من پرسید، قرار است این منطقه به چه چیز تبدیل شود؟ گفتم که مکران قرار است به دوبی و شانگهای تبدیل شود. برنامه‌ریزی برای ساخت بزرگ‌ترین بندر تجاری کشور در سواحل مکران و در محدوده کوه مبارک شهرستان جاسک از سال گذشته کلید خورد. قرار است این مگابندر در ۳ فاز و با ظرفیتی بین ۱۰۰ تا ۲۰۰ میلیون تن ایجاد شود. بنا بر گزارش‌های ارائه‌شده، برنامه پنج‌ساله محدوده مکران در حال تنظیم است که براساس این برنامه در پایان ۵ سال، جمعیت منطقه ۱,۵ میلیون نفر افزایش می‌یابد و تولید فولاد، آلومینیوم و آلومینا پیش‌بینی شده است. همچنین، در این برنامه پنج‌ساله طرح‌هایی برای حوزه بهداشت و درمان و حوزه شیلات، گردشگری، کشاورزی، میراث فرهنگی و... در نظر گرفته شده است. گفته می‌شود بخش عمده‌ای از کار مثل زیرساخت‌ها، توسط دولت سرمایه‌گذاری می‌شود، اما این تمایل وجود دارد که احداث راه آهن و هر نوع تولیدی توسط بخش خصوصی انجام شود. به این بهانه در گفت‌وگوی امروز صمت با کیوان جعفری طهرانی، تحلیلگر ارشد بازار بین‌الملل آهن و فولاد به وضعیت فعلی بنادر کشور و ظرفیت توسعه آنها پرداختیم.

◉ بندر مناسب برای صادرات مواد معدنی باید واجد چه امکاناتی باشد؟

در بیشتر کشورهای جهان، حجم زیادی از صادرات مواد معدنی به‌صورت فله و با کشتی‌های فله‌بر انجام می‌شود و مقدار کمتری هم با کانتینر حمل می‌شود. به‌طبع در کشور ما هم روال کار به‌همین‌ترتیب است و معمولا مواد معدنی با ارزش پایین‌تر در حجم وسیع‌تر و تناژ بالاتر با کشتی‌های فله‌بر به مقاصد موردنظر ارسال می‌شوند، اما مواد معدنی قیمتی که از چند صد دلار به بالا ارزش دارند، معمولا با کانتینر صادر می‌شوند.

طبیعی است که یکی از پراهمیت‌ترین ویژگی‌های یک بندر، امکان پهلوگیری کشتی‌های بزرگ است و هرچه کشتی‌ها با تناژ بالاتر یا به‌اصطلاح dead weight بیشتر، بتوانند در بنادر پهلوگیری کنند، هزینه حمل دریایی نیز کاهش پیدا می‌کند.

در دریای عمان و به‌طوردقیق‌تر در بندر صحار عمان، چند سال پیش اسکله‌ای تاسیس شد که قابلیت پهلوگیری کشتی‌های واله‌مکس ۴۰۰هزار تنی را دارد که با سرمایه‌گذاری شرکت واله‌برزیل ساخته شد و از این طریق جابه‌جایی و حمل سنگ‌آهن با عیار بالا از برزیل به کارخانه گندله‌سازی واله در عمان مقدور می‌شود.

از نظر تقسیم‌بندی سایز کشتی‌ها، باید بدانیم که کشتی‌های حدود ۲۰ تا ۲۵هزار تن وجود دارد که مینی‌مکس نامیده می‌شوند و بعدازآن کشتی‌هایی در حدود ۳۵ تا ۴۰ هزار تنی داریم که هندی‌مکس نام دارند. کشتی‌های ۴۵ تا ۵۵ هزار تنی سوپرمکس و کشتی‌های ۶۰ تا ۱۰۰ هزار تنی پانامکس نامیده می‌شوند و کشتی‌های ۱۵۰ تا ۱۷۰ هزار تنی که کیپ سایز نام دارند. بزرگ‌ترین سایز کشتی فله‌بر هم که وله‌مکس است که از ۳۸۰ تا ۴۲۰ هزار تن بسته به مدل dead weight دارند.

◉ استفاده از توان بخش خصوصی داخلی یا خارجی چقدر می‌تواند در این زمینه مشکل‌گشا باشد؟

ساخت بندری با امکانات کامل و روزآمد که قابلیت پهلوگیری کشتی‌های کیپ سایز را داشته باشد و بتواند محموله‌های خود را به بیشتر بنادر کشورهای جهان صادر کند، حدود ۵ میلیارد دلار است که هزینه کمی نیست و برای تامین سرمایه آن دولت باید فکری اساسی کند و به‌طبع نقش وزارت صمت هم در این زمینه پررنگ می‌شود، اما مهم‌ترین اصل در این رابطه تامین سرمایه موردنیاز است.

اما می‌خواهم به موضوع دیگری هم اشاره‌کنم. به‌تازگی دیدم در برخی از جراید داخلی، موضوع قدیمی ساخت پل خلیج‌فارس، که از ۳۰ سال پیش مطرح‌شده بود، دوباره در مطرح شدن است.

به‌نظرمن، با گذشت بیش از ۳۰ سال از عمر این طرح، که اگر اشتباه نکنم طراحی اروپایی‌ها بود، در عمل با تکنولوژی امروز ساخت این پل، دیگر مقرون‌به‌صرفه نیست. به‌جای آن، تونل‌های زیردریایی گزینه بهتری است که در برخی کشورهای جهان دیده می‌شود و نمونه اول آن، تونل مانش است که زیر دریا کشیده شده و فرانسه را به انگلستان متصل می‌سازد.

اگر در منتهاالیه جنوب‌شرق جزیره قشم و مشرف به امارات در محوطه‌ای که اسکله مسافری ۲۲بهمن قشم وجود دارد، بندر جدیدی ساخته شود، باتوجه به اینکه درافت آبخور مناسبی دارد و علاوه بر این حدود ۲۰ کیلومتر با سرزمین مادر فاصله دارد، می‌توان به‌سرعت به آب عمیق با درافت بالا دسترسی پیدا کرد.

اگر بخواهیم یک اسکله یا بندر به‌روز احداث کنیم، حدود ۵ تا ۵.۵ میلیارد دلار هزینه دارد. با سرمایه‌گذاری حدود ۱.۵ تا ۲ میلیارد دلاری هم، می‌شود تونل زیردریایی دوطبقه برای حرکت قطار و اتومبیل احداث کرد که جزیره قشم را به سرزمین مادر وصل کند. البته در برآورد اولیه پل خلیج‌فارس، هزینه ساخت ۴۵۰میلیون یورو تخمین زده‌شده بود و به‌طبع هزینه ساخت تونل بیشتر است،اما قطعا هزینه ساخت این پل نیز، بیشتر از عدد اولیه خواهد بود. فراموش نکنیم قابلیت بهره‌برداری تونل زیردریایی از پل بیشتر است،اما پل نیز مزایای خاص خود از جمله قابلیت جذب توریست را دارد.

به موضوع اصلی برگردیم که مسئله جایگزینی پل خلیج‌فارس با تونل نیست، بلکه ساخت یک بندر بزرگ در جزیره قشم است. با حدود ۷میلیارد دلار با ضریب تخمین مثبت و منفی ۱۰درصد (این اعداد مطالعاتی است که یکی از شرکت‌های بخش خصوصی پیمانکار ایرانی در ۳ سال گذشته انجام داد و پیشنهاد اجرای آن را ارائه کرد، اما در عمل هیچ فاینانسری برای آن پیدا نشد) می‌توان هدف ساخت یک بندر بزرگ و اتصال جزیره قشم به سرزمین اصلی را محقق کرد.

البته سرمایه‌گذاری ۷میلیارد دلاری بخش خصوصی برای اینکه جزیره قشم را به سرزمین اصلی وصل کند و بندر به‌روزی بسازد، کمی دور از دسترس است، اما غیرممکن نیست و به‌طبع مهم‌ترین اصل در این قضیه، تامین سرمایه است.

در زمینه تامین سرمایه خارجی هم همان‌طور که همه می‌دانیم، در حال حاضر به‌دلیل تحریم‌ها نمی‌توان این سرمایه را جذب کرد، اما به ضرس‌قاطع می‌توان گفت که اگر بهترین جانمایی اتفاق بیفتد، انقلابی در صادرات و واردات به‌ویژه ترانزیت کالا در ایران ایجاد خواهد شد.

◉ توسعه بندر چابهار تا چه اندازه این نیاز را برآورده می‌کند؟

بسیاری از دوستان برای این منظور چابهار را پیشنهاد می‌دهند، زیرا بندری اقیانوسی است و درافت آبخور خوبی دارد،اما فراموش نکنیم در فاصله ۷۵ کیلومتری چابهار، بندر گوادر با سرمایه‌گذاری چین تاسیس شده و روزبه‌روز در حال پیشرفت است.

گوادر بندر بارگیری محصولات فله نیست، بلکه بندری نفتی است و در حال حاضر نفتکش‌ها Tanker Vessel با ظرفیت ۱۵۰هزار تن امکان پهلوگیری در این بندر را دارند، اما چون سیاست چین، واردات نفت از طریق بندر گوادر است، به‌زودی شاهد پهلوگیری و تخلیه کشتی‌های سوپرتانکروسل ۴۵۰ هزار تنی خواهیم بود. هدف چین این است که به‌جای اینکه سوپرتانکروسل‌ها نفت را از منطقه خلیج‌فارس و خاورمیانه حمل کنند و از طریق تنگه مالاکای به شرق چین ببرند، از بندر گوادر استفاده کنند. تنگه مالاکای بین تایلند و مالزی است و باتوجه به وضعیت خاص و جزر و مد زیادی که دارد، بارها و بارها نفتکش‌های چینی در این منطقه موردحمله دزدهای دریایی قرار گرفته‌اند. به‌همین‌دلیل، این کشور از زمان شروع دوره ریاست‌جمهوری شی جین پینگ به‌صرافت افتاده است که مسیر واردات خود را تغییر دهد و سیاست واردات نفت از طریق بندر گوادر مطرح شد و از آنجا که خط لوله‌ای به طول ۳ هزار کیلومتر به شهر کاشغر یا کاشی در استان سین‌کیانگ که غربی‌ترین استان چین به‌شمار می‌رود، کشیده شده و در کنار آن، ریل راه‌آهنی احداث شده است و به‌این‌ترتیب، چین واردات نفت خود را از طریق زمینی بعد از پهلوگیری کشتی‌های سوپرتانکر در گوادر و از طریق خط لوله‌ای که به خط لوله سراسری غرب به شرق چین منتقل می‌شود، نسبت به واردات نفت اقدام خواهد کرد. پس باتوجه به سرمایه‌گذاری عظیم چین در بندر گوادر و امکانات وسیع این بندر، باید با دقت بیشتری درباره بندر چابهار تصمیم‌گیری کرد.

البته نمی‌گویم سرمایه‌گذاری در چابهار اشتباه است، چون به‌هرحال در ۲ کشور جداگانه قرار دارند، اما به‌نظرمن، در کنار چابهار که جای خوبی برای توسعه است، جزیره قشم هم باتوجه به اینکه در خلیج‌فارس قرار گرفته، بسیار جایگاه خاصی دارد.

علاوه بر این، پروژه‌های توسعه جدیدی در منطقه در دست ساخت است. به‌عنوان‌مثال، عراق در حال تجهیز بندر فاو است. در عملیات فاو در سال ۱۳۶۵ من مسئول بیمارستان ایران در خاک عراق بودم و این منطقه را به‌شخصه دیده‌ام و اشراف کامل نسبت به آن دارم. بنابراین، برایم بسیار عجیب بود که باتوجه به موقعیت بندری کوچک فاو، عراق چنین تجهیز بزرگی را انجام می‌دهد و حتی گفته‌شده، فضای بسیار بزرگی مشرف به فاو را در دریا خشک می‌کند تا عملیات توسعه بندر را انجام دهد، زیرا به این نتیجه رسیده‌اند که از این طریق می‌توان از مسیر خلیج‌فارس به اروپا متصل شد و این یکی از خطرات بزرگ ترانزیت کالا بدون حضور ایران است.

به‌این‌ترتیب، طبیعی است که امکان دسترسی چین به دریای آزاد از طریق افغانستان و پاکستان، به‌جای چابهار نیز در کنار پروژه فوق مهیا می‌شود که تهدید دیگری برای ایران است.

البته خط لوله‌ای که به آن اشاره شد و راه‌آهن مربوطه، اصلا از خاک افغانستان رد نمی‌شود، بلکه وتر پاکستان را طی می‌کند تا به منتهاالیه دریای عربی و محل تلاقی به دریای عمان برسد.

اما عملا در بیش از ۲ سالی که از حضور طالبان می‌گذرد، باتوجه به اینکه سیاست‌های دولت مرکزی افغانستان با پاکستان یک‌سو شده است، چین به‌راحتی و با امکانات بیشتری می‌تواند از طریق افغانستان و پاکستان به آب‌های گرم دسترسی پیدا کند و از آن‌طرف هم، سایر کشورهای آسیای میانه می‌توانند از این مسیر استفاده کنند. پس چابهار هم، آن مزیت ترانزیتی که پیش‌تر داشت را نیز، از دست خواهد داد.

◉ بهترین جانمایی برای احداث بندر کجاست؟

به‌گمان‌من، حضور ما در خلیج‌فارس و ساخت یک بندر بزرگ در این منطقه، جایگاه ایران را از نظر بعد ترانزیتی تکمیل می‌کند و می‌تواند شانه‌به‌شانه بنادر بزرگی قرار گیرد که در منطقه جبل‌علی امارات احداث می‌شوند یا بنادر جدیدی که عربستان‌سعودی در کنار دریای احمر در دست ساخت دارد یا طرح‌های توسعه این کشور در منطقه جبیل و دمام در حاشیه خلیج‌فارس. حضور ما با ساخت بندر جدید در منطقه تحکیم می‌شود و چه‌بسا سبب شود در طرح توسعه بندر فاو عراق یا پروژه کانال ترانزیت کالای جدیدی که در نشست اخیر G۲۰ در دهلی‌نو به آن اشاره شده و هند را از طریق امارات و عربستان نهایتا به اروپا وصل کرده، حضور داشته باشیم.

◉ حمل دریایی چه مزایایی نسبت به دیگر روش‌های حمل مواد معدنی دارد و باتوجه به هزینه‌های توسعه زیرساخت و موقعیت جغرافیایی کشور، توسعه کدام‌یک باید در اولویت قرار گیرد؟

حمل جاده‌ای و ریلی محدود است و در عمل، هزینه بسیار بالایی دارد و علاوه بر این، با محدودیت حمل تناژ بالا روبه‌رو است. ماکزیمم میزان حمل مواد معدنی از طریق جاده‌ای ۲۵ الی ۳۰ تن است. در حمل ریلی هر واگن می‌تواند ۴۵ تا ۶۰ تن را حمل کند و هر رام قطار بسته به قدرت لکوموتیو می‌تواند بین ۲هزار و ۵۰۰ تا ۴هزار تن را جابه‌جا کند.

قطارهای جدیدی که شرکت‌های سنگ‌آهنی مانند فورتسکیو در استرالیا مورداستفاده قرار می‌دهند، قابلیت جابه‌جایی ۴۰ هزار تن سنگ‌آهن را با هر رام قطار دارند.

اما آنها هم ریل خاص دارند، هم قطارها و واگن‌های خاص که امکان فراهم کردن آن در ایران وجود ندارد.

راه‌آهن ایران، دارای شبکه استانداردی است که از نظر عرض ریل شاید با ترکیه و کشورهای اروپایی همخوانی داشته باشد، اما با چین و برخی کشورهای آسیای میانه که همسایه ما هستند، متفاوت است.

علاوه بر این، خود افغانستان هم شبکه ریلی محدودی دارد و جز شبکه‌ای که با سرمایه‌گذاری ایران در هرات ایجاد شده، بقیه براساس استاندارد روسی و عرض ریل آن متفاوت است. بنابراین، امکان اینکه بخواهیم حتی از طریق افغانستان جابه‌جایی انجام دهیم هم، ممکن نیست.

پس فارغ از کهولت شبکه ریلی، عرض ریل ایران به‌شکلی است که نمی‌توان مواد معدنی را به‌طوریکپارچه از طریق این شبکه صادر کرد. مگر اینکه در این زمینه توسعه اتفاق بیفتد و ریل‌های جدید با استانداردهای جدیدی که امکان جابه‌جایی با سرعت‌بالا و حجم زیاد را فراهم می‌کند، مهیا شود. نکته مهم دیگری که نباید از نظر دور داشت، این است که هزینه سرمایه‌گذاری در توسعه خطوط ریلی کمتر از توسعه بنادر و حمل دریایی نیست.

> یکی از پراهمیت‌ترین ویژگی‌های یک بندر، امکان پهلوگیری کشتی‌های بزرگ است و هرچه کشتی‌ها با تناژ بالاتر بتوانند در بنادر پهلوگیری کنند، هزینه حمل دریایی کاهش پیدا می‌کند

> حضور ما در خلیج‌فارس و ساخت یک بندر بزرگ در این منطقه جایگاه ایران را از نظر ترانزیتی تکمیل می‌کند و می‌تواند شانه‌به‌شانه بنادر بزرگی قرار گیرد که در منطقه جبل‌علی امارات یا در کنار دریای احمر در دست ساخت است

هزینه نگهداری از حیوانات خانگی

- عقیم‌سازی: یک میلیون و ۵۰۰ هزار تا ۴ میلیون تومان
- اصلاح مو: ۲۵۰ هزار تومان تا یک میلیون
- ویزیت: ۱۰۰ تا ۴۰۰ هزار تومان
- واکسن: ۳۵۰ هزار تا یک میلیون تومان
- غذا: ۱۰۰ هزار تا ۱۷ میلیون تومان
- قلاده: ۸۰ هزار تا ۵ میلیون تومان
- شامپو: ۴۰ هزار تا ۲ میلیون تومان
- کوتاهی ناخن: ۵۰ تا ۱۰۰ هزار تومان
- شناسنامه: ۱۵۰ تا ۵۰۰ هزار تومان
- قرص ضد انگل: ۸۰ تا ۲۰۰ هزار تومان

اینفوگرافی: سامان شرف‌الدین

مشارکت آمیکو در نوسازی ناوگان سازمان آتش‌نشانی تبریز

سازمان‌آتش‌نشانی و خدمات ایمنی شهرداری تبریز در مراسمی به مناسبت هفتم مهر روز آتش‌نشانی و خدمات ایمنی، از خودروهای آمیکو ۱۹۲۹ باکاربری آتش‌نشانی رونمایی کرد.

به گزارش روابط عمومی ارس خودرو دیزل (آمیکو)، مراسم «آیین رونمایی از خودروها و تجهیزات جدید سازمان آتش‌نشانی تبریز» با حضور مسئولان شهر تبریز و شرکت آمیکو از ۳۴ دستگاه خودروی سنگین و سبک آتش‌نشانی رونمایی شد.

گفتنی است سازمان آتش‌نشانی در راستای نوسازی ناوگان و تجهیزات خود اقدام به خرید خودروهای سبک و سنگین داشته که کامیون ۱۹۲۹ شرکت ارس خودرو دیزل نیز به دلیل توان فنی بالا و امکان کاربری‌سازی آتش‌نشانی مورد استقبال و انتخاب مسئولان تبریزی قرار گرفته است.

درهمین راستا نیز ماه گذشته طبق روال سال‌های گذشته توسط واحد آتش‌نشانی گروه صنعتی آمیکو و واحد آتش‌نشانی سازمان منطقه آزاد ارس برگزار شد. در این مانور دو دستگاه خودروی ۲۶۳۱ و یک دستگاه کامیون ۱۹۲۹ با کاربری آتش‌نشانی و همچنین یک‌دستگاه کامیونت EM۶ آمیکو با تجهیزات کامل مورد استفاده و خدمت رسانی قرار گرفت.

لازم به ذکر است، محصول تجاری قدرتمند ۱۹۲۹ دارای موتور ۴۰۰ اسب بخار WEICHAI و همچنین دارای گیربکس ۱۴ دنده (۱۲ + ۲) FASTو قابلیت حمل بار مجاز ۱۹GVW و دارای استاندارد آلایندگی یورو ۵ EEV است.

آگهی فراخوان عمومی ارزیابی کیفی پیمانکاران

شماره مناقصه: ۱۴۶۸۷۰

موضوع: انجام عملیات ترانزیت کالاهای وارداتی از مبادی گمرکی و کارسازی و انجام کلیه امور و خدمات مربوط به أخذ مجوزات و انجام تشریفات گمرکی ترانزیت کالاهای وارداتی شرکت فولاد هرمزگان جنوب از گمرکات شهید رجائی، شهید باهنر، استان تهران و به صورت موردی از سایر گمرکات کشور به مقصد منطقه ویژه اقتصادی صنایع معدنی و فلزی خلیج فارس

شرکت فولاد هرمزگان جنوب در نظر دارد موضوع «انجام عملیات ترانزیت کالاهای وارداتی از مبادی گمرکی و کارسازی و انجام کلیه امور و خدمات مربوط به أخذ مجوزات و انجام تشریفات گمرکی ترانزیت کالاهای وارداتی شرکت فولاد هرمزگان جنوب از گمرکات شهید رجائی، شهید باهنر، استان تهران و به صورت موردی از سایر گمرکات کشور به مقصد منطقه ویژه اقتصادی صنایع معدنی و فلزی خلیج فارس» برای مدت یکسال و قابل تمدید برای دو دوره یکساله دیگر را از طریق مناقصه عمومی یک‌مرحله‌ای به پیمانکاران توانمند و واجد شرایط مندرج در اسناد ارزیابی کیفی، واگذار نماید. بدینوسیله از کلیه پیمانکاران فعال با توان و سابقه اجرایی لازم جهت اجرای موضوع که دارای تایید صلاحیت ایمنی از سازمان تعاون، کار و رفاه اجتماعی و قادر به تهیه ضمانتنامه بانکی به مبلغ ۴،۲۰۰،۰۰۰،۰۰۰ (چهار میلیارد و دویست هزار) ریال می‌باشند، دعوت می‌گردد در صورت تمایل به همکاری نامه اعلام آمادگی با درج ایمیل رسمی مناقصه‌گر به همراه فیش واریزی به مبلغ ۱،۵۰۰،۰۰۰ ریال به شماره حساب ۰۱۱۱۱۱۱۱۰۰۰۰۸ نزد بانک ملی شعبه گمرک شهیدرجایی، به نام شرکت فولادهرمزگان جنوب بابت خرید اسناد ارزیابی کیفی، را به ایمیل khosravi.o@hosco.ir و یا فکس ۳۳۵۳۰۱۴۵ -۰۷۶ تا تاریخ ۱۴۰۲/۰۷/۲۰ ارسال و نسبت به دریافت فرم ارزیابی کیفی اقدام نموده و اسناد ارزیابی کیفی را تا تاریخ ۱۴۰۲/۰۸/۰۶ به نشانی بندرعباس- کیلومتر ۱۳ بزرگراه شهید رجایی- منطقه ویژه صنایع معدنی و فلزی خلیج‌فارس- شرکت فولاد هرمزگان- واحد خرید خدمات قراردادی ساختمان شماره ۷ اتاق ۷۱۰- کدپستی: ۷۹۱۷۱۷۶۳۱۹ ارسال نمایند. بدیهی است اسناد مناقصه پس از اتمام ارزیابی کیفی به شرکت‌های واجد شرایط ارائه خواهد شد.

* ارایه مدارک و سوابق هیچ گونه حقی را برای متقاضیان ایجاد نخواهد کرد.

هزینه چاپ آگهی فرآخوان بر عهده برنده نهایی مناقصه مربوطه خواهد بود.

در صورت نیاز به اطلاعات فنی با شماره تلفن ۰۷۶-۴۴۸۴۳۳۴۵ و اطلاعات بازرگانی ۰۷۶-۴۴۸۴۳۳۴۹ تماس حاصل فرمایید.

روابط عمومی شرکت فولاد هرمزگان جنوب

آگهی مناقصه عمومی
شماره ۱۴۰۲/۳۱/ع

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر (سهامی عام) در نظر دارد "خدمات مهندسی، تأمین کالا و تجهیزات، ساخت و نصب سیلوی باطله فلزی و نوار نقاله جدید باطله خشک" کارخانه تغلیظ مجتمع خود را بصورت توأم (EPC) و از طریق برگزاری مناقصه عمومی به پیمانکار واجد شرایط و دارای گواهینامه صلاحیت پیمانکاری معتبر با رتبه حداقل ۴ در رشته ابنیه و ساختمان از سازمان برنامه و بودجه واگذار نماید. لذا متقاضیان می‌توانند جهت اخذ اسناد مناقصه به وبسایت این شرکت به نشانی WWW.GEG.IR بخش مناقصه و مزایده مراجعه و اسناد مذکور را به همراه فرم پرسشنامه ارزیابی تأمین کنندگان دانلود نمایند. آخرین مهلت تحویل پاکات ساعت ۱۴ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۷/۲۰ در محل دفتر کمیسیون معاملات مجتمع و یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران می‌باشد. ضمناً بازدید از محل اجرای موضوع مناقصه روز شنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۷/۲۲ مقرر شده است و حضور در آن الزامی می باشد. شایان ذکر است فرمت ضمانتنامه‌های شرکت در مناقصه بایستی عیناً مطابق با فرمت ارائه شده در اسناد مناقصه تهیه گردد. شرکت معدنی و صنعتی گل گهر در قبول یا رد هر یک از پیشنهادات بدون نیاز به ذکر دلیل و بدون جبران خسارت مختار می‌باشد.

کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل گهر

آگهی مناقصه عمومی
شماره ۱۴۰۲/۳۰/ع

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر (سهامی عام) در نظر دارد "خدمات مهندسی، تأمین کالا، ساخت و نصب تجهیزات برای آسانسور ساختمان فیلتر پرس کارخانه بهبود کیفیت خط چهارم تولید کنسانتره خود را بصورت توأم (EPC)" از طریق برگزاری مناقصه عمومی به پیمانکار واجد شرایط و دارای پروانه طراحی و مونتاژ آسانسور از اداره صنعت، معدن و تجارت واگذار نماید. لذا متقاضیان می توانند جهت اخذ اسناد مناقصه به وبسایت این شرکت به نشانی WWW.GEG.IR بخش مناقصه و مزایده مراجعه و اسناد مذکور را به همراه فرم پرسشنامه ارزیابی تأمین کنندگان دانلود نمایند. آخرین مهلت تحویل پاکات ساعت ۱۴ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۷/۳۰ در محل دفتر کمیسیون معاملات مجتمع و یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران می‌باشد. ضمناً بازدید از محل اجرای موضوع مناقصه روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۷/۲۳ مقرر شده است و حضور در آن الزامی می‌باشد. شایان ذکر است فرمت ضمانتنامه‌های شرکت در مناقصه بایستی عیناً مطابق با فرمت ارائه شده در اسناد مناقصه تهیه گردد. شرکت معدنی و صنعتی گل گهر در قبول یا رد هر یک از پیشنهادات بدون نیاز به ذکر دلیل و بدون جبران خسارت مختار می‌باشد.

کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل گهر

مزایده عمومی یک نوبته

شناسه ۱۵۷۸۴۷۵

منطقه نمونه گردشگری باراجین در نظر دارد مجموعه دو عدد زمین ورزشی چمن مصنوعی واقع در قزوین - منطقه نمونه گردشگری باراجین را جهت اجاره به شرح جدول ذیل از طریق برگزاری مزایده عمومی واگذار نماید.

ردیف	موقعیت	کاربری	امکانات	قیمت کارشناسی اجاره ماهیانه
۱	منطقه نمونه گردشگری باراجین خیابان طبیعت	مجموعه زمین ورزشی (دو عدد زمین چمن‌مصنوعی)	سرویس بهداشتی، آب، برق، رختکن، صندلی تماشاچی و ...	۷۸،۰۰۰،۰۰۰ ریال

کلیه مراحل فرآیند مزایده شامل دریافت فایل اسناد، ارائه تصویر پرداخت تضمین شرکت در مزایده، ارسال پیشنهاد قیمت، انصراف از شرکت در مزایده، بازگشایی فایل پاکات، اعلام به برنده، پذیرش برنده بودن، پرداخت تعرفه سامانه، ثبت اطلاعات پرداخت‌ها در بستر سامانه تدارکات الکترونیکی دولت www.setadiran.ir امکان‌پذیر می‌باشد.

شرکت کننده می‌بایست تا ساعت و تاریخ مشخص شده در اسناد پاکات "الف" و "ب" و پیشنهاد قیمت خود را در سامانه ثبت و بارگذاری و اصل پاکت" الف" را نیز تا مهلت معین شده، به دبیرخانه منطقه نمونه گردشگری باراجین تحویل نماید.

علاقمندان به شرکت در مزایده می‌بایست جهت اطلاع از نحوه ثبت‌نام و دریافت گواهی الکترونیکی (توکن) به سایت سامانه www.setadiran بخش ثبت‌نام / پروفایل مزایده گر مراجعه و با تلفن ۴۱۹۳۴-۰۲۱ داخلی ۵ تماس حاصل نمایند. هزینه چاپ آگهی به عهده برنده مزایده می‌باشد.

آدرس: قزوین، منطقه نمونه گردشگری باراجین، تلفن: ۳۳۵۹۰۲۲۳، فکس: ۳۳۵۹۰۴۷۲

روابط عمومی منطقه نمونه گردشگری باراجین

زیست لاکچری حیوانات خانگی

کیمیا ملکی: براساس آمار سازمان دامپزشکی در سال ۱۴۰۱ بین ۶ تا ۸ میلیون حیوان خانگی از نوع سگ و گربه در کشور داریم و از هر ۱۰ ایرانی یک نفر حیوان خانگی دارد. براساس همین آمارها ۹۰ درصد حیوانات خانگی زینتی غیر از خروس و مرغ و امثال آن، سگ‌ها و گربه‌ها هستند. البته باتوجه به شایع شدن نگهداری از حیوانات بی‌شک این آمار افزایش یافته است. این روزها حتی آپارتمان‌نشینی نیز نتوانسته مانع از نگهداری از حیوانات شود و بی‌شک در اطراف‌مان شاهد نگهداری سگ‌های بزرگ در آپارتمان‌های نقلی هستیم. به‌عقیده برخی از دامپزشکان و فعالان این صنعت، صنعت حیوانات خانگی رشدی ۴۰۰ درصدی دارد. آمار حیوانات خانگی به‌واسطه گردش مالی این بازار به‌دست می‌آید، اما به‌دلیل رسمی نبودن این بازار رقم دقیقی از آن نیست. بیشتر حیوانات خانگی اکنون از حیوانات نژاددار وارداتی توله‌کشی می‌شوند و برخی از آنها نیز هنوز وارداتی هستند و در کل نگهداری از آنها نیاز به هزینه‌های زیادی دارد.

خدمات لاکچری برای حیوانات خانگی

این روزها نگهداری از حیوانات در خانه هزینه سنگینی دارد. نخستین هزینه‌ای که هر کس برای داشتن یک حیوان خانگی متحمل می‌شود، هزینه خرید خود حیوان است. برای نگهداری از حیوانات در خانه غذای مخصوص، انواع ویتامین‌ها، داروها و واکسن‌ها، وسایل بازی و محیطی برای استراحت حیوان، جزو ملزومات است. از دیگر وسایل موردنیاز می‌توان به ظرف غذا، قلاده، قفس، شامپو، کیف حمل‌ونقل، شانه، ناخن‌گیر، لباس مخصوص و... اشاره کرد که هزینه اضافه‌تری را می‌طلبد.

برای چکاپ سلامتی حیوان نیز براساس مراکز درمانی که مدنظر است، حق ویزیت‌های متفاوتی پرداخت می‌شود. در تهران مراکز مربوط به حیوانات خانگی که شامل دامپزشکی، پانسیون یا هتل حیوانات، پت‌شاپ، آتلیه و آرایشگاه حیوانات خانگی می‌شوند اکثرا در شمال و غرب شهر وجود دارند و گردش مالی موجود در این بازار اصناف زیادی را به خود جذب کرده است. پت‌کافه‌ها نیز که اخیرا حسابی گل کرده‌اند با منوی مخصوص حیوانات و انسان‌ها در کنار هم، قسمت دیگری از این امکانات لاکچری هستند. آتلیه‌های عکاسی حیوانات نیز برای چاپ هر عکس به‌صورت دیجیتال ۲۲۰ هزار تومان می‌گیرند و هزینه یک کلیپ یک‌دقیقه‌ای را از یک میلیون تومان به بالا اعلام می‌کنند. این امکانات لاکچری که هر کدام می‌تواند به‌خودی‌خود جای بحث داشته باشد، با شیوه‌های تبلیغاتی نوین مشتری‌های زیادی را به‌سمت خود کشانده است. البته هزینه نگهداری سگ و گربه با یکدیگر متفاوت است و هر یک از این حیوانات به ملزومات مختلفی نیاز دارند. برای مثال گربه‌ها نیازمند جویدن چمن هستند و باید حتما گلدانی پوشیده از چمن برای‌شان فراهم کنید.

هزینه‌های درمان

یکی از مهم‌ترین هزینه‌ها برای نگهداری از حیوانات خانگی مربوط به سلامت و چکاپ‌های آنها است؛ به همین منظور تعداد اندکی بیمارستان تخصصی دامپزشکی و تعداد زیادی کلینیک دامپزشکی در تهران وجود دارد که هر یک، بسته به امکاناتی که دارند هزینه متفاوتی را در ازای ارائه خدمات از شما دریافت خواهند کرد. با جست‌وجو در سایت‌های اینترنتی و تماس با چند مرکز دریافتیم حداقل هزینه دریافتی برای هر بار ویزیت ۱۰۰ هزار تومان است و در برخی از مراکز هم به ۵۰۰ هزار تومان می‌رسد. همچنین هزینه سرم‌تراپی از ۲۰۰ هزار تومان شروع می‌شود و به یک میلیون تومان می‌رسد. برای رادیولوژی حیوانات خانگی باید از ۳۵۰ تا ۸۰۰ هزار تومان هزینه کنید. همچنین هزینه لازم برای عقیم‌سازی بین یک میلیون و ۵۰۰ هزار تومان تا ۴ میلیون تومان است. حداقل هزینه تربیت سگ در پانسیون یک میلیون و ۵۰۰ هزار تومان و حداکثر آن ۳۰ میلیون تومان است. هزینه واکسن‌های چندگانه نیز از ۳۵۰ هزار تومان شروع می‌شود و به یک میلیون تومان می‌رسد.

البته هزینه‌های ذکرشده باتوجه به حیوان خانگی و نژاد آن متفاوت است.

غذای حیوانات خانگی

برای نگهداری از حیوانات در خانه، غذای مخصوص، انواع ویتامین‌ها، داروها و واکسن‌ها، وسایل بازی و محیطی برای استراحت حیوان، جزو ملزومات است. غذای گربه نسبت به غذای سگ ارزان‌تر است و از ۵۰۰ تا ۸۰۰ هزار تومان خرج غذای ماهانه گربه می‌شود. برای خرید غذای سگ نیز در نوع ایرانی آن حدود ۱۰۰ هزار تومان، ترک ۵۰۰ هزار تومان و غذای اروپایی یک میلیون تومان به بالا باید هزینه کرد.

در برخی از سایت‌های اینترنتی برخی از غذاهای سگ یا گربه با نرخ نجومی به فروش می‌رسد. برای مثال غذای خشک هپی داگ مدل بالغ نژاد کوچک ۸ کیلوگرمی با نرخ ۱۴ میلیون و ۹۵۰ هزار تومان، غذای سگ بزرگسال Royal Canin ۱۵ کیلوگرم با نرخ ۱۲ میلیون و ۴۰۰ هزار تومان، ماهی قزل‌آلا کم‌دانه Mystic ۱۵ کیلوگرم ۱۱ میلیون و ۳۰۰ هزار تومان به فروش می‌رسد.

اصلاح موی حیوان خانگی یک میلیون و ۲۰۰ هزار تومان ناقابل!

بعد از سلامت حیوان خانگی، رسیدگی به ظاهر آن یکی از مهم‌ترین موارد برای صاحبان آنها است. برای بررسی هزینه‌های این کار سراغ چند آرایشگاه تخصصی حیوانات خانگی رفتیم.

در نتیجه جست‌وجوها با یکی از خدمات‌دهندگان سیار مواجه شدیم. در این خودروها انواع خدمات معمولی و VIP با قیمت‌های مختلف ارائه می‌شود. هزینه اصلاح موی کامل VIP برای سگ بزرگ یک میلیون و ۲۰۰ هزار تومان، سگ میدل ۹۵۰ هزار تومان، سگ کوچک ۹۰۰ هزار تومان و گربه ۹۵۰ هزار تومان است. همچنین شست‌وشو ۴۵۰ تا ۹۰۰ هزار تومان، ، بیسیک گرومینگ از ۳۲۰ تا ۴۵۰ هزار تومان، کوتاه کردن ناخن ۱۰۰ هزار تومان، برس و بازکردن گره ۱۵۰ تا ۱۸۰ هزار تومان که البته هزینه این کار به مقدار و زمان باز شدن آن بستگی دارد، پاک‌کردن دور چشم ۱۰۰ هزار تومان و سوهان ناخن ۱۰۰ هزار تومان هزینه دارد.

برای خدمات معمولی نیز اصلاح کامل برای سگ بزرگ ۱۲۰ تا ۸۰۰ هزار تومان، سگ میدل ۱۰۰ تا ۶۵۰ هزار تومان، سگ کوچک ۷۰ تا ۶۰۰ هزار تومان و گربه ۷۰ تا ۷۵۰ هزار تومان است.

جای خواب لاکچری

راحتی حیوان خانگی برای یک خواب با آرامش برای صاحب آن بسیار اهمیت دارد.

برای خرید جای خواب سراغ برخی از فروشگاه‌های اینترنتی رفتیم. نرخ این محصولات باتوجه به جنس پارچه، اندازه و دوخت آن متفاوت است و از ۳۰۰ هزار تومان شروع می‌شود و به ۲ میلیون تومان می‌رسد. البته می‌توان به‌جای این محصول با سفارش به برخ از سایت‌های اینترنتی لانه چوبی با ابعاد موردنظر سفارش داد و آن را درب منزل تحویل گرفت که برای این لانه حیوانات باید از ۶ تا ۱۵ میلیون تومان بسته به نوع چوب و اندازه آن هزینه کرد. اگر حیوان خانگی شما گربه است، خرید شلف یا تاب گربه می‌تواند گزینه بهتری برای شما باشد که بسته به مدل آن باید بین ۶۰۰ تا یک میلیون و ۷۵۰ هزار تومان هزینه کنید.

سرگرمی حیوانات خانگی

سرگرمی حیوان خانگی از موارد مهمی است که باید برای آن هم فکری کرد. به همین منظور اسباب‌بازی‌های مختلفی در پت‌شاپ‌های اینترنتی به فروش می‌رسد. در این دسته از محصولات توپ شارژی برای گربه‌ها ۴۵۰ هزار تومان، اسباب‌بازی با جابه‌جایی مهره‌ها ۴۲۰ هزار تومان، اسکرچر مدل درختی از ۸۵۰ تا ۴ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان، زنگ آموزشی سگ طرح پنجه ۸۰ هزار تومان، اسباب‌بازی چرخش توپ شارژی با عروسک متحرک یک میلیون و ۲۰۰ هزار تومان، اسباب بازی ۳ طبقه توپی ۲۹۰ هزار تومان، اسباب‌بازی کنفی سگ ۷۵ هزار تومان، دندانی لاتکسی سگ ۵۰ هزار تومان، لیزر برای سرگرمی سگ و گربه ۶۰ هزار تومان و پارک برزنتی از ۵۰۰ تا یک میلیون و ۲۰۰ هزار تومان قیمت دارد. تهیه اسپری ضدکنه نیز از ۸۰ تا ۳۵۰ هزار تومان و ست شیشه شیر از ۲۳۰ هزار تومان تا یک میلیون و ۲۰۰ هزار تومان هزینه برمی‌دارد.

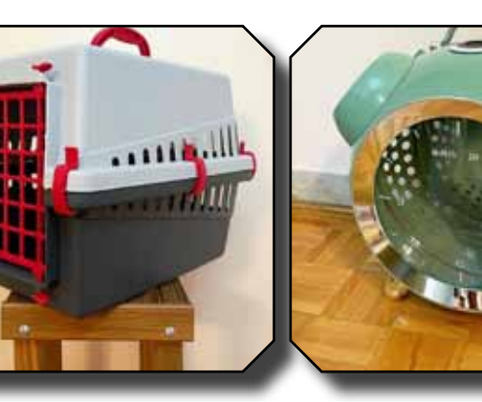
کیف حیوانات خانگی

حمل حیوانات خانگی نیز از آن دسته موارد مهم است که باید طی آن حس امنیت و راحتی برای حیوان خانگی فراهم شود؛ به همین منظور کوله‌های حمل سگ و گربه تولید شده که تهیه آنها بسته به مدل و جنس آن از ۷۵۰ تا ۵ میلیون و ۲۰۰ هزار تومان هزینه دارد. برای خرید آغوشی گربه نیز باید حدود ۵۰۰ هزار تومان هزینه کنید. همچنین باکس‌های ایتالیایی با نرخ ۹۵۰ هزار تومان به فروش می‌رسند. برای خرید قلاده هم بسته به مدل آن باید از ۸۰ تا ۵ میلیون تومان هزینه کرد.

ملزومات دیگر چند؟

از دیگر وسایل موردنیاز برای نگهداری از حیوانات خانگی می‌توان به ظرف غذا، قلاده، قفس، شامپو، کیف حمل‌ونقل، شانه، ناخن‌گیر، لباس مخصوص و... اشاره کرد که هزینه‌ای بیش از موارد بالا می‌خواهد. نرخ لباس‌های مخصوص از ۱۰۰ هزار تومان شروع و برای سگ‌های بزرگ به ۳ میلیون تومان می‌رسد. شانه و پرزگیر از ۲۵۰ هزار تومان، سشوار از ۵۰۰ تا یک میلیون و ۲۰۰ هزار تومان، دستگاه پرتاب‌کننده تشویقی ۲۵۰ هزار تومان، ماهی شارژی از ۲۰۰ تا ۳۲۰ هزار تومان، ظرف غذا از ۸۰ تا ۵۵۰ هزار تومان، شامپو از ۴۰ تا ۲ میلیون تومان، مکمل‌ها و داروها از ۵۰ تا ۲ میلیون و ۸۵۰ هزار تومان، آبخوری اتوماتیک از ۸۰۰ تا ۲ میلیون و ۶۰۰ هزار تومان و وان حمام از ۱۰۰ تا ۸۰۰ هزار تومان نرخ دارند.

هتل بگیرید!

اگر برای مدتی قصد سفر دارید، می‌توانید حیوان خانگی خود را به هتل‌پانسیون‌ها بسپارید تا با امکاناتی چون فضای گردش روباز، اسباب‌بازی، دوره رفع ناهنجاری‌های رفتاری، تردمیل، استخرآب، استخر توپ و... از حیوان خانگی شما مراقبت کنند. این هتل‌پانسیون‌ها برای هر شب نگهداری از حیوان خانگی شما هزینه‌ای بین ۴۰۰ تا ۸۵۰ هزار تومان دریافت می‌کنند.

سخن پایانی

نگهداری از حیوانات خانگی در خانه‌های آپارتمانی شاید به‌نوعی موردتایید برخی از افراد نباشد، اما در مجموع کمک به زیست یک حیوان کار مفیدی است. برخی معتقدند نگهداری از حیوانات در آپارتمان مانند زندانی کردن آنها است که باتوجه به موارد فوق و امکانات یادشده و از همه مهم‌تر عشق‌ورزی صاحبان به حیوانات خانگی چندان این تفکر نافذ نیست. در هر حال در این گزارش با بررسی هزینه‌های لازم برای نگهداری از حیوانات خانگی به این نتیجه دست پیدا کردیم که برای نگهداری از یک حیوان خانگی به شیوه‌ای لاکچری باید در ماه بیش از ۶ میلیون تومان هزینه کنید.

بازار خلیج‌فارس بزرگترین مرکز خرید و فروش پرندگان در تهران است

شهر قشنگ پرندگان

صدای ممتد پرندگان، نخستین مواجهه هر کسی است که پایش را به «بازار پرندگان زینتی خلیج‌فارس» می‌گذارد؛ صدایی که حتی از فاصله چند متری بیرون ساختمان اصلی این بازار و زمانی که هنوز وارد ساختمان نشده‌ایم، بلندتر از هر صدای دیگری به‌گوش‌مان می‌رسد و تا وقتی که از محوطه بازار خارج شویم، یک لحظه هم این صدا قطع نمی‌شود. اینجا صدها پرنده همزمان با یکدیگر مشغول خواندن آواز هستند و این مسئله در کنار تنوع رنگ و نژاد پرندگانی که در این بازار به‌فروش می‌رسند، زیبایی‌های آن را دوچندان می‌کند، اگرچه مشتری‌ها برای اینکه صدای خود را به مغازه‌دارها برسانند، به‌طورحتم ناچار هستند فریاد بزنند.

عکس: آیدا فریدی

گروه گزارش
editor@smtnews.ir

روزی که به بازار پرندگان خلیج‌فارس رفتیم، اواسط هفته و یک روز خلوت بازار بود؛ روزی خلوت با کلی سروصدا؛ اما مغازه‌دارها می‌گویند در روزهای پنجشنبه، جمعه و ایام تعطیل که بازار خلیج‌فارس حسابی شلوغ می‌شود، دیگر نه صدا به صدا می‌رسد و نه جای سوزن انداختن باقی می‌ماند. اتفاقا به‌خاطر فعالیت بیشتر بازار خلیج‌فارس در روزهای جمعه است که برخی شهروندان این محل را با عنوان جمعه‌بازار پرندگان می‌شناسند، اما باید توجه داشت که این بازار همه‌روزه از ساعت ۸ صبح تا حداقل ۸ شب باز است و در آن می‌توان از پرنده‌های زینتی گرفته تا قفس، قلاده، غذا، مکمل، مواد شوینده و سایر لوازم نگهداری از پرنده، سگ، گربه و دیگر حیوانات خانگی را تهیه کرد.

بازار پرندگان زینتی خلیج‌فارس که در مسیر شرق به غرب بزرگراه آزادگان، بعد از بلوار ابوسعید قرار گرفته، از سال ۸۹ راه‌اندازی شده است و پیش از آن، «کوچه‌مرغی‌ها» در خیابان مولوی معروف‌ترین محل عرضه پرندگان زینتی در تهران بود.

به گزارش ایلنا، در سال‌های اخیر نیز تعداد زیادی از پرنده‌فروش‌های مولوی به این بازار آمده‌اند، اما کمابیش فعالیت فروشندگان پرنده و دیگر حیوانات در آن کوچه معروف همچنان ادامه دارد. ضمن اینکه در حال حاضر محل دیگری هم در خیابان خاوران، بورس فروش پرندگان است، اما به‌تازگی شهرداری تهران، احداث فاز دوم بازار خلیج‌فارس را در کنار ساختمان کنونی آن آغاز کرده است و قصد دارد تمام پرنده‌فروش‌های پایتخت را که هنوز به اینجا نیامده‌اند، به‌صورت‌متمرکز در این بازار مستقر کند.

در این میان، باوجود اینکه برخی فروشندگان پرنده در بازار خلیج‌فارس می‌گویند که تابستان‌ها معمولا کاسبی در این بازار زیاد خوب نیست، اما به‌نظر می‌رسد در همین فصل تابستان نیز به‌ویژه در روزهای تعطیل، بازار فروش انواع حیوانات از پرنده گرفته تا سگ و گربه حسابی داغ است. البته خریدوفروش این حیوانات نه به‌صورت رسمی و در داخل ساختمان بازار خلیج‌فارس، بلکه به‌صورت غیررسمی و به‌نوعی در قالب دستفروشی در روزهای جمعه در بیرون بازار پرندگان یعنی در کنار خیابان منتهی به این بازار و حاشیه بزرگراه آزادگان انجام می‌شود. به‌همین‌دلیل است که حاشیه بازار پرندگان خلیج‌فارس که گاهی گزارش‌هایی درباره خریدوفروش گونه‌های غیرمجاز حیات وحش نیز در آن منتشر شده، به‌عنوان اصلی‌ترین محل خریدوفروش انواع گونه‌های جانوری در تهران شناخته شده است.

پرندگان قفسی ارزان‌قیمت؛ از فنچ تا عروس‌هلندی

در بازار خلیج‌فارس مانند سایر مراکز عرضه پرندگان زینتی، نرخ انواع پرندگان برحسب نوع گونه، نژاد، رنگ، زیبایی و حتی شکل منقار آنها تعیین می‌شود؛ به‌نحوی‌که گونه‌های منقارکج مثل طوطی، نرخ بالاتری از گونه‌های منقارصاف مثل قناری دارند. البته سخنگو بودن طوطی‌ها و نژاد خاص آنها هم، تاثیر زیادی در گران‌تر بودن آنها نسبت به مرغ‌عشق، مرغ‌مینا، عروس‌هلندی و پرندگان زینتی مشابه دارد.

ارزان‌ترین پرنده این بازار، فنچ است که یک عدد از آن، بسته به نژاد، از ۱۲۰هزار تومان تا حدود ۵۰۰هزار تومان نرخ دارد. بعد از فنچ هم، شاید بتوان قناری را ارزان‌ترین پرنده بازار خلیج‌فارس به‌حساب آورد که حداقل نرخ آن حدود ۴۰۰هزار تومان است، اما بسته به زیبایی و نژادی که دارد، نرخ آن تا حدود ۸۰۰هزار تومان هم بالا می‌رود. مرغ‌مینا و عروس‌هلندی هم جزو پرندگان نسبتا ارزان‌قیمت بازار خلیج‌فارس محسوب می‌شوند که نرخ هر عدد از آنها از ۵۰۰ هزار تومان شروع می‌شود و به چند میلیون تومان هم می‌رسد. از میان تمام افرادی که به هر دلیل دوست دارند در منزل یا محل کار خود پرنده‌ای را در قفس نگهداری کنند، به‌طبع مشتریان پرندگان زینتی ارزان‌قیمت، قشر کم‌درآمدتر جامعه هستند. جوجه‌کشی از این پرنده‌ها نیز چندان سخت نیست و از مردم عادی گرفته تا کسانی که به‌صورت تخصصی مشغول این کار هستند، به‌راحتی از گونه‌هایی مثل فنچ، قناری، مرغ‌مینا، مرغ‌عشق و... جوجه‌کشی می‌کنند و بسته به نوع گونه، نژاد و سایر ویژگی‌های یک پرنده، جوجه‌ها را از ۱۰۰هزار تومان تا بیش از یک میلیون تومان به مغازه‌دارهای همین بازار خلیج‌فارس یا دیگر مراکز عرضه پرندگان زینتی می‌فروشند.

طوطی‌های سخنگو که در گونه‌های مختلفی از کاسکو گرفته تا ماکائو... دسته‌بندی می‌شوند، گران‌ترین پرندگان بازار خلیج‌فارس به‌حساب می‌آیند که نرخ هر عدد آنها از حداقل ۶۰ میلیون تومان شروع می‌شود و معمولا تا حدود ۸۰ میلیون تومان نرخ‌گذاری می‌شوند. البته برخی طوطی‌ها که نژادهای کمیاب‌تری دارند، از قیمت‌های بالاتری هم برخوردارند و نرخ آنها به بیش از ۱۰۰میلیون تومان هم می‌رسد.

وقتی از یکی از فروشندگان طوطی‌های سخنگو در بازار پرندگان خلیج‌فارس پرسیدیم که آیا فقط افراد ثروتمند مشتری این‌گونه پرندگان گران‌قیمت هستند، پاسخ داد: «هرکسی این پرنده‌ها را دوست دارد، برایش فرقی نمی‌کند که چقدر باید برای خرید یا نگهداری از آنها پول بدهد.»

به‌گفته این مغازه‌دار، همین پرنده‌های خاص مانند پرندگان زینتی ارزان‌قیمت‌تر، باوجود اینکه نژادهایی از امریکای‌جنوبی و حتی اقیانوسیه دارند، اما در همین ایران خودمان تولید می‌شوند؛ یعنی نژادهای آنها از گذشته وارد کشور شده و سال‌ها است که عده‌ای به‌صورت تخصصی، مشغول جفت انداختن این پرندگان هستند و از این طریق با پرنده‌فروش‌های تهران یا دیگر شهرهای کشور همکاری می‌کنند. البته به‌دلیل شرایط خاص نگهداری از این طوطی‌ها، جوجه‌کشی از آنها نسبت به سایر پرندگان زینتی دشوارتر است.

از اسباب‌بازی سگ تا شامپوی گربه در بازار پرندگان!

باوجود اینکه در داخل بازار پرندگان خلیج‌فارس، گونه دیگری غیر از پرندگان زینتی فروخته نمی‌شود، اما لوازم موردنیاز سایر حیوانات خانگی نیز در این بازار به‌فروش می‌رسد؛ از قلاده‌های مخصوص سگ گرفته تا شامپوها، غذاها، مکمل‌ها و اسباب‌بازی‌های سگ، گربه و دیگر حیوانات‌خانگی. به‌صورت‌کلی می‌توان گفت در این بازار، انواع مواد غذایی و بهداشتی و همه تجهیزات موردنیاز برای پرورش انواع پرندگان زینتی و دیگر گونه‌های جانوری که معمولا در منزل نگهداری می‌شوند، موجود است.

نکته جالب توجه اینکه براساس ادعای مغازه‌داران بازار خلیج‌فارس، کمابیش همه این وسایل در ایران تولید می‌شود و همین حالا کارخانجات مختلفی در سطح کشور در زمینه تولید غذاها، مکمل‌ها، شوینده‌ها و حتی قلاده‌ها و اسباب‌بازی‌های موردنیاز سگ و گربه و تجهیزات مشابه موردنیاز برای نگهداری از پرندگان زینتی مشغول به فعالیت هستند و تولیدات خود را به بازار خلیج‌فارس و مراکز مشابه در شهرهای مختلف عرضه می‌کنند.

در این میان، تعداد دیگری از مغازه‌دارهای بازار پرندگان خلیج‌فارس نیز به‌طورتخصصی قفس می‌فروشند؛ از قفس‌های چوبی که شبیه لانه‌های درختی پرندگان ساخته شده است تا قفس‌های ساده فلزی و پلاستیکی. البته در برخی از این مغازه‌ها، علاوه بر قفس، وسایل موردنیاز برای حمل و جابه‌جایی سگ و گربه نیز فروخته می‌شود که این وسایل هم اغلب از پلاستیک‌های مقاوم ساخته شده‌اند و شکلی شبیه قفس‌های پرندگان اما در ابعادی متفاوت دارند. قفس‌های موجود در بازار خلیج‌فارس بسته به جنس، اندازه و شکل، قیمت‌های متفاوتی دارند؛ به‌نحوی‌که نرخ آنها از ۱۰۰هزارتومان شروع می‌شود و به بیش از یک میلیون تومان هم می‌رسد. یکی از مغازه‌داران تاکید دارد که کارگاه‌های موجود در ایران قابلیت تولید تمام انواع قفس را دارند و به‌همین‌دلیل، اغلب قفس‌هایی که در بازار خلیج‌فارس یافت می‌شوند، ایرانی هستند. این مغازه‌دار می‌گوید تا ۷، ۸سال پیش، بیشتر قفس‌های پرندگان از چین وارد می‌شد، اما چند سالی است که کارگاه‌های زیادی در ایران به تولید قفس‌های پلاستیکی، فلزی و چوبی مشغول شده‌اند.

هزینه سرسام‌آور خوراک طوطی‌های سخنگو

هر که بامش بیش، برفش بیشتر؛ این ضرب‌المثل در موضوع هزینه‌های تغذیه و نگهداری از پرندگان زینتی هم صدق می‌کند، به‌نحوی‌که بسته به نوع پرنده و غذای موردنیاز او، نرخ دانه‌ها، تخمه‌ها و سایر مواد غذایی و مکمل‌های موردنیاز آنها از کیلویی ۱۵هزار تومان شروع می‌شود و حتی به بیش از ۲۰۰هزار تومان در هر کیلو هم می‌رسد و به‌طبع هرچقدر هم که یک پرنده گران‌تر باشد، غذاهای موردنیاز آن هم بیشتر خرج برمی‌دارد.

یکی از صاحبان مغازه در بازار خلیج‌فارس که به‌صورت تخصصی، غذا و مکمل پرندگان و دیگر حیوانات خانگی را می‌فروشد، می‌گوید کسی که برای مثال یک قناری یا عروس هلندی را نگهداری می‌کند، ماهانه باید حدود ۱۰۰ تا ۱۳۰هزار تومان برای پرنده‌اش هزینه کند، اما هزینه خورد و خوراک طوطی‌های سخنگو از ماهانه یک میلیون تومان هم بیشتر می‌شود. البته باید توجه داشت که پرندگان گران‌قیمت، علاوه بر غذاهای عادی، به غذاهای تقویتی نیز احتیاج دارند و مکمل‌های آنها معمولا به‌صورت بسته‌بندی ارائه می‌شود و در آنها از موادی نظیر ارزن، میوه‌های خشک، مغزهایی مثل بادام‌زمینی و برخی مواد پروتئینی استفاده شده است.

نگهداری از طوطی‌های سخنگو دیگر پرندگان گران‌قیمت، نه‌تنها به‌صرف هزینه بالاتری برای خورد و خوراک احتیاج دارد، بلکه این پرندگان به رسیدگی‌های درمانی بیشتری نیز نسبت به پرندگان ارزان‌تر نیاز دارند؛ به‌نحوی‌که کم پیش می‌آید که صاحب یک فنچ یا قناری آن را برای رسیدگی درمانی نزد دامپزشک ببرد، اما طوطی‌ها مثل سگ‌ها و گربه‌های خانگی حتما به مراقبت‌های بهداشتی و رسیدگی‌های دامپزشکی نیاز دارند که این مسئله نیز بخشی از هزینه‌های نگهداری آنها را تشکیل می‌دهد.

تولید غذا، مکمل و شوینده پرنده و دیگر حیوانات خانگی در ایران

در بازار خلیج‌فارس غذاهای عادی پرندگان زینتی معمولا به‌صورت فله و مواد غذایی تقویتی یا همان مکمل‌ها عمدتا به‌صورت بسته‌بندی عرضه می‌شود. در این میان، باوجود اینکه روی جلد مکمل‌های بسته‌بندی‌شده هم از اسامی فارسی و هم از عبارات انگلیسی استفاده شده است، اما مغازه‌داری که این غذاهای تقویتی را می‌فروشد، تاکید دارد که همه اینها در ایران تولید می‌شوند. او توضیح می‌دهد که تا چند سال پیش، غذاهای تقویتی بسته‌بندی‌شده از بلژیک یا دیگر کشورهای اروپایی وارد ایران می‌شد، اما در سال‌های اخیر کارخانجات و کارگاه‌های زیادی در این زمینه فعال شده‌اند و در حال حاضر عمده غذاها و تقویتی‌هایی موردنیاز پرندگان زینتی و حتی دیگر حیوانات خانگی نظیر سگ و گربه، ایرانی است.

این فروشنده که چنین ادعایی داشت، خودش مالک یک برند تولید قفس و مواد غذایی پرندگان بود، اما وقتی چند مغازه مشابه دیگر در بازار خلیج‌فارس را هم بررسی کردیم، متوجه شدیم که ظاهرا این فرد پر بیراه نمی‌گوید. به‌عبارت‌دیگر، چند سالی است که تعدادی کارخانه و کارگاه داخلی در زمینه تولید قفس، غذا، مکمل، شامپو، مواد شوینده، اسباب‌بازی و سایر تجهیزات موردنیاز برای پرورش سگ، گربه، پرندگان زینتی و سایر حیوانات خانگی فعال شده و حتی به اشتغالزایی در این زمینه نیز پرداخته‌اند. البته باتوجه به محدودیت‌هایی که در کشورمان درباره تولیدمثل، خریدوفروش و نگهداری از حیوانات‌خانگی وجود دارد، لزوم ساماندهی بیشتر نحوه تولید و عرضه مواد غذایی و لوازم این حیوانات توسط وزارت بهداشت و سازمان دامپزشکی کشور احساس می‌شود.

اعتراض محیط‌زیست به فروش گونه‌های غیرمجاز

بازار خلیج‌فارس در حال حاضر مهم‌ترین مرکز خریدوفروش پرندگان زینتی تهران است و شغل رسمی مغازه‌داران این بازار نیز علاوه بر عرضه مواد غذایی و ملزومات نگهداری از حیوانات خانگی، خریدوفروش آن دسته از پرندگانی است که جزو پرندگان زینتی محسوب می‌شوند و تجارت آنها براساس قوانین داخلی و بین‌المللی حوزه محیط‌زیست، ممنوع نیست. اما با این وجود، از زمان راه‌اندازی این بازار تا امروز، گلایه‌های زیادی از سوی شهروندان مطرح شده است، مبنی بر اینکه در روزهای جمعه، دستفروشانی که در حاشیه بازار خلیج‌فارس فعالیت می‌کنند، علاوه بر پرنده، به خریدوفروش سگ، گربه و دیگر حیوانات خانگی هم می‌پردازند. البته به‌تازگی سعید بیگی، مدیرعامل شرکت ساماندهی صنایع و مشاغل شهرداری تهران وعده داده است که این وضعیت را ساماندهی کند و اعلام کرده که مدیریت شهری با خریدوفروش حیوانات خانگی در کنار خیابان مخالف است. نکته مهم دیگر اینکه، گزارش‌های میدانی برخی رسانه‌ها و فعالان محیط‌زیست از این حکایت دارد که گاهی جز پرندگان زینتی و حیوانات‌خانگی، گونه‌هایی از پرندگان و دیگر جانداران در حاشیه و شاید در داخل بازار خلیج‌فارس به‌فروش می‌رسند که جزو گونه‌های حیات‌وحش محسوب می‌شوند، یعنی گونه‌های غیرمجاز که هرگونه نگهداری و تجارت آنها براساس قوانین داخلی و بین‌المللی حوزه محیط‌زیست جرم است.

شهریور ۱۴۰۱، علیرضا مزینانی، مدیرکل حفاظت محیط‌زیست استان تهران ضمن اعتراض نسبت به این وضعیت، اعلام کرد که بیشترین تخلفات حوزه حیات‌وحش در سطح استان در بازار پرندگان خلیج‌فارس رخ می‌دهد و گونه‌هایی نظیر شاهین، دلیجه، عقاب، شاه‌بوف، جغد، قرقی، سنجاب، لاک‌پشت، روباه، ایگوانا، میمون، تمساح، جوجه‌تیغی، طاووس، چین‌چیلا و ملنگو بوتیمار در این بازار کشف شده‌اند. البته به‌گفته مدیرعامل شرکت ساماندهی صنایع و مشاغل شهر تهران، از اسفند سال گذشته، اکیپ‌هایی از محیط‌زیست استان هر هفته در روزهای جمعه در بازار پرندگان خلیج‌فارس مستقر می‌شوند تا به شناسایی گونه‌های غیرمجاز بپردازند و با متخلفان خریدوفروش این گونه‌ها در داخل یا حاشیه این بازار برخورد کنند. بیگی همچنین تاکید کرده است که نظارت‌ها بر حاشیه بازار خلیج‌فارس تشدید خواهد شد تا در هفته‌های آتی با همکاری مراجع قضایی و انتظامی، این بخش از وقوع تخلفات احتمالی پاکسازی شود.

در بازار خلیج‌فارس مانند سایر مراکز عرضه پرندگان زینتی، نرخ انواع پرندگان برحسب نوع گونه، نژاد، رنگ، زیبایی و حتی شکل منقار آنها تعیین می‌شود

هرگونه نگهداری و تجارت گونه‌های غیرمجاز پرندگان، براساس قوانین داخلی و بین‌المللی حوزه محیط‌زیست جرم است

نظرگاه

نگاهی به قوانین خریدوفروش حیوانات غیرمجاز

حمیدرضا میرزاده
کارشناس محیط‌زیست

اگرچه خریدوفروش حیوانات در گذشته معمولا به دام‌های اهلی محدود می‌شد، اما حیوانات وحشی نیز بخشی از این بازار را تشکیل می‌دادند. پرندگان، ماهی‌ها، خزندگان و گاه پستانداران چه به‌صورت زنده و چه پوست و اعضای بدن آنها در بازار خریدوفروش می‌شد و قوانین خاصی نیز برای محدود کردن این بازار وجود نداشت. حیوانات زنده یا اعضای بدن آنها با اهداف مختلفی همچون اهداف تفریحی، درمان‌ها طب سنتی، موارد تزئینی و در بسیاری موارد خرافات بازار مخصوص به خود را داشتند. با افزایش جمعیت و ارتقای دانش انسان درباره وضعیت جانداران و خطر انقراضی که بسیاری از گونه‌ها را تهدید می‌کرد، قوانین محدودکننده و ناظر بر بازار خریدوفروش حیوانات، کم‌کم جای خود را در قوانین جاری کشورها باز کردند. در ایران و از دهه ۱۳۳۰ با آغاز به کار «کانون شکارانی و نظارت بر صید»، قوانین مربوط به این حوزه تصویب شدند که برخی از این قوانین تا امروز نیز معتبر هستند.

تا پیش از بالنده شدن کسب‌وکارهای اینترنتی، بازارهای محلی خریدوفروش حیوانات از نظر فیزیکی مشخص بودند. نقاط مختلفی که در شهرها، محل تجمع خریداران و فروشندگان حیوانات بود، گاهی زیر نظر نهادهای نظارتی قرار داشت و البته، بازار سیاه خریدوفروش حیوانات وحشی و ممنوعه نیز همچنان در پوشش بازار خریدوفروش حیوانات به کار خود ادامه می‌داد؛ برای مثال کافی بود برای خرید یک «جغد شاخدار» یا یک «باز» یا «قرقی» سری به بازار خیابان مولوی تهران بزنید و در نهایت، می‌توانستید حیوان موردنظرتان را در یکی از انبارهای همان محدوده بیابید.

بلوغ کسب‌وکارهای اینترنتی، خریدوفروش حیوانات را از بازارهای محلی به بازارهای آنلاین هدایت کرد. بازارهای آنلاین خلاف بازارهای محلی، امکان دور زدن مقررات را ندارند. در بازارهای آنلاین همه‌چیز شفاف است و هرگونه خلاف و سرپیچی از قانون به سرعت معلوم می‌شود. طبیعی است که سازمان حفاظت محیط‌زیست به‌عنوان مجری قوانین مربوط به ممنوعیت خریدوفروش حیوانات وحشی نقش خود را ایفا می‌کند و اما نظارت بر بازار آنلاین، پیچیدگی‌های خاص خود را دارد که بدون همکاری عمومی در این زمینه امکان‌پذیر نیست.

در این سال‌ها فروش حیوانات غیرمجاز در سایت و اپلیکیشن‌های مختلف تحت‌نظر کارشناسان این پایگاه قرار داشته است، فروش حیوانات غیرمجاز براساس قوانین جاری کشور ممنوع است و آگهی‌های ثبت‌شده روی این پلتفرم رد می‌شوند؛ اما حدود و ثغور این نظارت را چه چیزی معلوم می‌کند؟ معیار برای شناسایی و حذف آگهی‌های غیرمجاز فروش حیوانات چیست؟

به‌طبع مرز خریدوفروش مجاز و غیرمجاز را قانون روشن کرده است. مهم‌ترین قوانین در این‌باره، قانون‌های «شکار و صید» (مصوب ۱۳۴۶)، «حفاظت و بهسازی محیط‌زیست» (مصوب ۱۳۵۴) و همچنین ماده ۶۸۰ قانون مجازات اسلامی هستند. بخش عمده مواد قانونی در این حوزه، ناظر بر شکار و صید و محدودیت‌های قانونی آن است؛ برای مثال در بخشی از ماده ۱۳ قانون شکار و صید آمده است: «شکار جانوران وحشی کمیاب و در معرض خطر انقراض از قبیل گورخر، گوزن زرد ایرانی، یوزپلنگ، تمساح (کروکودیل)، هوبره و میش مرغ، شکار در پارک‌های ملی مجازات حبس از ۹۱ روز تا ۳ سال است یا جزای نقدی را در پی دارد.» همین ماده قانون تاکید می‌کند: «هرکس مبادرت به زنده‌گیری، شکار، خریدوفروش، حمل، نگهداری و صدور پرندگان شکاری از قبیل شاهین، بحری، بالابان و دلیجه کند، علاوه بر محکومیت، به حداکثر مجازات حبس مقرر در این ماده به جزای نقدی نیز محکوم خواهد شد.»

قانون‌گذار جز توجه به موضوع خریدوفروش حیوانات غیرمجاز، به مسئله شکار هم توجه کرده است. قانون‌گذار در قانون شکار و صید همچنین تصریح کرده: «هر کسی خلاف مقررات و بدون مجوز قانونی اقدام به شکار یا صید حیوانات و جانوران وحشی حفاظت‌شده کند، به حبس از ۳ ماه تا ۳ سال یا جزای نقدی از ۱,۵ میلیون ریال تا ۱۸میلیون ریال محکوم خواهد شد.»

در قانون شکار و صید، مصوب سال ۱۳۴۶ نیز این موارد ذکر شده است و متخلفان به جزای نقدی یا حبس از یک ماه تا ۶ماه محکوم می‌شوند: شکار و صید بیش از میزان مندرج در پروانه یا خلاف مقررات و خارج از محل‌های مندرج در پروانه، حمل، عرضه، فروش و صدور جانوران وحشی زنده یا کشته و اجزای آنها بدون کسب پروانه یا مجوز از سازمان.

در واقع، باوجود ممنوعیت خرید و فروش حیوانات غیرمجاز از سوی نهادهای نظارتی و همچنین ممنوعیت درج آگهی تجاری آنها در پلتفرم‌های انتشار آگهی، همچنان عده‌ای اقدام به شکار، خریدوفروش و همچنین پرورش حیوانات وحشی به‌منظور کسب سود می‌کنند. به‌نظر می‌رسد قانون باید سختگیری بیشتری برای ممانعت از خریدوفروش حیوانات وحشی داشته باشد. در واقع، به‌نظر می‌رسد قانون‌گذاران ایرانی باید به این ضلع حفاظت از محیط‌زیست، با وضع قوانین سختگیرانه و محدودکننده، توجه بیشتری نشان دهند.

یادداشت

ناپایداری اکوسیستم به قیمت سود انسانی

فهیمه اسلامی
دامپزشک و کارشناس

طبق آیین‌نامه اجرایی قانون شکار و صید، خریدوفروش حیوانات حیات‌وحش حتی اعضای آنها، ممنوع و خلاف مقررات است و جرم محسوب می‌شود و مجرمان محکوم به ۳ تا ۱۰ سال زندان می‌شوند. در کل، نمی‌توان منکر تجارت حیات‌وحش در سراسر جهان شد. بعد از تجارت اسلحه، خریدوفروش حیوانات حیات‌وحش، رتبه سوم را در قاچاق دارد و این معضل تنها در ایران اتفاق نمی‌افتد. برای مثال، چینی‌ها رتبه نخست را در این تجارت دارند.

پایداری مولفه‌ای است که در ماهیت طبیعت نهادینه شده است و موجودات براساس این ویژگی در جریان چرخه‌زیستی قرار می‌گیرند. به‌گفته اسلامی، در چرخه حیات، تمامی موجودات به یکدیگر وصل هستند، حال اگر تعداد یک موجودی کم یا زیاد شود، به‌طورخودکار اخلال در این چرخه را به‌وجود می‌آورد و این فرآیند، منجر به ناپایداری اکوسیستم‌ها می‌شود. این جدایی و ناپایداری به‌طورقطع آسیب جدی به طبیعت وارد می‌کند. برای نمونه، اگر یک گونه گوشتخوار در محیطی کم شود، موجب ازدیاد گونه علف‌خوار می‌شود و باعث اخلال در محیط‌زیست گونه‌های حیوانی می‌شود.

زنجیره حیات ناگسستنی است و حذف یا کاهش و افزایش یک موجود می‌تواند در بخش دیگری خسارت‌های زیست‌محیطی به بار آورد. برای مثال، شکار یا صید مار و کاهش تعداد آن، موجب زیاد شدن تعداد جوندگان می‌شود که در نهایت به زمین‌های کشاورزی اطراف، آسیب وارد می‌شود. گفتنی است، دخالت انسان در میزان کمی حیوانات در طبیعت، موجب افزایش گونه‌های مهاجم در یک زیستگاه می‌شود.

لاک‌پشت گوش‌قرمز، مهاجم بومی‌ها

گونه‌های مهاجم در کشور نظیر لاک‌پشت گوش‌قرمز، به‌عنوان گونه مهاجم و خطرساز برای گونه‌های بومی شناخته می‌شوند.

به‌طورمعمول، رقابت بر سر غذا و منابع زیستی میان موجودات بومی و غیربومی نتیجه این تجارت سیاه است که حاصلی جز به‌خطرافتادن چرخه زیستی و در نهایت، امنیت غذایی ندارد.

راکون همه‌چیزخوار، خطری برای گونه‌های دیگر

براساس گزارش‌های برخی منابع رسمی، در جنگل‌های شمال (هیرکانی) تعداد زیادی از راکون‌ها که حیوان بومی امریکا هستند، زیست دارند.

پیگیری‌ها نشان داد که چندی پیش، در آذربایجان مزارع تولید پوست خز راکون راه‌اندازی شد و به‌همین‌دلیل، تعداد زیادی از این حیوان به کشور ما قاچاق شد، پس از مدتی که خریدوفروش خز این حیوان در اروپا ممنوع و استفاده از پوست آن به‌نوعی غیراخلاقی محسوب شد، این تجارت شکست خورد و راکون‌ها در جنگل رها شدند.

راکون همه‌چیزخوار است؛ این حیوان از تخم پرنده تا میوه می‌خورد، به‌همین‌دلیل مسبب وارد شدن آسیب‌های زیادی به محیط‌زیست است و امکان دارد، گونه‌های زیادی را با خطر انقراض مواجه کند.

بیشترین گونه‌ای که در معرض انقراض است و حفاظت ویژه‌ای از آن می‌شود، یوزآسیایی است، همچنین پرنده میش‌مرغ که در حوالی بوکان زندگی می‌کند و به‌علت قاچاق به کشورهای اطراف، در معرض انقراض جدی قرار دارد.

بی‌رحم مثل آتش

سنجاب ایرانی هم در معرض انقراض جدی قرار دارد. زیستگاه اصلی این حیوان جنگل‌های بلوطی زاگرس است و این سنجاب‌ها از میلیون‌ها سال قبل، به‌عنوان باغبان زاگرس شناخته می‌شده‌اند، اما در سال‌های اخیر، بیشتر شکارچیان با روش‌های به‌شدت آزاردهنده‌ای سنجاب‌ها را از جنگل‌ها جمع‌آوری کرده و با آتش زدن درخت‌های بلوط، سنجاب‌ها را به دام تورهای فلزی انداخته‌اند. گفتنی است، در بسیاری موارد، آتش‌سوزی جنگل‌های زاگرس برای به دام انداختن سنجاب بوده است.

از آنجایی‌که هیچ خانه یا باغ‌های بزرگ خانگی که به‌طورمعمول هم صاحبان ثروتمندی دارند، نمی‌تواند نقش و جایگاه طبیعت را برای حیوانات بازی کند، بی‌شک شرایط نگهداری این حیوانات به‌دلیل فقدان چرخه‌زیستی مطلوب، استاندارد نیست.

به‌همین‌علت، بیشتر این افراد ناگزیر به رهاسازی این حیوانات می‌شوند که به‌شکل معمول، این رهاسازی در باغ یا پارک‌هایی اتفاق می‌افتد که برای زیست حیوان شرایط مساعدی ندارد و به این شکل، در چرخه تکامل اخلال جدی به‌وجود می‌آید.

آتش مهربانی انسان، دامان طبیعت را می‌گیرد

خریدوفروش حیوانات با نقض قوانین

محمد انوشه‌ئی
editor@smtnews.ir

عکس: آیدا فریدی

خریدوفروش حیوانات غیرمجاز، فعالیتی غیرقانونی است و توسط بسیاری از قوانین و مقررات محدود می‌شود. این فعالیت می‌تواند منجر به آسیب جدی به حیوانات شود. حفاظت از حیوانات و رعایت رفاه آنها مسئولیت مهمی است. در بسیاری از کشورها، قوانین حمایت از حیوانات و مقررات محیط‌زیست وجود دارند که به‌منظور جلوگیری از خریدوفروش حیوانات غیرمجاز تعیین شده‌اند. این قوانین معمولا شامل ممنوعیت خریدوفروش حیوانات وحشی، حیوانات تهدیدشده و حیواناتی که تحت‌حفاظت قرار دارند، است. همچنین، فروش حیوانات غیرمجاز می‌تواند منجر به گسترش بیماری‌ها و اختلال در اکوسیستم‌ها شود. برخی حیوانات می‌توانند برای انسان و محیط‌زیست آسیب‌های جدی ایجاد کنند. درست نیست که فروش انواع حیوانات بدون نظارت و برخورد با فروشندگان در بازارها صورت بگیرد. حفظ رفاه حیوانات و جلوگیری از فروش غیرمجاز و ناقض قوانین برای حفاظت از حقوق حیوانات و ارزش‌های محیط‌زیست بسیار مهم است. صمت در این گزارش به بررسی نحوه خریدوفروش حیوانات مجاز و غیرمجاز در شهر تهران پرداخته است.

حیوانات بخش اعظم منابع زیست‌محیطی در ایران

جدا از نگهداری و پرورش انواع پرندگان زینتی و اهلی، آبزی‌های آکواریومی و حیوانات اهلی چون سگ و گربه، این روزها نگهداری از جوندگانی مانند خرگوش، سنجاب، خوکچه‌هندی، همستر و...، پستانداران جنگلی چون میمون، راکون، جوجه‌تیغی و...، یا حتی خزندگان مانند مار، آفتاب‌پرست، ایگوانا و... در منازل رواج پیدا کرده و بسیاری از مردم، طالب و خریدار این حیوانات هستند که به عناوین مختلف حیوان خانگی، پت و حیوان همنشین معروف هستند، بی‌آنکه از قوانین، لوازم و شرایط نگهداری این حیوانات اطلاعات کافی داشته باشند. حیوانات بخش اعظمی از منابع زیست‌محیطی در ایران هستند. طی این سال‌ها، زیستگاه حیوانات در پی آتش‌سوزی‌های مکرر، قطع درختان، نابودی جنگل‌ها و کوه‌خواری تارانده و بلعیده شده است. نبود قوانین متممی که بتوان با استناد به آن‌ها، با آسیب زنندگان به محیط‌زیست برخورد کرد، ادامه روند حمایتی را برای دوستداران محیط‌زیست مشکل کرده است. رواج نگهداری حیوان‌خانگی سنت نادرستی است که خلاف عادت و طبیعت حیوانات است. بسیاری از انسان‌ها گمان می‌برند که با اسیر کردن حیوان در قفس و محیط دلگیر آپارتمانی، دوستدار طبیعت و حیوانات هستند، اما این کار، دقیقا بر هم زدن چرخه طبیعی است و آتش این مهربانی انسان‌ها، ابتدا دامان طبیعت را می‌گیرد. متاسفانه، فروش حیوانات غیرمجاز در محیط‌های عمومی، مانند پارکینگ‌ها و کنار گذرگاه‌ها، یک مشکل رایج در بسیاری از مناطق است. این نوع فروش غیرقانونی حیوانات می‌تواند به‌شکلی ناعادلانه از حیوانات استفاده کند و به رفاه و سلامت آنها آسیب برساند. همچنین، این اقدام ممکن است به تهدیدی برای حیوانات وحشی، بهبود رفاه حیوانات خانگی و ارزش‌های محیط‌زیست منجر شود. مسئله فروش غیرمجاز حیوانات نیازمند نظارت و برخورد قانونی است. برای مقابله با این مسئله، اجرای قوانین و مقررات مربوطه، نظارت مناسب از سوی مقامات قضایی و نظارتی و افزایش آگاهی عمومی درباره مشکلات و خطرات فروش غیرمجاز حیوانات ضروری است.

بازار فروش حیوانات

در نزدیکی بازار پرندگان آزادگان، مساحت بزرگی است که تا چشم کار می‌کند حیوان‌های عجیب و غریب می‌بینید که برای فروش آورده شده‌اند؛ از سگ و میمون گرفته تا پرنده‌های گوناگون که مشتریان برای خرید بسیاری از این حیوانات صف می‌کشند. در ابتدای این پارکینگ، ساختمانی دوطبقه است که محل فروش قانونی پرندگان زینتی در آنجا قرار گرفته و دنیای متفاوتی با فضای بیرونی بازار دارد.

بازار پرندگان تهران در زمینی به مساحت ۵هزار مترمربع و زیربنای ۳هزار متر راه‌اندازی و در شرق به غرب بزرگراه آزادگان بعد از تقاطع بزرگراه تهران ـ ساوه واقع شده است. همان‌طور که گفته شد، این بازار در یکی از مسیرهای پرتردد شهر تهران قرار دارد و فروش انواع حیوانات در آن صورت می‌گیرد. این موضوع در شرایطی است که انتقادهای فراوانی به خریدوفروش حیوانات خانگی وجود دارد و هیچ نظارت و برخوردی با فروشندگان انجام نمی‌گیرد.

بازار داغ خریدوفروش طوطی‌های لاکچری

با نگاهی به مغازه‌ها، انواع طوطی‌سانان گران‌نرخ تا ارزان‌ترین پرنده‌های زینتی را می‌توانید مشاهده کنید. شاید خرید یک جفت فنچ کوچک ۱۰۰ تومانی بسیار اقتصادی‌تر از خرید یک طوطی آرا (ماکائو) ۱۲۰ میلیون تومانی باشد. البته نرخ طوطی باراتا ۴۵میلیون تومان و کاسکوی دم قرمز ۲۰میلیون تومان است. کاسکوها قیمت‌های متفاوت دارند و کاسکو خاکستری ۵ میلیون ارزان‌تر است.

روش‌های خاص برای جذب مشتری

در این بازار هر مغازه‌دار روش خاصی برای جلب مشتری دارد، برای مثال یک مغازه‌دار در انتهای بازار با ماکائو گران‌نرخ خود به‌شدت گرم گرفته بود و پرنده زیبای خود را مانند فرزندش در آغوش می‌فشرد. فروشنده دیگر، حداقل ۳۰ عدد طوطی را برای بازدید عموم آزاد گذاشته بود، البته مغازه‌دار زیاد خوش‌اخلاق نبود و اجازه لمس پرنده‌ها را نمی‌داد. در جای دیگری از بازار، مرغ‌مینایی در قفس بود که به خریداران سلام می‌کرد و حسابی دل علاقه‌مندان را می‌برد، اما جالب بود که نرخ نسبتا مناسب‌تری نسبت به طوطی‌های رنگارنگ داشت و قیمتش حدود ۳ میلیون تومان بود.

خارج از بازار هم پرندگان مختلفی خریدوفروش می‌شدند؛ با نگاهی به اطراف، پیرمردی دیده می‌شد که چند عدد عروس‌هلندی بی‌حال در قفس برای فروش داشت که هرکدام را حداقل ۵۰۰هزار تومان ارزان‌تر از مغازه‌داران داخل بازار می‌فروخت، با نگاه کردن به پرنده‌های بی‌نشاط، ناخودآگاه ضرب‌المثل هیچ ارزانی بی‌حکمت نیست، تداعی می‌شد.

فروش غیرقانونی با نرخ بالا!

خلاف بازارچه پرندگان که شما اجازه خریدوفروش پرنده و حیوانات غیرمجاز را ندارید، در بیرون محوطه و اطراف پارکینگ و حتی کنار گذرگاه اتوبان آزادگان حیواناتی را برای فروش مشاهده می‌کنید که شاید قبل‌تر در برنامه‌های راز بقا دیده بودید، از انواع میمون، سنجاب، سگ، گربه و خارپشت گرفته تا گونه‌های مختلف خرگوش، همستر، لاک‌پشت، شاهین، عقاب و... که به‌صورت غیرمجاز به‌فروش می‌رسند.

به‌طوری‌که فروشندگان زیادی در حاشیه بزرگراه آزادگان، روبه‌روی مرکز اصلی اطراق کرده‌اند. در میان‌شان بساط حیوانات متنوع‌تری برپاست. فروش سنجاب ایرانی در ایران ممنوع است؛ اما یکی از فروشنده‌ها، سنجابی را در قفسی برای فروش گذاشته است. این فروشنده می‌گوید: «این سنجاب کردستان است. خودم آن را گرفته و تربیت کرده‌ام؛ اهلی است.» هرکس را که می‌بیند، می‌گوید: «اگر خریدار باشی، از قفس می‌آورمش بیرون و می‌گذارمش روی زمین. قسم می‌خورم که فرار نمی‌کند. تخفیف هم می‌دهم.» سنجاب را با نرخ بالایی به فروش گذاشته است و بچه سنجاب را هم با نرخ کمتری می‌فروشد. سنجاب‌فروش در پاسخ به پرسش چرا اینقدر گران؟ پاسخ می‌دهد: «اینجا هیچ‌کس جز من سنجاب نمی‌فروشد! هر چیزی هم که فروشش غیرقانونی باشد، قیمتش بالا می‌رود!»

پامرانین ۵۰ میلیونی خریدار دارد؟

کمی پایین‌تر زن و مرد جوانی در قفس‌های جداگانه انواع سگ‌های نگهبان و زینتی را برای فروش آورده بودند. از نژاد و نرخ سگ‌های پرسیده شد که فروشنده وقت زیادی برای توضیح نرخ و نژاد سگ‌ها گذاشت، از شیتزو ۸ و پیکینیز ۱۰ میلیون تومانی گرفته تا ژرمن شپرد ۲۵ میلیون تومانی که ادعا می‌شد وارداتی است. البته پامرانین ۵۰ میلیونی که فقط یک کیلو وزن داشت هم، جالب به‌نظر می‌رسید.

فروشندگان ادعا می‌کنند تمامی سگ‌ها سالم هستند، شناسنامه دارند و واکسن فصلی‌شان تزریق شده؛ اما ظاهر حیوانات، سن و سال متفاوتی را نشان می‌داد و کمابیش سگ‌های بالغ به‌جای توله‌سگ فروخته می‌شد، انگار که کلاهبرداری در این بازار به امری عادی تبدیل شده است.

دلالی سگ به بهانه مهاجرت

کمی آن طرف‌تر، مرد جوانی ادعا می‌کرد که به‌علت مهاجرت مجبور به فروش سگ‌ها شده است؛ حالا این سوال پیش می‌آید که چرا کسی باید چند نژاد مختلف سگ را با هم در منزل نگه دارد که بخواهد بعدا بفروشد؟ البته فروشندگان دیگری نیز بودند که با چرب‌زبانی به بهانه‌های مختلف سگ‌های خود را می‌فروختند و برای کسی این سوال پیش نمی‌آمد که حیوانات خانگی این افراد، چرا تمامی ندارد؟!

میمون ۱۰میلیون تومانی

در کنار گذرگاه اتوبان آزادگان جمعیت نسبتا زیادی جلب‌توجه کرد، با نزدیک‌تر شدن به جمعیت، بچه میمونی در قفس برای فروش آورده شده بود و ۱۰ میلیون تومان نرخ داشت. از ظاهر حیوان زبان‌بسته مشخص بود که ساعت‌ها آب‌وغذایی نخورده است. میمون‌ها را از پاکستان به تعداد خیلی محدود (با مبلغ بسیار زیاد) به ایران وارد می‌کنند. این حیوان بیش از ۲میلیون نمی‌ارزد، اما گران‌تر می‌فروشند. میمون به‌عنوان حیوان خانگی موجود بسیار کثیفی است. نگهداری، نظافت و تربیتش خیلی سخت است. تقاضا برای نگهداری‌اش هم زیاد نیست، اما خوب بعضی‌ها دوست دارند.

در کل محیط ناامن، بهداشت ضعیف و همچنین بی‌توجهی به حقوق حیوانات و زیر پا گذاشتن قوانین محیط‌زیست، عواملی هستند که با چند دقیقه گشت‌وگذار در حوالی بازار پرندگان قابل‌مشاهده است. همچنین، وجود بازار سیاه خریدوفروش گونه‌های حیوانات در حال انقراض و پرنده‌های کمیاب، چهره این بازار را به کلی سیاه کرده است؛ بازاری که در آن افراد، حیوانات مریض خود را به‌جای کلینیک‌های دامپزشکی برای فروش به این مکان می‌آورند. تمام این توصیفات فقط بخش کوچکی از این بازار گسترده بود. این بازار در روزهای تعطیل به‌ویژه جمعه‌ها دیگر بازار پرندگان نیست و بیشتر شبیه باغ‌وحشی از حیوانات بی‌پناهی می‌شود که برای فروش به این مکان آورده شده‌اند. اگرچه افراد اجازه ورود هیچ حیوانی به غیر از پرنده را به بازار اصلی ندارند،اما این امر مانع از این نمی‌شود که کسی در حوالی این بازار به خریدوفروش حیوانات دیگر اقدام نکند.

> در کل بهداشت ضعیف و همچنین بی‌توجهی به حقوق حیوانات، عواملی هستند که در حوالی بازار پرندگان قابل‌مشاهده است

> فروش حیوانات غیرمجاز در محیط‌های عمومی، مانند پارکینگ‌ها و کنار گذرگاه‌ها، یک مشکل رایج در بسیاری از مناطق است

سخن پایانی

در بازار حیوانات خلیج‌فارس، باوجود غیرمجاز بودن خرید و فروش و معامله، فهرستی از حیوانات که از آنها به اشتباه، با عنوان «حیوان خانگی»، «حیوان زینتی» یا «حیوان همنشین» یاد می‌شود برای خریدوفروش قرار دارد. فهرستی از حیوانات نیز با عنوان «اگزوتیک پت» عرضه می‌شوند. حیوانات اگزوتیک، گروهی از حیوانات خانگی خاص هستند که نگهداری آنها در محل زندگی با انسان، نامتعارف است. اگرچه در محیط منزل توانایی برقرار کردن حداقل امکانات زیستی و شرایط نگهداری‌شان میسر است اما مانند «حیوانات همنشین» همچون سگ و گربه از همنشینی با انسان لذت نمی‌برند، حتی اگر در شرایط نگهداری مناسب در منزل، بیشتر از متوسط طول عمرشان در طبیعت زندگی کنند!

باوجود ممنوعیت فروش این گروه از حیوانات در بازارهای رسمی سطح شهر، عده‌ای اقدام به شکار، فروش و معامله این حیوانات می‌کنند که طبق ماده ۶۸۰ قانون مجازات اسلامی، مجازات افرادی که اقدام به عرضه و فروش این گونه‌های کمیاب و رو به انقراض و حیوانات وحشی از جمله سنجاب (از گونه‌های رو به انقراض در ایران) کنند، تنها به یک تا ۶ ماه حبس و جزای نقدی محکوم می‌شوند! این موضوع در حالی است که در کشور چین، مجازات شکار پاندا (که گونه‌ای کمیاب، نادر و در خطر انقراض است) ۱۰ سال حبس به‌علاوه پرداخت جزای نقدی است. سهولت در فروش، خرید، نگهداری و دسترسی به انواع حیوانات و به بند کشیدن این موجودات، برای چه کسانی نفع دارد که فریاد حامیان حقوق حیوانات به‌گوش نمی‌رسد؟

تحلیل صمت از نقش بخش‌های دولتی، عمومی و خصوصی نشان می‌دهد:

دولت و تامین‌اجتماعی، مالک ۸۰ درصد شرکت‌های پالایشی

عکس: آیدا فریدی

امیرعباس آذرموند: بررسی‌ها تا پاییز سال گذشته نشان می‌دهد، سازمان تامین‌اجتماعی، دولت، سهام‌عدالت و تامین‌اجتماعی نیروهای‌مسلح به‌ترتیب ۴۵، ۳۵، ۱۱ و ۸ درصد از حق کنترل و مدیریت صنعت پالایش نفت کشور را در اختیار دارند و سهم بخش خصوصی از مدیریت صنعت مذکور یک درصد است. در حق جریان نقدی نیز دولت و نهادهای عمومی غیردولتی مذکور به‌همراه سایر نهادهای عمومی غیردولتی نظیر صندوق بازنشستگی کارکنان صنعت نفت، هیات‌امنای صرفه‌جویی ارزی، کارکنان بانک ملی و بیمه روستاییان منتفعان اصلی صنعت پالایش نفت کشور هستند و بخش خصوصی کمتر از یک درصد سهم دارد.

به‌گزارش صمت و به‌نقل از مرکز پژوهش‌های مجلس، در سال‌های گذشته، در حوزه نهادهای عمومی غیردولتی در برخی موارد به‌دلیل نبود شفافیت و فقدان اطلاعات با مشکلاتی همراه بوده و تلاش قانون‌گذار در تعیین محدوده مشخصی برای فعالیت این نهادها، در عمل به موفقیت چندانی دست پیدا نکرده است. به‌همین‌علت دستیابی به اطلاعات درباره مالکیت و سهامداری نهادهای عمومی غیردولتی در بازارهای مختلف و شرکت‌های زیرمجموعه، از یک‌طرف، فضای سیاست‌گذاری در حوزه نهادهای موردبحث را شفاف و از طرف دیگر، امکان رصد اجرای قانون را فراهم می‌کند. شرکت‌های پالایش نفتی در گروه «فرآورده‌های نفتی، کک و سوخت هسته‌ای» بازار سرمایه دسته‌بندی می‌شوند. از ۱۰ شرکت پالایش نفتی فعال، ۴ شرکت غیربورسی هستند. لازم به توضیح است که صورت‌های مالی نیمه اول سال گذشته حاکی از آن است که ۶ شرکت بورسی پالایش نفت، همگی سودده بوده‌اند. شرکت پالایش نفت آبادان با ظرفیت اسمی پالایش ۳۹۰ هزار بشکه نفت خام در روز در جایگاه اول قرار گرفته و پالایش نفت کرمانشاه با ظرفیت اسمی پالایش ۲۲ هزار بشکه نفت خام در روز، کمترین ظرفیت پالایشی و تولید فرآورده‌های نفتی را در میان ۱۰ شرکت پالایشی از آن خود کرده و براساس عملکرد سال ۱۴۰۰، شرکت پالایش میعانات گازی خلیج‌فارس در رتبه اول قرار گرفته است و پالایش نفت آبادان در جایگاه بعدی قرار می‌گیرد.

صنعت پالایش کشور به‌طورکلی در اختیار دولت و نهادهای عمومی غیردولتی است و بخش خصوصی سهم ناچیزی از صنعت پالایش را در اختیار دارد. جز پالایشگاه کرمانشاه که ۸۰ درصد سهام آن در فرآیند خصوصی‌سازی به بخش خصوصی واگذار شد، ۹ پالایشگاه دیگر در مالکیت دولت و نهادهای عمومی غیردولتی است. شرکت پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی، سازمان تامین‌اجتماعی، سهام‌عدالت، صندوق بازنشستگی بانک‌های ملی و بانک‌های ادغام‌شده، صندوق بازنشستگی کارکنان صنعت نفت، سازمان اجتماعی نیروهای مسلح و هیات‌امنای صرفه‌جویی ارزی از بازیگران اصلی بازار پالایش نفت هستند.

مالکان عمده شرکت‌های پالایشی

بیشترین ظرفیت پالایش نفت‌خام کشور در اختیار دولت است. دولت از طریق شرکت پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی سهامدار پالایشگاه‌های نفت آبادان، امام‌خمینی، کرمانشاه و پالایشگاه میعانات گازی خلیج‌فارس است. دولت مالک ۱۰۰درصدی پالایشگاه نفت آبادان است که بالاترین ظرفیت اسمی پالایش نفت خام (۳۹۰ هزار بشکه در روز) را در میان ۱۰ شرکت پالایش نفت داراست. همچنین، ۱۰۰ درصد واحدهای ممتاز صندوق سرمایه‌گذاری پالایشی یکم در اختیار شرکت ملی پالایش و بخش فرآورده‌های نفتی است و بر همین اساس، مدیریت صندوق‌های مذکور کاملا در اختیار دولت است. گفتنی است، ۴ درصد سهام پالایشگاه‌های تهران، تبریز، بندرعباس و اصفهان در پرتفوی صندوق پالایشی یکم است.

شرکت پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی، مالکیت ۱۸درصد سهام پالایش میعانات گازی خلیج‌فارس را در اختیار دارد که ظرفیت اسمی شرکت مذکور ۳۶۰ هزار بشکه در روز است. گفتنی است، دولت به‌صورت‌غیرمستقیم و از طریق سهامداری در بانک‌های ملت، صادرات و تجارت که سهامدار شرکت‌های پالایش نفت هستند نیز، در شرکت‌های پالایش نفت سهامدار است.

▣ رشد سهم «سهام‌عدالت»

سازمان تامین‌اجتماعی از طریق شرکت سرمایه‌گذاری نفت، گاز و پتروشیمی تامین (تاپیکو) و بانک رفاه کارگران به‌صورت‌غیرمستقیم، سهامدار شرکت‌های نفت ستاره خلیج‌فارس و پالایشگاه‌های بندرعباس و اصفهان است. همچنین، شرکت صباتامین، زیرمجموعه سازمان تامین‌اجتماعی، سهامدار بانک‌های ملت و تجارت است و از این طریق، سهامدار جزء پالایشگاه‌های تبریز و تهران به‌شمار می‌آید. گفتنی است، سازمان تامین‌اجتماعی به‌صورت‌مستقیم اکثریت سهام ۲ پالایشگاه لاوان و امام‌خمینی را در اختیار دارد که سهم سازمان مذکور از پالایش نفت خام در کشور از طریق ۲ پالایشگاه مذکور، بیش از ۱۵۰هزار بشکه خواهد بود. گفتنی است، پالایشگاه امام‌خمینی براساس مصوبه سران قوا در سال ۱۴۰۱ و در راستای اجرای جز «یک»، بند «ی»، تبصره «۲» قانون بودجه سال ۱۴۰۱، در قالب رد دیون به سازمان تامین‌اجتماعی واگذار شد.

براساس مصوبه سال ۱۳۸۶ ستاد مرکزی سهام‌عدالت، سهام ۹ پالایشگاه به پرتفوی سهام‌عدالت (شرکت‌های سرمایه‌پذیر) تخصیص پیدا کرد. در مصوبه سال ۱۳۹۶ شورای‌عالی اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴، ۳ پالایشگاه نفت‌کرمانشاه، آبادان و امام‌خمینی از پرتفوی سهام‌عدالت خارج شدند و پالایشگاه‌های تهران، تبریز، بندرعباس، اصفهان، لاوان و شیراز در پرتفوی سهام‌عدالت باقی ماندند.

سهام‌عدالت مالک مستقیم ۶۹ درصد سهام پالایشگاه نفت تهران است و از طریق بانک‌ها نیز به‌طورغیرمستقیم در پالایشگاه مذکور سهام دارد. به این ترتیب که بانک تجارت، صادرات و ملت به‌ترتیب ۵، ۵ و ۳ درصد در شرکت پالایش نفت سهامدار هستند و ۴۰ درصد سهام بانک‌های تجارت و صادرات و ۳۰ درصد سهام بانک ملت در اختیار سهام‌عدالت است و به‌این‌ترتیب، مجموع سهامداری مستقیم و غیرمستقیم سهام‌عدالت در پالایش نفت تهران به حدود ۷۴ درصد می‌رسد. لازم به یادآوری است که در ترکیب هیات‌مدیره این پالایشگاه، ۴ نفر نماینده سهام‌عدالت و یک نفر نماینده دولت هستند.

سهام‌عدالت در پالایشگاه‌های تبریز، بندرعباس و لاوان حدود ۲۰درصد و در پالایشگاه‌های اصفهان و شیراز ۱۲درصد سهم دارد. بر این اساس، سهام‌عدالت در ۶ پالایشگاه کشور، حداقل یک کرسی هیات‌مدیره دارد. درباره تعیین نماینده مشمولان سهام‌عدالت در شرکت‌های سرمایه‌پذیر نیز در ۲ دهه تصمیمات مختلفی اتخاذ شده است. در برخی از دوره‌ها، دولت (وزارت امور اقتصادی و دارایی) نماینده مشمولان را برای حضور در مجامع و اعمال حق رأی در شرکت‌های سرمایه‌پذیر معرفی می‌کرد و در برخی از دوره‌ها، نماینده سهام‌عدالت در شرکت‌های سرمایه‌پذیر توسط کانون سهام‌عدالت انتخاب می‌شد. از سال ۹۹ و باوجود تلاش برای آزادسازی سهام‌عدالت، همچنان اصلی‌ترین چالش سهام‌عدالت یعنی مسئله نمایندگی سهام‌عدالت در شرکت‌های سرمایه‌پذیر حل نشده و انتخاب بین تعیین نماینده از سوی دولت یا تعیین نماینده از سوی کانون سهام‌عدالت با دشواری‌های زیادی همراه است.

▣ اهمیت سازمان تامین‌اجتماعی نیروهای مسلح

به‌دلیل ارتباط میان سازمان تامین‌اجتماعی نیروهای مسلح و صندوق بازنشستگی، وظیفه، پس‌انداز و ازکارافتادگی بانک‌های ملی و ادغام‌شده در ساختار سهامداری شرکت‌های پالایش نفت، سازمان و صندوق مذکور در یک راستا موردبررسی قرار می‌گیرند. سازمان تامین‌اجتماعی نیروهای مسلح در سال ۱۳۸۲ از ادغام سازمان بیمه و بازنشستگی ارتش جمهوری اسلامی، سازمان بیمه و بازنشستگی سپاه و بیمه بازنشستگی نیروی انتظامی و سازمان خدمات درمانی نیروهای مسلح تشکیل شد.

صندوق‌های بازنشستگی و بیمه نیروهای مسلح، ذیل یک سازمان قرار گرفتند و به‌ترتیب مالک ۱۸ و ۱۴ درصد از سهام هلدینگ سرمایه‌گذاری غدیر هستند. همچنین، شرکت سرمایه‌گذاری تجاری شستان زیرمجموعه ساتا، ۱۳ درصد سرمایه‌گذاری غدیر را در اختیار دارد. هلدینگ سرمایه‌گذاری غدیر مالک ۵۶ درصد گروه گسترش نفت و گاز پارسیان است که گروه مذکور به‌ترتیب ۵۰، ۱۵ و ۵۴ درصد پالایشگاه‌های نفت تبریز، بندرعباس و شیراز را در اختیار دارد.

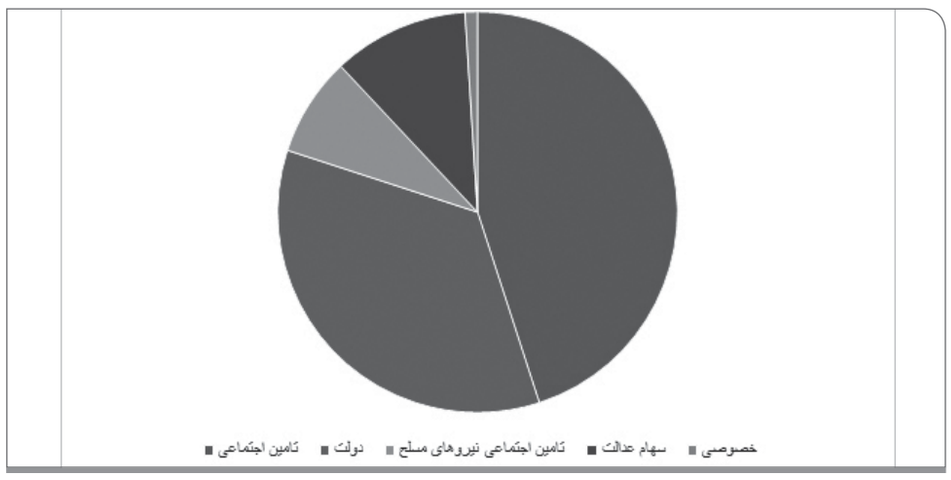
صندوق بازنشستگی، وظیفه، پس‌انداز و ازکارافتادگی کارکنان بانک‌های ملی و ادغام شده به‌صورت‌مستقیم و غیرمستقیم مالک برخی شرکت‌های پالایش نفت است. این صندوق، مالک مستقیم ۲۰ درصد پالایشگاه لاوان و ۱۹ درصد پالایشگاه شیراز است. مالکیت غیرمستقیم صندوق بازنشستگی بانک‌های ادغام‌شده بر شرکت پالایش نفت از طریق سرمایه‌گذاری غدیر و شرکت توسعه و مدیریت سرمایه صبا صورت می‌گیرد. به این ترتیب که صندوق موردبحث، مالک ۲۱ درصد هلدینگ سرمایه‌گذاری غدیر است و همان‌طور که پیش‌تر گفته شد، هلدینگ غیرمالک عمده گروه نفت و گاز پارسیان است. ضمن اینکه صندوق بازنشستگی کارکنان بانک‌ها مالک حدود ۶۰ درصد سهام شرکت‌های سرمایه‌گذاری بانک‌های ادغام‌شده است که ۱۰۰درصد سهام شرکت توسعه و مدیریت سرمایه صبا را در اختیار دارد. شرکت موردبحث مالک ۲.۵درصد گروه نفت و گاز پارسیان و ۱.۵درصد سرمایه‌گذاری غدیر است و به این ترتیب، به‌طور غیرمستقیم نیز سهامدار شرکت‌های پالایش نفت است.

بخش خصوصی تنها یک درصد سهم دارد

بررسی سهم هر بخش از شرکت‌های پالایش نفت کشور نشان می‌دهد که تامین‌اجتماعی، دولت (شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران) و سهام‌عدالت به‌ترتیب حدود ۴۵، ۳۵ و ۱۱ درصد کنترل و مدیریت صنعت پالایش را در اختیار دارند.

سازمان تامین‌اجتماعی نیروهای مسلح هم با سهم ۸ درصدی از میزان پالایش و پخش نفت خام و میعانات گازی در جایگاه بعدی قرار دارد.

بخش خصوصی تنها یک درصد از مدیریت و کنترل بازار پالایشی کشور را در اختیار دارد و ۹۹ درصد دیگر آن در اختیار دولت و نهادهای عمومی غیردولتی است.

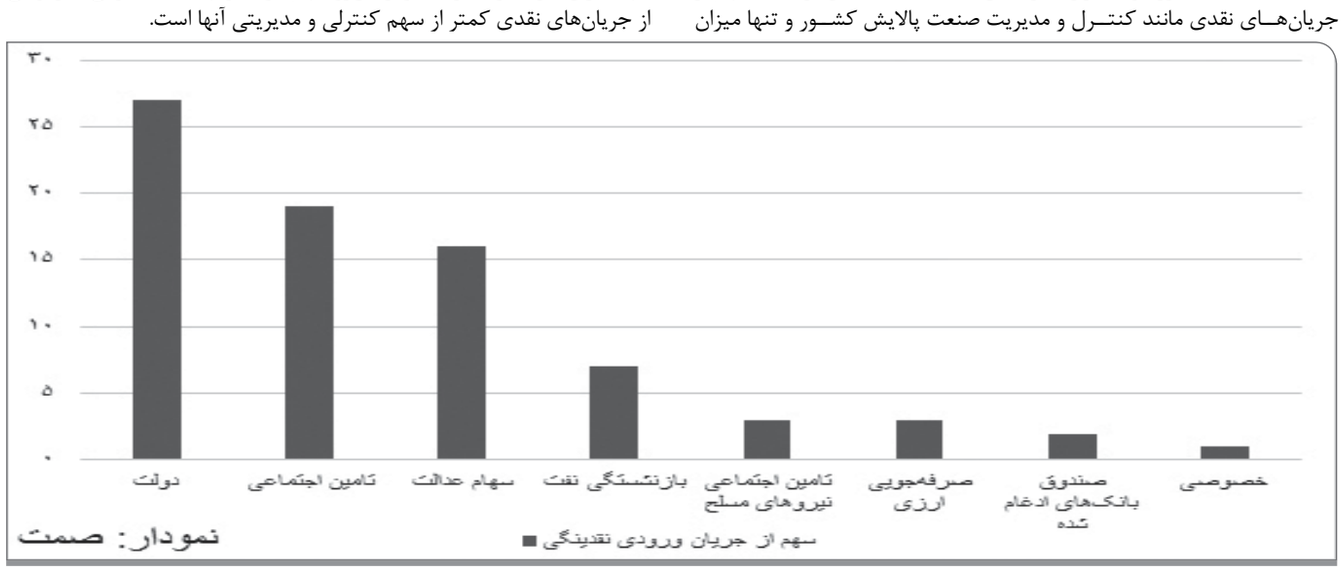
بیشترین جریان نقدی در اختیار دولت

نتایج محاسب جریان‌های نقدی نشان می‌دهد دولت در رتبه اول سهم از جریان‌های نقدی با ۲۷ درصد قرار دارد و پس از آن تامین‌اجتماعی و سهام‌عدالت با سهام ۲۰ و ۱۵ درصدی جریان نقدی در رتبه دوم و سوم قرار دارند. صندوق بازنشستگی کارکنان صنعت با سهم ۸ درصد و سازمان تامین‌اجتماعی نیروی مسلح نیز با حدود ۳ درصد در رده‌های بعدی قرار دارند.

نکته‌ای که باید موردتوجه قرار بگیرد، این است که کمابیش ترتیب سهم از جریان‌های نقدی مانند کنترل و مدیریت صنعت پالایش کشور و تنها میزان سهم‌ها؛ برای مثال، سهم ۳۵ درصدی دولت از مدیریت و کنترل صنعت پالایشی به ۲۷ درصد در جریان نقدی کاهش یافته است.

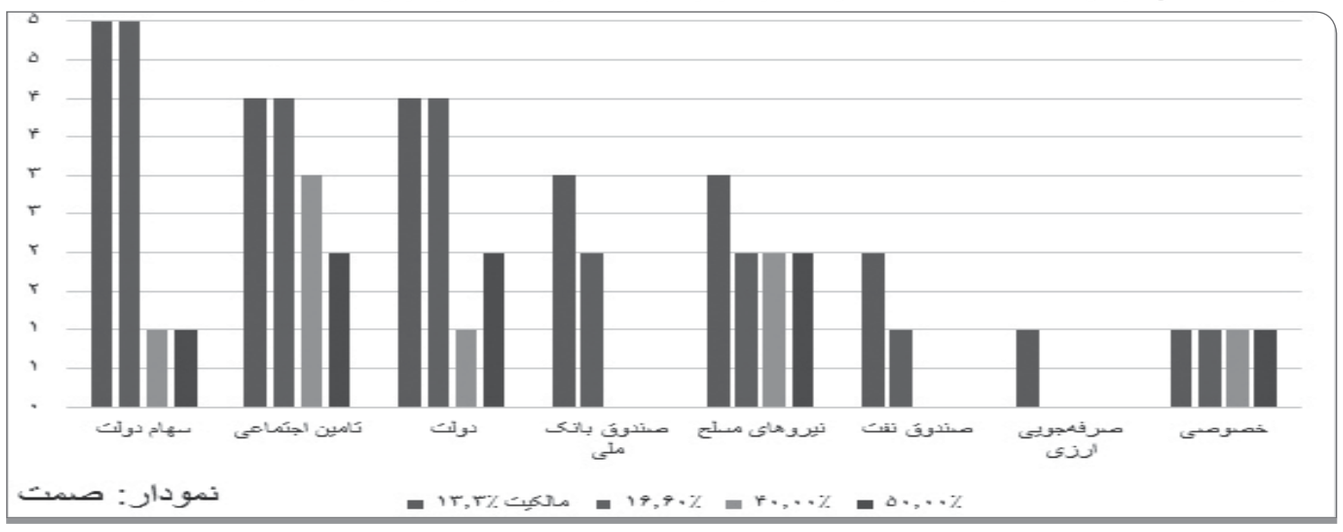
علت کاهش این سهم، بورسی بودن بیشتر شرکت‌های پالایشی است که در این گزارش مورد بررسی قرار گرفته‌اند.

این شرکت‌ها سهام شناور دارند و به‌همین‌دلیل بخشی از جریان‌های نقدی به سهامداران خرد خواهد رسید و از این‌رو سهم دولت و نهادهای عمومی غیردولتی از جریان‌های نقدی کمتر از سهم کنترلی و مدیریتی آنها است.

جزئیات دیگر نشان می‌دهد که در سطح مالکیت ۱۳.۳ درصد، سهام‌عدالت در ۵ پالایشگاه نفت یک کرسی هیات‌مدیریت دارد. این تعداد در سطح مالکیت ۱۶.۶ درصد نیز به ۵ پالایشگاه و در سطح مالکیت ۴۰ و ۵۰ درصد تنها در یک پالایشگاه سهامدار است.

صندوق بازنشستگی کارکنان صنعت در ۲ پالایشگاه حداقل ۱۳.۳ درصد و در یک پالایشگاه حداقل ۱۶.۶ درصد سهام دارد. با این همه، در سطح مالکیت ۴۰ و ۵۰ درصدی، در هیچ شرکتی سهامدار نیست، بنابراین صندوق بازنشستگی کارکنان صنعت نفت از یک‌طرف به‌دلیل داشتن سهام غیرمدیریتی در کنترل صنعت پالایش کشور نقشی ندارد و همچنین به‌سبب سهامدار بودن در ۲ پالایشگاه بزرگ سهم آن از جریان‌های نقدی قابل‌توجه است.

گزارش خبری

همکاری اقتصادی شیراز با پرم روسیه

قاسم توانایی شیراز: جلسه مشترک کمیسیون‌های انرژی و کسب‌وکارهای نوین اتاق بازرگانی فارس با فعالان بخش خصوصی روسیه با حضور فعالان اکوسیستم دانش‌بنیان و فناوری اطلاعات و ارتباطات برگزار شد. این جلسه با حضور علی عوض‌پور دبیر کل اتاق بازرگانی فارس، کاوه خیری رئیس کمیسیون انرژی و احسان مومنی رئیس کسب‌وکارهای نوین و دانش‌بنیان، فناوری اطلاعات و ارتباطات اتاق بازرگانی فارس با هیات تجاری بخش خصوصی کشور روسیه در این اتاق برگزار شد.

به گزارش خبرنگار صمت از استان فارس، عوض‌پور در ابتدای این جلسه گفت: فارس یکی از استان‌های مهم و تاثیرگذار در حوزه نفت، گاز و پتروشیمی در کشور است که در این حوزه تولیدکننده محصولات با کیفیت و مطلوبی است. وی با اشاره به وجود صنایع و شرکت‌های تولیدکننده مهم و بزرگ در حوزه نفت و گاز در استان فارس افزود: با توجه وجود منطقه گازی عسلویه، پتروشیمی‌های بزرگ و صنایع فعال در استان فارس؛ این استان یکی از پشتیبان کننده‌های حوزه نفت و گاز کشور است. عوض‌پور اظهارکرد: همچنین در استان فارس محصولات خوبی در حوزه‌های دیگر از جمله کشاورزی تولید می‌شود که می‌تواند در بازار روسیه جایگاه خوبی داشته باشد. وی افزود: استان فارس ظرفیت‌های بالایی در حوزه‌های مختلف دارد که هریک از بخش‌های گردشگری، کشاورزی، صنعت، آی تی، پزشکی، خدمات، می‌تواند زمینه ساز فعالیت‌های مشترک مابین فارس و کشور روسیه باشد. عوض پور ادامه داد: در مهرماه جاری نمایشگاه بین‌المللی نفت و گاز در شهر شیراز برپا می‌شود که از فعالان حوزه نفت و گاز کشور روسیه برای بازدید و حضور و دیدن توانمندی‌ها و آشنایی با واحدهای فعال این حوزه در استان در این نمایشگاه دعوت می‌کنیم.

■ تولید در راستای بازار

در ادامه این جلسه کاوه خیری عضو هیات نمایندگان و رئیس کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی فارس نیز گفت: با محوریت اتاق‌های بازرگانی دو طرف و با ارائه اطلاعات دقیق از تولیدات و انتظارات بازار می‌تواند فعالان اقتصادی را متناسب با نیاز بازار استان فارس و استان پرن؛ ساماندهی کرد تا بخش خصوصی هر دو طرف بتوانند با اطلاعات کافی حضور خوبی را در بازار داشته باشند.

وی با اشاره به ظرفیت و ظرفیت‌های بخش خصوصی فارس در حوزه صنعت نفت، گاز و پتروشیمی ادامه داد: آماده همکاری مشترک مابین فعالان اقتصادی و شرکت‌های فعال در حوزه‌های مختلف استان فارس و کشور روسیه به ویژه استان پرم هستیم که امیدواریم شرایط همکاری خوب بخش خصوصی دو طرف ایجاد و راه‌های افزایش مراودات تجاری را تسهیل کنیم.

خیری عنوان کرد: موضوع تحریم‌ها و مراودات بانکی مسئله مهمی است که علاوه بر ما کشور روسیه نیز با آن روبه‌روست و این موضوعی است که باید بررسی شود راهکار همکاری دوطرف در حوزه‌های مالی مشخص شود.

■ ظرفیت بالای فارس در حوزه آی‌تی

احسان مومنی در ادامه این نشست گفت: استان فارس در حوزه‌های تخصصی فناوری اطلاعات تخصص و نیروی انسانی بسیار توانمند و متخصص دارد که این بخش یکی از مزیت‌های این استان است. وی افزود: با توجه به اینکه در حوزه فناوری اطلاعات، برنامه نویسی و شرکت‌های دانش‌بنیان ظرفیت خوبی در استان فارس وجود دارد ما آماده همکاری برای ایجاد زمینه‌های مشترک با فعالان اقتصادی کشور روسیه هستیم.

مومنی با اشاره به رشد تجارت ایران و روسیه در سال ۲۰۲۱ اظهارکرد: توانایی برای گسترش فعالیت‌های تجاری و اقتصادی مابین دو طرف وجود دارد اما بهره‌برداری کامل از این ظرفیت‌ها با تسهیل شرایط و ایجاد زیرساخت‌های مناسب از سوی دو طرف امکان‌پذیر خواهد بود.

■ به دنبال ارتباط با صنعت استان فارس هستیم

در ادامه این جلسه اولگ پوتکین یک فعال اقتصادی کشور روسیه که به نمایندگی از سازمان صنعت استان پرم کشور روسیه در قالب یک هیات به شهر شیراز سفر کرده بود، نیز گفت: کشور روسیه به ویژه استان پرم علاقه‌مند همکاری با فعالان اقتصادی استان فارس هستند و این درحالی است که استان پرم با برخورداری از دانشگاه‌های صنعتی و تکنولوژی‌های به روز یکی از استان‌های بزرگ و صنعتی کشور روسیه است.

وی افزود: بخش خصوصی استان پرم در حوزه‌های نفت و گاز و موارد شیمیایی بسیار فعال و موفق هستند و در برخی از حوزه‌های مرتبط تکنولوژی‌های منحصر به فردی دارند که پروژه‌های بزرگ و فعالی را در کشورهای مختلف اجرا کرده‌اند.

پوتکین با بیان اینکه سازمان صنعت استان پرم حمایت‌کننده فعالیت بخش خصوصی این استان برای همکاری و مراوده با تجار و بازرگانان استان فارس است اظهارکرد: ما به دنبال ایجاد ارتباط اقتصادی موثر و مناسب در حوزه‌های مختلف از جمله نفت و گاز، صنایع پتروشیمی و شیمیایی، مهندسی ابزارهای دقیق، آی‌تی و دانش‌بنیان و آی سی تی، سلامت و صنعت سلامت و پزشکی با شرکت‌های بزرگ و تولیدکنندگان فعال و صاحبان صنعت و فعالان اقتصادی استان فارس است.

نگاهی به وضعیت مسکن ملی در استان‌ها

از فقدان زمین تا کمبود بودجه

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

دولت برای کاهش نرخ مسکن، طرحی را با نام طرح نهضت ملی مسکن در دستور کار قرار داد؛ طرحی که اجرای پروژه‌های ساخت‌وساز خانه‌های واحد آپارتمان و ویلایی را از طریق وام‌دهی، واگذاری زمین مجانی و معافیت مالیات شرکت‌های تعاونی‌های مسکن را دنبال می‌کرد. کمبود زمین و بدعهدی برخی پیمانکاران در احداث و تکمیل واحدهای مسکن متقاضیان در طرح نهضت ملی موجب شده تا علاوه بر مردم، متولیان شورای مسکن نیز در تحقق این وعده دچار نگرانی و تعیین راه چاره باشند. در برخی از شهرها، بیش از ۵۰ درصد درآمد خانوار برای تهیه مسکن و اجاره‌بها هزینه می‌شود و برای برخی نیز صاحب‌خانه شدن به گفته وحید قربانی، مدیرکل دفتر فنی وزارت کشور، ممکن نیست اما درعین‌حال دولت مصمم است تا همه اقشار مختلف مردم بتوانند صاحب‌خانه شوند. در این گزارش نگاهی می‌اندازیم به وضعیت نهضت مسکن ملی در چند استان کشور.

عکس: صمت

احمدرضا دالوند، معاون عمرانی استانداری لرستان در گفت‌وگو با مهر با اشاره به آخرین وضعیت طرح نهضت ملی مسکن در لرستان، اظهارکرد: یکی از مهم‌ترین برنامه‌های دولت سیزدهم اجرای این طرح در کشور است.

■ ساخت خانه برای ۴۰ هزار متقاضی

وی با بیان اینکه بیشترین هزینه هر خانوار مربوط به حوزه مسکن است، عنوان کرد: اگر این هزینه از روی دوش خانواده‌ها برداشته شود در بحث توانمندسازی خانواده‌ها خیلی می‌تواند اثرگذار باشد.

دالوند در ادامه سخنان خود با تاکید بر اینکه در این راستا به‌محض اعلام این طرح از سوی دولت و باز شدن سایت ثبت‌نام در این زمینه، ساخت ۱۱۶ هزار واحد مسکن برای لرستان در نظر گرفته شد، افزود: تا کنون نزدیک به ۴۰ هزار متقاضی شرایط دریافت این واحدهای مسکونی را در استان اخذ کردند. در گام اول برای این ساخت واحدهای مسکونی این ۴۰ هزار نفر برنامه‌ریزی صورت‌گرفته است.

■ هزار و ۶۰۰ هکتار زمین نیاز است

وی در ادامه به مشکلات بر سر راه ساخت واحدهای نهضت ملی مسکن در لرستان، گفت: یکی از چالش‌های جدی دراین‌رابطه، بحث تامین زمین در استان است.

معاون عمرانی استانداری لرستان با بیان اینکه باتوجه‌به ابلاغیه جدید جوانی جمعیت، زمین موردنیاز در استان، نزدیک به هزار و ۶۰۰ هکتار است، افزود: این میزان زمین برای ساخت سهمیه‌ای که طی چهار سال برای استان در نظر گرفته شده، نیاز است.

دالوند با تاکید بر اینکه تا امروز تقریبا ۲۰۵ هکتار زمین در استان تامین شده و فعالیت برای ساخت واحدهای مسکونی در این میزان زمین در حال انجام است، تصریح کرد: کارگاه‌ها در این زمین‌ها فعال بوده و واحدها در مراحل مختلف پیشرفت هستند.

وی گفت: ۲۱۱ هکتار زمین دیگر در حال تهیه برای ساخت واحدها در استان است. در این راستا مشاوران در حال تهیه طرح برای بررسی و تصویب در کمیسیون‌های مختلف هستند.

■ چالش تامین زمین در برخی شهرها

معاون عمرانی استانداری لرستان با اشاره به اینکه اخیرا نیز ۱۴۹ هکتار برای ساخت این واحدها الحاق شده است، گفت: واحدهای در حال ساخت نیز به‌خصوص در خرم‌آباد و بروجرد، جزو باکیفیت‌ترین ساختمان‌هایی بوده که در کشور در حال ساخت هستند.

دالوند، بیان کرد: در نورآباد نیز حدود ۴۰ هکتار زمین برای ساخت واحدها تهیه شده، در دورود نیز کار در حال انجام است.

وی با بیان اینکه کمترین مشکل را در بروجرد داریم، تصریح کرد: اما در بقیه شهرها مانند الشتر، کوهدشت، رومشکان، تا حدودی پلدختر با مشکل تامین زمین مواجه هستیم.

معاون عمرانی استانداری لرستان با بیان اینکه در خرم‌آباد به‌عنوان مرکز استان که بیشترین متقاضی نهضت ملی مسکن را نیز دارد با مشکل تامین زمین مواجه هستیم، افزود: با ارتش در حال رایزنی هستیم تا در مناطق «هدف گاه» و «سراب یاس» موفق به تامین زمین برای ساخت واحدهای مسکونی خرم‌آباد موفق شویم.

دالوند، تصریح کرد: دراین‌رابطه در سطح وزارتخانه نیز توافق اولیه‌ای انجام‌گرفته، گام‌های بعدی در حال برداشته‌شدن است و امیدواریم با ارتش به توافق برسیم به محدوده الحاق کنیم.

> خرم‌آباد به‌عنوان مرکز استان لرستان که بیشترین متقاضی نهضت ملی مسکن را نیز دارد با مشکل تامین زمین مواجه است

> در استان گیلان به‌عنوان مسکن ساخته‌شده و در دست احداث قرار دارد با آنچه در تعهد دولت برای ساخت بوده، تحقق ۲۳.۴ درصدی برنامه را نشان می‌دهد

■ برخی واحدهای مسکونی به مرحله افتتاح رسید

وی با بیان اینکه اگر این دو منطقه به تایید نهایی برسد مشکل عمده شهر خرم‌آباد در بحث تامین زمین رفع خواهد شد، افزود: در دورود هم با صنایع دفاع به توافق رسیده‌ایم، کارهای کارشناسی آن انجام شده، شهرکی که مربوط به صنایع دفاع بوده در سطح وزارتخانه‌ها در حال تهاتر است. گفتی است، ۱۸۰ هکتار زمین در این شهرک هست، تقریبا زیرساخت‌های نیز آماده است.

دالوند در ادامه سخنان خود با بیان اینکه تا الان ۲۳ هزار و ۵۰۰ پروانه ساخت واحدهای نهضت ملی مسکن در لرستان برداشته شده است، افزود: عملیات اجرایی ۱۵ هزار و ۴۷۶ واحد نیز شروع شده است و تقریبا ۲هزار و ۲۷۷ واحد نیز به بهره‌برداری رسیده است.

■ سهم ۱۰۴ هزار واحدی گیلان از نهضت ملی مسکن

طبق برنامه دولت قرار است چهار میلیون واحد مسکن در کشور طی چهار سال ساخته شود که از این تعداد ۱۰۸ هزار واحد قرار بود در استان گیلان در قالب طرح ملی مسکن به متقاضیان واگذار شود.

در استان گیلان نیز بسیاری از مردم به‌ویژه زوج‌های جوان حتی آرزوی خانه‌دار شدن هم نمی‌کنند. برخی از آنها که تمام هست و نیست خود را سرمایه کرده و برای خانه‌دار شدن ثبت‌نام کرده‌اند، تعدادشان قابل‌توجه است؛ اما اینکه دولت چقدر قادر است به تعهدات خود عمل کند را باید تا پایان اجرای برنامه منتظر ماند.

به گفته محمدرضا فلاحتگر، مدیرکل راه و شهرسازی گیلان، ۵۰ هزار و ۶۶۶ واحد مربوط به طرح نهضت ملی مسکن بوده که ۹ هزار ۶۱۷ واحد در دست اجرا است.

به گزارش فارس، این مسئول عضو شورای مسکن استان گیلان این را هم اعلام کرده که از تعداد ۱۸ هزار تعهد در مسکن روستایی، حدود ۱۲ هزار و ۵۰۰ واحد در حال اجرا است.

■ احداث ۲۵ هزار مسکن در گیلان

مدیرکل راه و شهرسازی استان گیلان در جلسه شورای مسکن گیلان که در استانداری گیلان نیز برگزارشده بود، مطرح کرد که مجموعا بیش از ۲۵ هزار واحد مسکن در استان گیلان، در دست اجرا است.

به گفته فلاحتگر، آنچه در استان گیلان به‌عنوان مسکن ساخته‌شده و در دست احداث قرار دارد با آنچه در تعهد دولت برای ساخت بوده، تحقق ۲۳.۴ درصدی برنامه را نشان می‌دهد.

مدیرکل راه و شهرسازی همچنین اعلام کرده که بیش از ۱۱۹ هزار نفر در استان گیلان در طرح مسکن ملی ثبت‌نام کرده‌اند که از این تعداد، ۲۶ هزار و ۸۷۲ نفر ثبت‌نام نهایی، ۶ هزار و ۸۸۱ متقاضی آورده، آورده‌اند (معادل حدود ۵.۸ درصد ثبت‌نام‌کنندگان)؛ این یعنی خانواری که مایل هستند خانه داشته باشند با آن‌هایی که توانستند به تعهدات خود پایبند باشند و آورده را جور کنند، فاصله معنادار است!

■ برای ۱۱ هزار متقاضی مسکن کمبود زمین وجود دارد

آنچه قابل‌تامل است اینکه دولت هم‌اکنون ۹ هزار و ۶۱۷ واحد مسکن را در دست اجرا دارد، اما آنچه مدیرکل راه و شهرسازی استان به آن اذعان هم داشته برای بیش از ۱۱ هزار نفر واجد شرایط در گیلان، دولت با کمبود زمین مواجه است.

بحث مسکن در گیلان بسیار پیچیده بوده و به اذعان قربانی، مدیرکل دفتر فنی وزارت کشور قابل قیاس با بیشتر استان‌ها نیست، چراکه برای تهیه زمین در گیلان برای اجرای نهضت ملی مسکن با مشکل مواجه هستیم.

■ آورده متقاضیان بیش از تسهیلات دولت

وی به این موضوع هم اشاره‌کرده بود که برای ساخت مسکن در طرح نهضت ملی باید بیشترین سهم را از تسهیلات استفاده کرد و آورده متقاضیان را در حداقل قرار داد؛ این در حالی است که آورده متقاضیان بیش از تسهیلات است!

■ مردم را به بازی نگیرید

اسدالله عباسی، رئیس شورای مسکن گیلان نیز در جلسه‌ای که هفته پیش در استانداری گیلان برگزارشده بود، یکی از برنامه‌های راهبردی دولت سیزدهم را احداث مسکن برشمرد و با اشاره به تاکید و پیگیری رئیس‌جمهوری، بیان کرد: مسکن ازجمله نیازهای اصلی مردم و جامعه است و با توجه به اینکه اهتمام و اراده لازم نیز در اجرای آن وجود دارد، نباید در عمل شاهد توقف کار باشیم.

وی با اشاره به قبول تعهد ستاد اجرایی فرمان امام مبنی بر احداث مسکن انبوه در استان و با بیان اینکه در دولت قبلی ۸سال در بخش احداث مسکن کاری انجام نشده، خاطرنشان کرد: پیمانکاران نباید سرنوشت مردم را به بازی بگیرند زیرا آنان چشم‌انتظارند که هرچه سریع‌تر سرپناهی داشته باشند.

■ لزوم ایجاد میز مسکن توسط معاونت عمرانی استانداری

با توجه به اهتمام دولت، تاکید استاندار مطالبه گر و مردم همیشه دغدغه‌مند گیلان، لازم است معاونت عمرانی استانداری با اولویت قراردادن موضوع ساخت واحدها و تشکیل میز مسکن در استانداری و به‌تبع آن در شهرستان‌ها، مشکلات موجود را احصا و با تعیین راهکار لازمه، انتظار و آرزوی گیلانی‌ها به خانه شدن را نزدیک و نزدیک‌تر کند.

سخن پایانی

در هر حال، تعجیل در ساخت مسکن تکلیف شده، کاهش نرخ در ساخت واحدها و حفظ کیفیت، مهم‌ترین موضوعاتی است که متقاضیان مسکن به آن اذعان و تاکید می‌کنند. ساخت مسکن ارزان و باکیفیت، بزرگ‌ترین پروژه دولت مردمی سیزدهم است که باید برای تحقق آن ضمن داشتن اراده واقعی، از تمامی ظرفیت بخش‌های دولتی و خصوصی استفاده کند تا خدای‌نکرده طولانی شدن اتمام پروژه‌ها و بی‌کیفیت‌سازی آنها برای کشور و گیلان و خدمتگزاران صدیق آن، مایه آبروریزی نشود. متولیان شورای مسکن در استان‌ها باید به این نکته توجه داشته باشند که اگر مردم امروزه توان مالی، فنی و زیربنایی مکفی را برای احداث یک واحد مسکن آبرومند داشتند، بعید به نظر می‌رسید که برای داشتن یک سرپناه، به آنها متوسل شوند.

افزایش اجاره‌بها، افزایش تورم، حقوق ثابت و عمدتا غیرمکفی خانوار موضوعی است که کارشناسان حوزه مسکن، مالک کردن هر چه سریع‌تر مردم را یکی از مهم‌ترین و ضروری‌ترین برنامه دولت در برهه کنونی می‌دانند؛ راهبردی که دولت نیز به جدیت به دنبال تحقق آن است، هرچند زمان آن ممکن است کمی به طول بینجامد.

نوبت دوم
م الف ۳۳۵۲

آگهی قانون تعیین تکلیف وضعیت اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی

سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
ثبت اسناد و املاک منطقه شش مشهد

نظر به دستور مواد ۱ و ۳ قانون تعیین تکلیف وضعیت اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مصوب ۱۳۹۰/۰۹/۲۰ و ۱- برابر **رای شماره ۱۴۰۲۶۰۳۰۶۲۷۲۰۰۰۲۶۴ مورخه ۱۴۰۲/۰۲/۳۰** هیات موضوع ماده یک قانون مذکور مستقر در واحد ثبتی منطقه شش مشهد تصرفات مالکانه و بلامعارض متقاضی **خانم ربابه غفوریان بیلندی فرزند محمدعلی شماره شناسنامه ۳۸ صادره از گناباد نسبت به سه‌دانگ مشاع از ششدانگ یک قطعه زمین محصور مشتمل بر بنا به مساحت ۲۶۳ مترمربع قسمتی از پلاک ۱۵۳۰ فرعی از ۱۸۳ اصلی واقع در اراضی پاچنار بخش ۱۰ مشهد** خریداری با واسطه/ بدون واسطه از محل مالکیت مشاعی متقاضی مالک رسمی محرز گردیده است. **۲-** برابر **رای شماره ۱۴۰۲۶۰۳۰۶۲۷۲۰۰۰۲۶۵ مورخه ۱۴۰۲/۰۲/۳۰** هیات موضوع ماده یک قانون مذکور مستقر در واحد ثبتی منطقه شش مشهد تصرفات مالکانه و بلامعارض متقاضی **آقای حسین فکور قهوه‌کار فرزند علی شماره شناسنامه ۳۲۴۳۴ صادره از تربت حیدریه نسبت به سه‌دانگ مشاع از ششدانگ یک قطعه زمین محصور مشتمل بر بنا به مساحت ۲۶۳ مترمربع قسمتی از پلاک ۱۵۳۰ فرعی از ۱۸۳ اصلی واقع در اراضی پاچنار بخش ۱۰ مشهد** خریداری با واسطه/ بدون واسطه از محل مالکیت مشاعی متقاضی مالک رسمی محرز گردیده است. لذا به استناد ماده ۱۳ آئین‌نامه مربوطه این آگهی در دو نوبت در دو روزنامه به فاصله ۱۵ روز از طریق یکی از روزنامه‌های محلی و یکی از روزنامه‌های کثیرالانتشار اعلام شده در شهرها منتشر و در روستاها رای هیات الصاق تا در صورتی که اشخاص ذینفع به آرای اعلام شده اعتراض داشته باشند باید از تاریخ انتشار آگهی و در روستاها از تاریخ الصاق در محل تا دو ماه اعتراض خود را به اداره ثبت محل وقوع ملک تسلیم و رسید اخذ نمایند و باید از تاریخ تسلیم اعتراض مبادرت به تقدیم دادخواست به دادگاه عمومی محل نماید و گواهی تقدیم دادخواست به اداره ثبت محل تحویل دهد که در این صورت اقدامات ثبت موکول به ارائه حکم قطعی دادگاه است و در صورتی که اعتراض در مهلت قانونی واصل نگردد یا معترض؛ گواهی تقدیم دادخواست به دادگاه عمومی محل را ارائه نکند اداره ثبت مبادرت به صدور سند مالکیت می‌نماید و صدور سند مالکیت مانع از مراجعه متضرر به دادگاه نیست.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۰۶/۲۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۰۷/۱۲

هادی ریحانی، رئیس ثبت اسناد و املاک منطقه شش مشهد

واکسیناسیون و عقیم‌سازی، مسیر درست کاهش جمعیت حیوانات ولگرد است

نه به کشتار دسته‌جمعی حیوانات!

امروزه یکی از معضلات زندگی شهری، افزایش جمعیت سگ‌های ولگرد در شهرها و معابر است که علاوه بر مسائل محیط‌زیستی، سلامت شهروندان را نیز به‌خطر انداخته است؛ به‌گونه‌ای که در بعضی موارد شاهد مرگ کودکان بر اثر حمله سگ‌ها بوده‌ایم. این در حالی است که برخی افراد با غذارسانی به آنها، باعث تکثیر جمعیت سگ‌ها می‌شوند. به‌گفته یک کارشناس ارشد تنوع‌زیستی، غذارسانی به سگ‌های ولگرد خود یک «حیوان‌آزاری» است. معمولا کانون‌های تجمع سگ‌های ولگرد در مناطق مشخصی هستند. برخی کانون‌ها در اطراف مراکز دفع پسماند هستند که به‌علت دسترسی به غذا، تعداد سگ‌های ولگرد در آن مکان افزایش می‌یابد. برخی دیگر، اطراف جاده‌ها، پارک‌ها، حاشیه شهرها و روستاهایی هستند که غذارسان‌ها، حامیان سگ‌ها و گربه‌های ولگرد به‌صورت غیرقانونی اقدام به غذارسانی به آنها در آن مناطق می‌کنند. صمت در این گزارش به فرآیندهای استاندارد غذارسانی و عقیم‌سازی و کاهش جمعیت حیوانات ولگرد پرداخته است.

مهتاب دمیرچی
editor@smtnews.ir

عکس: آیدا فریدی

غذارسانی افراطی ممنوع

تنها در سال ۱۴۰۰ نزدیک به ۲۵۰هزار نفر در کشور دچار سگ‌گزیدگی شده‌اند که از این تعداد ۲۵هزار نفر مورد حمله سگ‌های ولگرد قرار گرفته‌اند. این ۲۵۰هزار نفر مجبور به تزریق داروی ضدهاری نیز شده‌اند. این در حالی است که در کمتر از ۱۰ سال گذشته، تنها حدود ۱۰۵هزار گزارش در سامانه‌های وزارت بهداشت و درمان ثبت شده؛ به عبارتی در مدت ۱۰ سال این آمار ۱۰برابر شده است. کارشناسان محیط‌زیست معتقدند، غذارسانی‌های افراطی به حیوانات شهری سلامت آنها را به‌خطر خواهد انداخت، چراکه از یک‌سو، هر حیوانی غذای مخصوص به خود را دارد و از سوی دیگر، چاقی مفرط عمر آنها را کوتاه می‌کند. در حال حاضر در کوهستان‌های اطراف تهران هیچ جنبنده‌ای جز سگ دیده نمی‌شود، این موضوع به‌دلیل آن است که عده‌ای با غذارسانی‌های افراطی به سگ‌ها سبب افزایش جمعیت آنها و به‌دنبال آن از بین رفتن سایر موجودات زنده از جمله میش‌برهها شده‌اند. همچنین، غذارسانی به‌صورت دستی برای پرندگان مهاجر نیز بسیار خطرناک است و می‌تواند سبب ایجاد مسمومیت‌های غذایی در آنها شود.

نیازمند چه اطلاعاتی هستیم؟

آذین توکلی، جراح دام‌های کوچک و عضو انجمن جراحی دامپزشکی ایران در گفت‌وگو با صمت درباره برخی اصول در حفظ سلامت حیوانات بی‌سرپرست یا حیوانات خانگی گفت: بسیاری از افرادی که با حیوانات خانگی سروکار دارند، نسبت به انجام برخی امور غافل هستند. برای مثال، بسیاری از آنها نسبت به مراقبت‌های دهانی حیوانات خانگی ناآگاهند و سال‌ها با حیواناتی مواجهند که عفونت دهانی دارند.

▣ آیا عقیم کردن، نوعی حیوان‌آزاری است؟

همواره یکی از شبهات مهم، عقیم کردن این موجودات است؛ بسیاری از این افراد معتقدند که عقیم‌سازی حیوانات می‌تواند منجر به بروز برخی بیماری‌ها شود و چرخه‌زیستی آنها را با مشکل مواجه کند. توکلی در این‌باره گفت: عقیم کردن حیوانات خانگی به‌لحاظ علمی امری پذیرفته‌شده و صحیح است و هیچ‌گاه حیوان‌آزاری محسوب نمی‌شده؛ چراکه فرآیند جفت‌گیری و فرزندآوری در حیوانات، مبتنی بر احساسات و هورمونی نیست و غریزی است، بنابراین فرآیند عقیم‌سازی، آسیبی به حیوانات وارد نمی‌کند. به‌عبارت‌دیگر، در همه‌جای دنیا به این نتیجه رسیده‌اند که عقیم‌سازی، عملی استاندارد است که دلایل مختلفی هم برای آن وجود دارد؛ چراکه در فرآیند عقیم‌سازی از بسیاری بیماری‌های وابسته به هورمون پیشگیری می‌شود و زندگی سالم‌تر و خوشحال‌تری به حیوان می‌دهد. وی افزود: عقیم‌سازی از رشد تومورهای پستانی کشنده در جنس ماده جلوگیری می‌کند، همچنین در جنس نر که بزرگ‌شدگی پروستات، بیماری شایع و کشنده‌ای است، عقیم کردن آنها، احتمال بروز این بیماری را بسیار کم می‌کند. عقیم کردن حیوانات باعث می‌شود عادت‌های بدجنسی و خشونت حیوانات بسیار کم شود، بنابراین عقیم‌سازی، فرآیندی پذیرفته‌شده در جهان است که همه آن را قبول دارند، تنها اختلاف در سن عقیم‌سازی است که اگر دیرتر شود، در برخی نژادهای خاص منجر به بروز بیماری‌هایی می‌شود. عقیم‌سازی در ماده‌ها پیشنهاد می‌شود، به‌ویژه در سنین پایین که جلوی بسیاری از بیماری‌های وابسته به هورمون را می‌گیرد و زندگی سالم‌تری به حیوانات می‌دهد.

دیگر موضوعی که در این‌گونه موارد باید نسبت به آن توجه داشت، اهمیت مشکلات تغذیه‌ای است. توکلی در این‌باره گفت: دیابت از جمله بیماری‌هایی است که بیشتر حیوانات خانگی به‌دلیل شیوه غلط تغذیه با آن دست‌وپنجه نرم می‌کنند. در واقع، شیوه مناسب تغذیه از سوی صاحبان آنها رعایت نمی‌شود،زیرا دادن هر نوع موادغذایی به‌ویژه غذاهای انسانی به حیوانات، می‌تواند مملو از آلرژن‌ها برای آنها باشد و معضلات عدیده‌ای را برای‌شان به‌وجود بیاورد.

نابودی جمعی ممنوع

در ادامه، سراغ یکی دیگر از پژوهشگران در زمینه حیوانات بی‌سرپرست رفتیم.

مجتبی طباطبایی، کارشناس محیط‌زیست در گفت‌وگو با صمت گفت: غذارسانی به حیوانات رهاشده، باید طبق اصول زیست‌محیطی باشد و افرادی که اهتمام زیادی به انجام این کار دارند، باید بدانند که به‌طورمشخص افزایش جمعیت یک گونه حیوانی آن هم رهاشده در طبیعت شهری، چندان به سود حیوان نیست. متاسفانه آمار دقیقی از حیوانات رهاشده در طبیعت شهری هم نداریم و وقتی صحبت از آمار حیوانات می‌شود، اغلب مسئولان تصور می‌کنند که تعداد جمعیت مهم است، در حالی که یکی از داده‌های مهم، مربوط به جایگزینی جمعیت است.

وی افزود: در واقع نمی‌دانیم که سگ‌های ولگرد در سطح شهر در طول چند سال جمعیت خود را بازیابی می‌کنند. باتوجه به شواهد باید گفت که جمعیت سگ‌های ولگرد نهایتا در ۲ سال به‌طور صددرصد جایگزین می‌شود، به این معنا که سگ‌ها به شکل طبیعی عمر نمی‌کنند، چراکه نه واکسیناسیون جدی می‌شوند و نه غذارسانی در روند استانداردی انجام می‌گیرد و بسیاری از آنها هم، در کشتار دسته‌جمعی از بین می‌روند.

طباطبایی گفت: معمولا کنترل جمعیت حیوانات رهاشده در سطح شهر در ایران با سیاست کشتار دسته‌جمعی جلو می‌رود که این روند به‌شدت تهدیدی برای سلامت عمومی به‌حساب می‌آید. تجربه‌های علمی ثابت کرده است که بهترین روش برای ریشه‌کن کردن بیماری‌های قابل‌انتقال از حیوانات به انسان به‌ویژه در سگ‌ها واکسیناسیون است، درواقع با واکسیناسیون می‌توان شیوع بیماری هاری را کنترل کرد.

▣ کشتن به بهانه انتقال بیماری

وی افزود: برای اینکه واکسیناسیون به‌شکل موثری انجام شود، باید ۷۰درصد جمعیت واکسینه شوند. در این شرایط زنجیره بیماری‌ها قطع می‌شود. برای مثال، هاری از حد امکان منتقل نمی‌شود. داده‌های علمی نشان داده است که واکسیناسیون ۷۰درصدی می‌تواند بیماری هاری را ریشه‌کن کند، به این معنی که دیگر هیچ انسانی مبتلا به بیماری هاری نشود. نکته مهم این است که کاهش جمعیت سگ‌ها کمکی به کاهش هاری نمی‌کند، چراکه انتشار این بیماری، وابسته به جمعیت نیست. به‌همین‌دلیل، نمی‌توان انتقال بیماری را بهانه‌ای برای کشتار دسته‌جمعی حیوانات رهاشده دانست. این یک سیاست آسیب‌زننده به محیط‌زیست از سوی برخی رسانه‌ها و مسئولان است که ابتلا به بیماری‌های قابل‌انتقال به انسان را به جمعیت ربط می‌دهند.

▣ عقیم‌سازی؛ یک راه‌حل مطمئن

به‌گفته وی، برنامه جمع‌آوری و کشتار در هیچ جای دنیا نتوانسته است، به کنترل جمعیت کمک کند، چراکه در بهترین حالت، ۷۰ درصد جمعیت با این روش حذف می‌شوند و ۳۰ درصد باقیمانده از دید دور می‌مانند و این تعداد، می‌توانند با تولیدمثل، کمبود جمعیت‌شان را پر کنند. راهکار قطعی این است که ابتدا سگ‌ها واکسینه شوند و برای پایدار شدن واکسیناسیون و عدم‌جایگزینی حیوانات با حیوانات دیگر، عقیم شوند.

وی گفت: ابتدا باید به این نکته توجه کنیم که عقیم‌سازی، رهاسازی نیست. در واقع، باید ابتدا عقیم شوند، سپس واکسینه و بعد به محل قبلی خود رها شوند تا به‌آرامی جمعیت آنها کمتر شود.

لزوم رواج رفتار مسئولانه

وی افزود: سگ‌هایی که به‌عنوان کارگر مورداستفاده انسان‌ها قرار گرفته‌اند و سگ‌هایی که به‌عنوان همدم برای انسان‌ها به‌شمار می‌آیند، کمتر رها می‌شوند. سگ‌هایی که رهاسازی می‌شوند، معمولا به‌مثابه ابزار به آنها نگاه می‌شود. به‌همین‌دلیل است که دستورالعملی که سازمان بهداشت جهانی برای کنترل جمعیت دارد، با رعایت اصول رفاه این حیوانات است. از این‌رو دستورالعملی به نام ساماندهی سگ‌های بلاصاحب تدوین شد که در اصل عنوان این دستورالعمل اشتباه است، چراکه باید به کل جمعیت سگ‌ها تعمیم داده شود. سگ‌های دارای صاحب فعلی، منبع اصلی سگ‌های بلاصاحب بعدی هستند. در تمام دستورالعمل‌ها، مهم‌ترین اصل در مدیریت جمعیت سگ‌ها، رفتار مسئولانه انسان است، چراکه سگ‌ها حیوانات اهلی هستند؛ به‌همین‌دلیل، لازمه مدیریت جمعیت سگ‌ها، تغییر رفتار در انسان است.

▣ پسماندها را مدیریت کنید

طباطبایی بااشاره به روش‌های اصولی و علمی کاهش جمعیت حیوانات رهاشده گفت: یکی از این روش‌ها، مدیریت دقیق پسماند است که خودبه‌خود منجر به کاهش جمعیت این دست از حیوانات در محیط‌های ممنوعه نظیر زمین بازی کودکان و... می‌شود. همچنین، این روند باعث کوچ آنها به مکان‌هایی می‌شود که وجودشان پذیرفته‌شده‌تر است و در این مکان‌ها باید دسترسی غذا برای حیوانات راحت‌تر شود.

طباطبایی افزود: روش دیگر، کنترل دسترسی این حیوانات به منابع غذایی است که به‌عنوان ضایعات شناخته می‌شوند؛ نظیر پسماندهای گوشتی و...، اما باید بدانیم که این کنترل نباید منجر به گرسنگی بیش از حد و بروز مشکلات رفاهی برای آنها شود، چراکه در نهایت، سلامت جامعه را تهدید می‌کند. به‌عبارت‌دیگر، در صورت گرسنه ماندن سگ‌ها، امکان هجوم به جمعیت‌های انسانی وجود دارد که انتقال بیماری را هم بیشتر می‌کند.

سخن پایانی

آیا به لباس پوشاندن به سگ و استفاده از آن در برنامه‌های تلویزیونی و تبلیغات کسی معترض خواهد شد؟ آیا اگر صاحب سگی موها یا ناخن سگ را کوتاه کند، کسی معترض خواهد شد؟ به‌دلیل اهلی بودن این حیوان است که کسی اعتراض نمی‌کند. در عین حال، اگر این اتفاق برای ببر، شیر یا شامپانزه‌ای بیفتد، همه آن را مصداق حیوان‌آزاری می‌دانند، چراکه آنها حیوانات وحشی هستند و ما حق جدا کردن آنها از زیستگاه‌شان را نداریم.

همچنین، هیچ فردی معترض به رژه‌های سوارکاری نیست، چراکه اسب، حیوانی اهلی است، اما استفاده از گورخر که حیوانی وحشی است به‌جای اسب، منجر به اعتراضات بی‌شماری خواهد شد. استفاده از دلفین‌ها در دلفیناریوم نیز به‌همین‌شکل، اعتراضاتی را به‌همراه داشت. به‌گفته کارشناسان، مگر می‌شود در پارک‌های شهر تهران گوسفند و گاو رها کنیم؟ آیا کسی معترض نخواهد شد و با شهرداری مکاتباتی برای مقابله با حضور گاو و گوسفند در پارک‌ها انجام نخواهد داد؟ حضور سگ‌های ولگرد در شهرها هم مانند رهاسازی گاو و گوسفند است.

همان‌طور که اقداماتی در راستای حذف و مدیریت کنترل جمعیت موش‌های فاضلاب انجام می‌دهیم یا به مبارزه بیولوژیک و شیمیایی با حشرات شهری می‌رویم، درباره سگ‌های ولگرد نیز لازم است سیاست درستی را اتخاذ کنیم و با غذارسانی و حمایت نادرست، باعث افزایش جمعیت آنها نشویم.

> عقیم‌سازی از رشد تومورهای پستانی کشنده در جنس ماده جلوگیری می‌کند، همچنین در جنس نر که بزرگ‌شدگی پروستات، بیماری شایع و کشنده‌ای محسوب می‌شود، عقیم کردن احتمال بروز این بیماری را بسیار کم می‌کند

> معمولا کنترل جمعیت حیوانات رهاشده در سطح شهر در ایران با سیاست کشتار دسته‌جمعی جلو می‌رود که این روند به‌شدت تهدیدی برای سلامت عمومی به‌حساب می‌آید

یادداشت

واکسیناسیون داخلی نجات‌بخش ماهیان

احمد عرفان‌منش ـ فناور در زمینه تولید فرآورده‌های دارویی دام و طیور

همان‌گونه که از واژه دانش‌بنیان پیدا است، می‌توان گفت فعالان این عرصه افرادی هستند که براساس دانش‌های نوین به کار و تولید می‌پردازند. به‌عبارت دیگر، اگر گروهی از افراد باسواد و خلاق به‌لحاظ مهارت و اندوخته‌های علمی به‌قدری توانمند باشند که بتوانند علم را به ثروت تبدیل کنند و به‌عبارتی، حرفی برای گفتن داشته باشند و علم‌شان را در بستر تولید محصول و خدمات برای رفع نیاز جامعه قرار دهند، در زمره فعالان در عرصه دانش‌بنیان محسوب می‌شوند. واکسن‌ها برای پیشگیری از بیماری‌ها ساخته می‌شوند و از آنجایی که توسعه آبزی‌پروری در کشورمان با تاخیر انجام گرفت، مصرف واکسن در ایران برای آبزیان هم چندان مرسوم نبوده؛ اما واکسن استرپتوکوکوزیس و لاکتوکوکوزیس ساخته داخل در مقابل عامل باکتریایی لاکتوکوکوزیس که بیشترین عامل بیماری در آبزیان است، پوشش محافظتی خوبی را برای ماهیان ایجاد می‌کند.

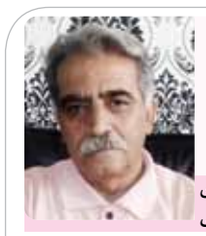
گسترش مزارع تولید آبزیان در سطح جامعه، به بروز بسیاری از بیماری‌ها منجر شده که کنترل آن تنها به ۲ روش امکان‌پذیر است. یکی از این روش‌ها، استفاده از روش‌های درمانی است که عموم عوارض را به‌دنبال دارد که جامعه و محیط‌زیست از آن بی‌نصیب نخواهند ماند و روش دیگر، استفاده از روش‌های پیشگیرانه نظیر واکسن با کمترین میزان عوارض است. چندی پیش، خوشبختانه توانستیم از واکسن استرپتوکوکوزیس و لاکتوکوکوزیس با کاربرد درمانی در آبزیان به‌عنوان یکی از دستاوردهای گروه دامپزشکی سازمان جهاد دانشگاهی تهران، رونمایی کنیم.

تا پیش از این، بیشتر مزرعه‌داران از آنتی‌بیوتیک‌ها برای کنترل بیماری در ماهیان استفاده می‌کردند که متاسفانه رو به گسترش هم رفت؛ از این‌رو باید روش جایگزین برای کاهش مصرف آنتی‌بیوتیک تولید می‌شد. باتوجه به اینکه از سال ۱۳۸۴ در گروه فرآورده دامی سازمان جهاد دانشگاهی تهران فعالیت خود را آغاز کردیم، خوشبختانه توانستیم واکسن را در اشل صنعتی تولید کنیم و در اختیار مزرعه‌داران بگذاریم. از آنجایی که برای واکسیناسیون دام و آبزیان باید موجود زنده را در اختیار داشت، به‌همین‌دلیل، در حوزه آبزیان بیشتر ماهیان هستند که هدف واکسیناسیون قرار می‌گیرند؛ به‌ویژه ماهیانی که در سیستم پرورشی قرار دارند؛ چراکه تراکم جمعیتی زیادی دارند، به‌گونه‌ای که اگر تنها یک ماهی به بیماری مبتلا شود، جمعیت زیادی از ماهیان به آن مبتلا خواهند شد که در نهایت، منجر به ایجاد خسارت‌ها یا تلفات گسترده‌ای خواهد شد، به‌همین‌علت، ماهیان، هدف اصلی واکسیناسیون هستند؛ چه ماهیانی که در مزارع پرورشی زیست دارند و چه ماهیانی که در آب‌های آزاد در قفس رشد و نمو می‌کنند. در زمینه دسته‌بندی بیماران باید گفت استرپتوکوکوزیس خطرناک‌ترین بیماری است که ماهیان به آن مبتلا می‌شوند. در حقیقت، نخستین بیماری است که بیشتر مزرعه‌داران از آن واهمه دارند که اگر ماهیان مزرعه به آن مبتلا شوند، به‌صورت گله‌ای تکرار می‌شود. این بیماری، مقطعی درمان می‌شود و پس از درمان کوتاه‌مدت، علائم دوباره ظاهر می‌شود. ابتلای گله‌ای ماهیان به بیماری استرپتوکوکوزیس هزینه زیادی را برای جامعه مصرف‌کننده و محیط‌زیست کشور ایجاد می‌کند، به‌همین‌دلیل، قوانین محکمی مبنی بر این وجود دارد که باید ماهیان واکسینه شوند. گفتنی است، این بیماری به‌عنوان چشم‌کوری هم شناخته می‌شود. این واکسن تنها آبزیان به‌ویژه ماهیان را از بیماری‌های باکتریایی خطرناک مصون می‌کند. طبق تحقیقات، مصرف زیاد آنتی‌بیوتیک ابعاد ناخوشایندی دارد که مصرف واکسن، آثار آن را می‌کاهد. تاکنون این واکسن وارداتی بوده و خوشبختانه تولید آن در داخل کشور توانسته بخش زیادی از نیازهای داخل را مرتفع کند، اما از آنجایی که یکی از معضلات دانش‌بنیان‌ها، عدم‌پایش محصولات است، متاسفانه در هیچ بخشی از چرخه تولید، چنین فرآیندی برای کالاهای مشابه انجام نمی‌گیرد. تجربه‌ای که کشورهای پیشرو در این زمینه دارند، این است که تولیدات و کالاها در این کشورها در یک بستر استاندارد موردپایش قرار می‌گیرند، به‌همین دلیل است که آنها با شناخت بیشتری کالاها را در اختیار جامعه قرار می‌دهند. تا زمانی که پایش محصولات در اختیار مصرف‌کننده باشد و این مردم باشند که تشخیص بدهند چه کالایی ارزش خرید و مصرف را دارد و چه کالایی را نباید بخرند، تولیدات داخلی نمی‌توانند با رقیبان خارجی خود به رقابت بپردازند. به‌عبارت‌دیگر، فرآیند جا افتادن یک کالای تولیدشده در داخل کشور، زمانبرتر از کالای مشابه خارجی آن است، در حالی که چه‌بسا مثال‌های زیادی وجود دارد که نشان می‌دهد کالای داخلی از کیفیت بهتری هم برخوردار بوده است.

کارشناسان معتقدند شرکت‌های دانش‌بنیان باسابقه در زمینه تولید غذا برای حیوانات خانگی، عملکرد قابل‌قبولی دارند، اما متاسفانه گمانه‌هایی مبنی بر بیماری‌زا بودن محصولات مطرح است که به‌نظر تاحدی غیرمنصفانه می‌آید. باتوجه به ممنوعیت واردات غذای حیوانات خانگی، محصولات بومی در این زمینه و در چند سال گذشته رشد قابل‌ملاحظه‌ای داشته است؛ بنابراین افزایش آگاهی عمومی نسبت به تولیدات داخل، می‌تواند زمینه‌ساز پیشرفت دانش‌بنیان‌ها در این عرصه باشد، بنابراین می‌توان این‌گونه نتیجه گرفت که بیشتر شرکت‌های دانش‌بنیان و نه همه آنها، این توانمندی را دارند که این صنعت را توسعه دهند و ارزآور باشند، پس می‌توانیم شاهد پیشرفت‌های خوبی در این زمینه باشیم.

یادداشت

ساختار متفاوت بانکداری در ایران

محمد صفوی
کارشناس پولی و بانکی

بنگاهداری کردن بانک‌ها اقدام جدیدی نیست. به‌نظر می‌رسد باوجود مشکلاتی مانند رکود، نااطمینانی از تحولات اقتصادی، جذاب نبودن نرخ سود بانکی و ضعف نظام بانکی در جذب سپرده‌های کلان و...، شکستن مقاومت بانک‌ها برای خروج از بنگاهداری برای بانک مرکزی و نظام اقتصادی، دشوارتر از قبل شده است.

این در حالی است که بنگاهداری غیرمتعارف شبکه بانکی، فشارهایی را به اقتصاد ملی و بخش تولید وارد کرده است؛ هرچند نباید فراموش کنیم که بسیاری از بنگاه‌هایی که امروزه بانک‌ها بر آنان سیطره مالکیتی و مدیریتی پیدا کردند، در ازای بدهی‌ها و مطالبات به شبکه بانکی واگذار شده‌اند.

آنچه مسلم است ساختار و سیستم بانکداری در ایران متفاوت‌تر از دیگر کشورها است و اگر بانک‌های ایران بنگاهداری نکنند، ادامه حیات برای آنها دشوار خواهد شد.

به‌نظر بنده بانکداری در ایران برمبنای علم پایه‌ریزی نشده و همین باعث شده آنها برای بقا چاره‌ای جز بنگاهداری و استفاده از روش‌های مرسوم نداشته باشند؛ به‌عبارت دیگر بانک‌ها برای جبران ناترازی ناچار به بنگاهداری شده‌اند، زیرا سیستم بانکداری در ایران به‌گونه‌ای ترسیم و تدوین شده که بانک‌ها به این سمت متمایل شوند.

سیستم از اجزای مرتبط به هم تشکیل می‌شود که امکان بررسی جداگانه آنها وجود ندارد؛ از این رو بانکداری ایران را باید جزئی از اقتصاد کشور بدانیم و در این ساختار آن را موردتجزیه و تحلیل قرار بدهیم. با این وصف می‌توانیم بگوییم اصلاح ساختار بانکداری در شرایط فعلی اقتصاد کشور دشوار است.

موضوع دیگری که بانک‌ها را به سمت بنگاهداری متمایل کرده این است که در ایران سلیقه بر سیستم پیشی می‌گیرد. روش‌های اداره بانک‌ها در ایران متفاوت است، اما بانک‌های دولتی و خصوصی تلاش دارند در پرداخت سود بانکی متناسب با قواعد بانک مرکزی عمل کنند. بانک‌ها در کشورهای توسعه‌یافته موظفند ریسک سرمایه و درآمد را به سپرده‌گذار اعلام کنند، در حالی که این روند در ایران مرسوم نیست.

همچنین در اقتصادی که تسهیلات به قیمتی کمتر از نرخ تورم پرداخت می‌شود، همه خواستار تسهیلات هستند. امتحان کنید؛ به خیابان بروید و از رهگذران بپرسید و ببینید چند درصد آنها خواهان تسهیلات با نرخ رسمی هستند. حتی آن فردی هم که از فعالیت‌های اقتصادی دور است، می‌داند اگر امروز مایحتاج فردایش را با وام خریداری کند، به میزان تفاوت نرخ تورم و سود بانکی سود برده است.

در دهه اخیر دولت‌ها تلاش کردند با این وجه از بنگاهداری در بانک‌ها مقابله کنند، اما اینکه تا چه میزان در این مسیر موفق بوده‌اند چندان روشن نیست، زیرا سیستم بانکداری در هیچ جای دنیا مانند ایران دولتی نیست.

در ایران ساختار بانک‌ها علاوه بر دولتی بودن عریض و طویل هم هست و همین موضوع بررسی عملکرد بانک‌ها را دشوار کرده است.

در دنیا روانشناسی ریسک وجود دارد و افراد پیش از اعطای تسهیلات روانشناسی می‌شوند و اگر تخلفی کرده باشند، وام به آنها شخص تعلق نمی‌گیرد.

این در حالی است که در ایران دولت بانک‌ها را مکلف به پرداخت برخی از وام‌ها می‌کند و بانک‌ها نیز تابع دولت هستند.

در شرایط زیانده بودن برخی بانک‌ها، تعدادی از بنگاه‌های بانک‌ها بی‌مصرف مانده‌اند؛ مانند ساختمان‌های مسکونی، شهرک‌های نیمه‌کاره و... . این مراکز از محل سرمایه اقشار ضعیف و سپرده‌های خرد ایجاد شده است.

اگر قرار است سیستم بانکی اصلاح و از بنگاهداری خارج شود، باید بپذیریم که جهان امروز برمبنای علم اداره می‌شود و متناسب با پیش‌بینی دقیق و براساس آن حرکت می‌کند؛ از این رو باید بانکداری به‌سمتی حرکتی کند که با تغییرات لحظه‌ای هماهنگ شود و با نگاه دستوری نباید و نمی‌توان بانک‌ها را اداره کرد.

به‌نظر می‌رسد بانک‌ها علاوه بر انجام وظایف تکلیفی برای جبران ناترازی و کسب سود به سوداگری نیز متمایل شدند؛ در حالی که مطابق با سیاست‌های جدید ابلاغی وزارت اقتصاد، سرمایه‌گذاری بانک‌ها در بازارهایی مانند سکه، طلا و مسکن ممنوع است.

کارشناسان بانکی بر این باورند که خروج دفعی بانک‌ها از بازارهای موازی باعث ورشکستگی بانک‌ها خواهد شد، از این رو خروج از فعالیت‌های سوداگرانه، باید به‌شکل تدریجی صورت بگیرد.

بررسی صمت از تاثیر آزادسازی پول‌های بلوکه‌شده در ارزش ریال

ریال به‌سادگی تقویت نمی‌شود

سیرآنوش موسوی
editor@smtnews.ir

شرایط اقتصادی هر کشوری با ارزش پول ملی آن نمایان می‌شود و پول ملی نقش مهمی در تعیین ارزش اقتصادی، تورم، تجارت خارجی، وضعیت اشتغال و... دارد. باتوجه به اهمیت ارزش پول ملی، نیاز است اقداماتی در جهت تقویت آن صورت بگیرد تا کشورها بتوانند از بحران‌ها و چالش‌هایی که پیش روی آنها قرار می‌گیرد گذر کنند.

آمارها نشان می‌دهد در دولت سیزدهم با عبور قیمت ارز از مرز ۶۰ هزار تومان ارزش پول ملی افت بی‌سابقه‌ای را تجربه کرد؛ تا جایی که محسن هاشمی نوشت: کاهش ارزش پول ملی از دوره قاجار تا ابتدای دولت سیزدهم، کمتر از کاهش آن در ۲ سال نخست دولت سیزدهم بوده است. اما رفع تنش‌های سیاسی و آزادسازی پول‌های بلوکه‌شده ایران در کشورهای مختلف، تا حدودی زمینه‌های ثبات نرخ ارز را فراهم کرد و قیمت ارز در ماه‌های اخیر به ثبات رسید. بانک مرکزی بعد از آزادسازی پول‌های مسدودشده ایران در بانک‌های کره‌جنوبی اعلام کرد قصد دارد این پول را برای تقویت ارزش ریال استفاده کند، اما این اظهارنظر چندان به مذاق کارشناسان و فعالان اقتصادی خوش نیامد، زیرا آنها بر این باورند که تقویت ریال منوط به مهار تورم و انجام اقدامات ساختاری دارد.

تقویت ریال، منوط به مهار تورم

شاهین شایان آرانی، کارشناس ارشد مسائل اقتصادی در گفت‌وگو با صمت کاهش تورم را عامل مهم تقویت ریال معرفی کرد و افزود: اگر تورم روند نزولی بگیرد، ریال تقویت خواهد شد؛ به‌عبارت دیگر تقویت ریال منوط به انجام اقدامات ساختاری است که وقوع آن فقط در اختیار و اراده بانک مرکزی نیست و نیازمند هماهنگی لازم بین تمام ساختارهای نظام است. البته اگر دلار و منابع ارزی به میزان کافی در کشور موجود باشد، چرخه تولید تقویت خواهد شد و رونق تولید با خود مهار تورم را به‌همراه می‌آورد.

به‌گفته این کارشناس تزریق ارز در بازار باعث کنترل تورم می‌شود، اما باعث فروکش کردن آن نمی‌شود.

شایان‌آرانی تورم را آفت و سم هر اقتصادی دانست و تصریح کرد: تورم موجود در حال نابودی اقتصاد است و چاره‌ای جز مهار و کنترل آن پیش روی ما نیست. برخی بر این باورند که مهار تورم غیرممکن است؛ در حالی که کاهش تورم را در همین ۴۰ سال اخیر هم تجربه کردیم؛ در بازه زمانی سال‌های ۷۷ تا ۷۸ تورم ۳۵ درصدی شد، اما در دوره خاتمی تورم به زیر ۱۰ درصد رسید؛ پس امکان مهار تورم وجود دارد، اما برای تحقق آن باید سختی کشید.

باید ریاضت مالی کشید

این کارشناس ارشد مسائل اقتصادی ادامه داد: تورم مانند بیماری چاقی است که فرد مبتلا به‌راحتی نمی‌تواند از شر آن خلاص شود؛ صعود آن آسان، اما نزول بسیار سخت است و هنگامی که پایین آمد باید آن را ثابت نگه داشت؛ به‌عبارت دیگر تورم مانند یک ویروس همه‌گیر است و حقوق، دستمزد و نرخ کالاهای اساسی را درگیر می‌کند و آثار آن در سبد معیشتی مردم به‌خوبی قابل‌مشاهده است.

شایان‌آرانی در پیش گرفتن ریاضت مالی را بهترین راهکار برای مهار و گذر از تورم معرفی کرد و افزود: مهار تورم قطعی است، اما تحقق آن نیازمند اراده قوی، پیگیری و استواری است. به‌نظر می‌رسد برای گذر از تورم باید هزینه‌های گزاف که بازدهی برای اقتصاد ندارند را کاهش بدهیم و در نقطه مقابل بودجه‌های مبتنی بر عملکرد مثبت اقتصادی را طراحی کنیم. باید بازدهی هر بودجه در نظر گرفته شود و انتظار داشته باشیم تخصیص بودجه‌ها ارزش افزوده اقتصادی ایجاد کند.

وی با بیان اینکه تورم در اقتصاد سالم و پویا مذمت شده است، گفت: در اقتصاد رشدیافته تورم جایی ندارد. اگر نرخ تورم بالا باشد، برای عده‌ای رانت و منافع ایجاد می‌شود؛ بر همین اساس بی‌تردید این افراد علاقه ندارند که تورم نزولی شود، اما ما درباره منافع این افراد اظهارنظر نمی‌کنیم. تورم از دید ملی، ثبات، سلامت و تداوم فعالیت اقتصادی مضر است و باید پایین آورده شود.

فشار تورمی ارزش ریال را پایین آورد

نویسنده کتاب مدیریت سرمایه‌گذاری و ریسک ادامه داد: تورم جامعه را دچار ابهام، تلاطم و درگیری‌های اقتصادی خواهد کرد. زمانی‌که نرخ تورم از مرز ۲۰ درصد عبور کند، بحران‌هایی را با خود به همراه می‌آورد. متاسفانه زمان زیادی است که ما وارد بحران اقتصادی شده‌ایم.

شایان‌آرانی با تاکید بر اینکه عزم گذر از تورم باید قابل‌مشاهده باشد، گفت: راه مشخص است و باید در آن قدم بگذاریم؛ هرچند که حرکت خزنده‌وار باشد. به‌نظر می‌رسد بانک مرکزی اقداماتی را برای کنترل نقدینگی در دستور کار خود قرار داده و تا حدودی فشار تورمی را مهار کرده است؛ به‌عبارت دیگر انتظارات تورمی تا حدودی فروکش کرده که همین علامت و سیگنالی مثبت در اقتصاد تلقی می‌شود.

وی تاکید کرد: اگر تورم را به درجه حرارت بدن تشبیه کنیم، کشورهای درحال‌توسعه تورم زیر ۵ درصد را قبول می‌کنند و در این کشورها رشد اقتصادی نیز به‌تناسب تورم رشد می‌کند و به‌نوعی تورم موتور اقتصادی را به حرکت می‌اندازد، اما در ایران تب تورمی مزمن شده و مردم به تورم ۴۰ درصدی عادت کرده‌اند.

این کارشناس اقتصاد در پایان خاطرنشان کرد: فشار تورمی هر سال ارزش ریال را تضعیف کرده است. در حال حاضر دولت با در پیش گرفتن سیاست‌هایی این فشار را کاهش داده، اما اصل تورم هنوز مهار نشده است. تحریم‌ها در افت ارزش ریال تاثیر دارد، اما در نقطه مقابل سیاست‌های ضدتحریمی نیز وجود دارد که می‌توان از آنها بهره گرفت و پیامدهای تحریم‌ها را خنثی کرد.

فشار تورمی هر سال ارزش ریال را تضعیف کرد و فشار و زور به سمت کاهش ارزش ریال پیش رفته است

راهکارهایی برای حفظ ارزش ریال

حجت‌الله فرزانی، کارشناس اقتصاد در گفت‌وگو با صمت در بیان راهکارهایی برای حفظ ارزش ریال، گفت: تقویت ریال منوط به رشد اقتصادی است؛ به این معنا که تراز تجاری مثبت و رشد اقتصادی بالاتر از نقدینگی، ارزش پولی ملی را تقویت و حفظ خواهد کرد. به‌نظر می‌رسد با دستیابی به بخشی از منابع ایران بتوان از آن در جهت تقویت ارزش پول ملی اقداماتی را انجام داد.

وی با بیان اینکه آزادسازی منابع مالی انتظارات تورمی را مهار می‌کند، افزود: تنش‌زدایی با دنیا به بازار سیگنال کاهش انتظارات تورمی را می‌دهد و آثار روانی اخباری از این دست در حفظ و ثبات ارزش دلار تاثیر می‌گذارد. البته موضوع مهمی که در آزادسازی پول‌های بلوکه‌شده باید به آن توجه کرد، حجم منابعی است که به ما داده می‌شود. نظام پولی و بانکی با ۶ میلیارد دلاری که باید در بخش‌های محدود یعنی خرید دارو و کالای اساسی صرف شود، چه کارهایی می‌تواند انجام بدهد؟

به‌گفته این کارشناس اقتصاد پول‌های آزادشده از کره جنوبی حدود ۱۰ درصد نیاز کشور را تامین می‌کند و از طریق این منابع می‌توان نیاز ارزی در ثبت‌سفارش‌ها را تامین کرد. فرزانی افزایش نقدینگی را پایه تورم معرفی کرد و گفت: کنترل نقدینگی و خلق پول در بانک‌ها و بانک مرکزی تا حدودی انجام شده است. مهم‌ترین مسئله در مهار تورم این است که کسری بودجه دولت از چه محلی جبران می‌شود؛ اگر قرار باشد از طریق استقراض از بانک مرکزی و سایر بانک‌های تجاری جبران شود که این موضوع خود تورم‌زا است و تورم را تشدید می‌کند. بهره‌گیری از روش‌های غیرتورم‌زا، به عملکرد سازمان برنامه و بودجه و وزارت اقتصاد بستگی دارد.

کاهشی شدن انتظارات تورمی

وی با اشاره به مدیریت خبری بانک مرکزی، تصریح کرد: انعکاس اخبار خوب بر بازار اثرگذار است و این موضوع در نهایت انتظارات تورمی را کاهش داده است. رشد نقدینگی تا حدودی مهار شده و تا زمانی‌که نقدینگی به‌تناسب رشد اقتصادی بالا نرود، تورم و کاهش ارزش پول ملی را شاهد خواهیم بود.

این کارشناس اقتصاد با تاکید بر ضرورت جبران کسری بودجه دولت، گفت: اگر دولت بتواند تا پایان سال کسری بودجه خود را از محل درست و روش‌های غیرتورم‌زا جبران کند، می‌تواند تا حدودی از فشارهای تورم بر اقتصاد بکاهد. انتشار اوراق، یکی از ابزارهای مهار تورم است و از این طریق می‌توان پول‌های مردم را جمع کرد؛ به‌عبارت دیگر فروش اوراق یک سیاست انقباضی است و می‌تواند نقدینگی را کاهش بدهد و اثر تورمی نیز بر اقتصاد ندارد، اما اگر بانک‌ها اوراق را خریداری کنند بدهی دولت افزایش خواهد یافت و این موضوع آثار تورمی دارد.

فرزانی در پایان تاکید کرد: اگر دولت در ادامه سال افزایش درآمد داشته باشد و بتواند حجم بیشتری نفت بفروشد، دیگر کسری بودجه نخواهد داشت. اگر بریکس، شانگهای و رشد تعاملات تجاری ما با کشورهای همسایه باعث رشد مبادلات تجاری شود، تراز تجاری مثبت خواهد شد و در تامین کسری بودجه و ارزش پول ملی اثر خواهد گذاشت.

تقویت ریال منوط به رشد اقتصادی است؛ به این معنا که تراز تجاری مثبت و رشد اقتصادی بالاتر از نقدینگی، ارزش پولی ملی را تقویت و حفظ خواهد کرد

پول‌های آزادشده صرف هزینه جاری نشود

علی نقیب، عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی تهران در گفت‌وگو با صمت گفت: اقتصاد یک‌بعدی نیست و باید دید که چه میزان ارزش افزوده می‌توان از محل آزادسازی این پول برای کشور خلق کرد؟ ارزش افزوده باعث مهار تورم و تقویت پول ملی می‌شود و اگر این پول صرف هزینه‌های جاری شود، بی‌تردید دردی از اقتصاد ما دوا نخواهد کرد. وی موارد مصرف پول‌های آزادشده را محدود دانست و افزود: قرار است پول‌های آزادشده برای خرید کالاهای اساسی و دارو هزینه شود؛ از این رو به‌نظر می‌رسد نقش چندانی در تقویت ریال نداشته باشد.

نقیب با تاکید بر اینکه باید رویکرد اقتصادی در کشور تغییر کند، گفت: صنعت و بانک‌ها در کشور دچار مشکل هستند. بانک‌ها تمایل دارند با نرخ‌های خود وارد بازار شوند و متاسفانه دلالی در کشور رونق پیدا کرده است. دلالی به‌معنی جابه‌جایی پول است، نه تولید و خلق ارزش برای آن. اگر نگاه‌ها تغییر نکند، هر میزان پول به سیستم پولی و مالی کشور تزریق شود باز دچار چالش خواهیم بود.

این فعال اقتصادی تصریح کرد: به‌نظر می‌رسد تلاش می‌شود سوءمدیریت‌ها نادیده گرفته و مشکلات موجود به به تحریم‌ها نسبت داده شود، اما اگر با مدیران نالایق برخورد می‌کردیم دیگر هر اتفاقی که رخ می‌داد را به گردن تحریم‌ها نمی‌انداختیم. تحریم بخشی از مشکلات ما است و بی‌تردید نبود ثبات در نرخ ارز، تصمیمات خلق‌الساعه مدیران و کاهش انگیزه صادرات بیش از تحریم‌ها اقتصاد را آزار داده است.

وی در پاسخ به این پرسش که آیا افت ارزش ریال تاثیری در روند تجاری ما گذاشت؟ گفت: کاهش ارزش پول ملی باید باعث رونق صادرات می‌شد، اما این اتفاق رخ نداد؛ در حالی‌که چین و ترکیه بعد از کاهش ارزش پولی ملی کشورشان زمینه‌های رونق صادرات را فراهم کردند. متاسفانه قوانین بانک مرکزی در بحث پیمان‌سپاری ارزی، انگیزه صادرات را سلب کرد و ما نتوانستیم تهدید ارزش ریال را به فرصت برای رونق صادرات تبدیل کنیم.

سخن پایانی

به‌نظر می‌رسد برای تقویت ریال چاره‌ای جز مهار تورم پیش روی ما نیست. کارشناسان اقتصاد بر این باورند که تزریق دلار در بازار تا حدودی باعث ثبات در نرخ ارز خواهد شد، اما تقویت ریال منوط به رشد اقتصادی است؛ به این معنا که تراز تجاری مثبت و رشد اقتصادی بالاتر از نقدینگی، ارزش پولی ملی را تقویت و حفظ خواهد کرد. برای تقویت ریال باید عزم و اراده جمعی در حاکمیت شکل بگیرد و بانک مرکزی به‌تنهایی نمی‌تواند از پس این مهم برآید.

عکس‌ها: صمت

روایت تصویری از ابزارهای توسعه اقتصادی

اصالت با اندیشه است یا ابزار؟

آیدا فریدی: اگر توسعه اقتصادی را ماحصل ترکیب دو اصل اندیشه اقتصادی و ابزار اقتصادی در نظر بگیریم، اصل برتر اندیشه اقتصادی خواهد بود؛ آنچه این روزها موضوع مناظره چند برنامه و رسانه مستقل و آزاد و البته یکی دو شبکه دولتی است. آیا اصالت از آن اندیشه اقتصادی است یا ابزار اقتصادی؟ در نوشتار پیش رو ابزار اقتصادی را دارایی‌ها، منابع و ثروت‌های سرزمینی در نظر می‌گیریم. باتوجه به این مقدمه، گزارش تصویری این شماره صمت را موضوع اخبار آن در نظر گرفته‌ایم؛ یعنی آنچه مربوط به بخش صنعت، معدن و تجارت است؛ آنچه در قانون از آن با عنوان انفال یا اموال عمومی یاد می‌شود؛ اعم از کارخانه‌ها، معادن، صنایع و منابع انرژی در هر دو حالت خرد و کلان. در حوزه صنایع واحدهای صنعتی یا کارخانه‌ها، در بخش معدن ذخایر معدنی و منابع انرژی و در بخش تجارت تمامی فعالیت‌های گمرکی، واردات و صادرات که به‌طور مجزا زیر نظر اتاق‌های بازرگانی ایران و استان‌ها و با تصمیم‌گیری و نظارت مستقیم وزارتخانه صنعت، معدن و تجارت انجام می‌شود؛ نظام بانکی و پولی کشور، ذخایر ارزی و بسیاری از دارایی‌های سرزمینی که پشتوانه توسعه اقتصادی کشور محسوب می‌شوند، خلاصه و شرح مختصری از حوزه کاری وزارت صمت است. زنجیره‌ای که هر حلقه آن یکی از بازوهای قدرت اقتصادی کشور است. به همه اینها صرف نظر از بخش نظامی یک کشور که موضوعی مستقل و خارج از محدوده تصمیمات دولتی و به‌طور انحصاری در دست مقامات ارشد حکومتی و نظامی است می‌توان انرژی نیروی انسانی را هم اضافه کرد. نیروی انسانی و گستره جمعیتی هر کشور بخشی از قدرت یک کشور و در برخی کشورها مهم‌ترین بخش قدرت آن است؛ بخشی که سنگ بنای توسعه اقتصادی را به دوش گرفته است. بسیاری از کشورها به واسطه همین گزاره نیروی انسانی نقطه رشد خود را مشخص کرده‌اند.

تجربه اقتصادی سال‌های اخیر ایران و مرور تاریخ اقتصادی ایران نشان می‌دهد هیچ کدام از ارکان اقتصادی که پیش‌تر از آنها نام بردیم به‌تنهایی قادر به ایجاد توسعه و پیشرفت اقتصادی نیست. آنچه ما از آن با عناوین مختلف میراث ملی، ذخایر و منابع ملی، سرمایه و دارایی‌های ملی یاد می‌کنیم وابسته به نحوه و شیوه مدیریتی منابع است؛ یعنی همان رکن اندیشه اقتصادی؛ یعنی از یک سو ابزار و از سوی دیگر افکار توامان است که ثروت و توسعه ایجاد می‌کند. یک معادله ساده است. توسعه اقتصادی همزمان با توسعه فرهنگی حاصل رشد چنین اندیشه‌ای است. نیروی انسانی ماهر و شایسته بخش مهمی از میراث و سرمایه‌های ملی است که نادیده گرفته می‌شود. از این زاویه که به داستان تاریخ اقتصادی ایران نگاه کنید تمامی این منابع و دارایی‌های سرزمینی را تنها به‌شکل ابزارها و بازوهایی می‌بینید که باید به‌وسیله نیروی انسانی راهبری شود تا توسعه اقتصادی به همراه داشته باشد. انسان متفکر و آزاداندیش یگانه نیروی ارزشمند تاریخ اقتصادی تمام جوامع است.

چهارشنبه
۱۲ مهر ۱۴۰۲- ۱۸ ربیع‌الاول۱۴۴۵ - ۴ اکتبر ۲۰۲۳- شماره ۲۴۱۶-پیاپی ۳۷۳۴

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»

مدیرمسئول: عاطفه خسروی

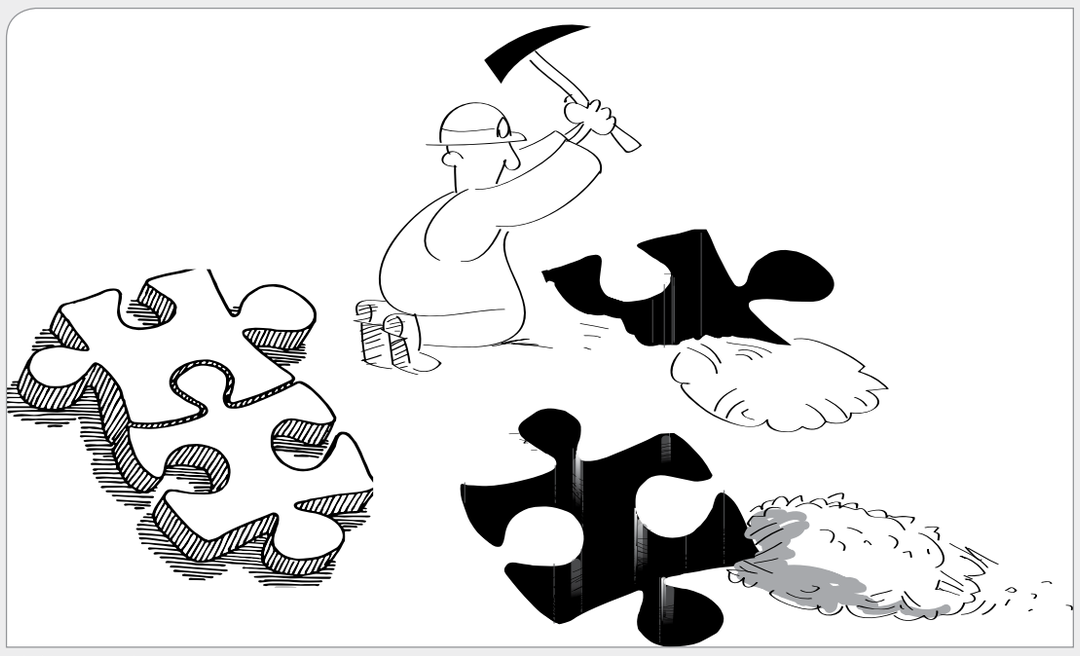
سازمان آگهی‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۲ - ۰۹۹۹۱۹۵۷۶۱
ایمیل آگهی‌ها: ads.smtnews@gmil.com
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر:(داخلی-۱۰۴) پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶- کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: صمیم

www.smtnews.ir info@smtnews.ir
telegram.me/smtnews instagram.com/smtnewspaper
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با رتبه ۱
در میان روزنامه‌های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه‌های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

صـــدای پـــای آب

بابک بهاری- منتقد عکس:

سرد تویی گرم تویی خانه پر درد تویی
آب تویی کوزه تویی آب ده این بار مرا

۴ عکس با موضوع: انسان، آب، حیات.

موضوع آب چه در گذشته و چه در آینده محل جنگ و نقطه به وجود آمدن تمدن‌های بشـری و عامـل حیات و ممات همه ما بـوده و با حضور در فرهنگ و اساطیر و تاریخ و مذاهب جایگاه بسیار مهم و فراگیرش را نشان‌مان داده است. در اهمیت و ارزشمندی آب همین بس که مکان‌های مختلف دستیابی به آن(چاه‌ها، چشمه‌ها و رودها، دریاها و اقیانوس‌ها و...) و ظروف نگهداریش(کوزه، کاسه و...) و مقدار(چکـه، قلوپ، کف و ...) نیز سـوژه و خاسـتگاه بروز افسانه‌ها و ضرب‌المثل‌ها(حکمت توده‌ها) و نبردها شـده اسـت. باری عکس‌ها در عین اشـتراک موضوعـی آب و نمایش تصویری از نگرش‌های متفاوت عکاسـانش بـه این مقوله نیز هسـتند. در گام نخسـت از تنهایی انسان و آب آغـاز و در ادامه با مکان و صورهای دیگر(یخ زدگی، سیل) و در پایان با نقش صنعت نوشتار را بـه پایان می‌بریم، هر چند که این ماجرا را پایانی نیست.

شرح عکس : کادر عمودی از ساحل دریا با رنگ نسبتا تیره، کودکی برهنه تنها تا کمر در آب با چهره ای ترسـیده، تصویر نیمی دریا و نیمی آسـمان. در خط افق نیز بخشی از سازه‌ای طبیعی یا دست‌ساز دیده می‌شود.

عکاس: امین فرهبد

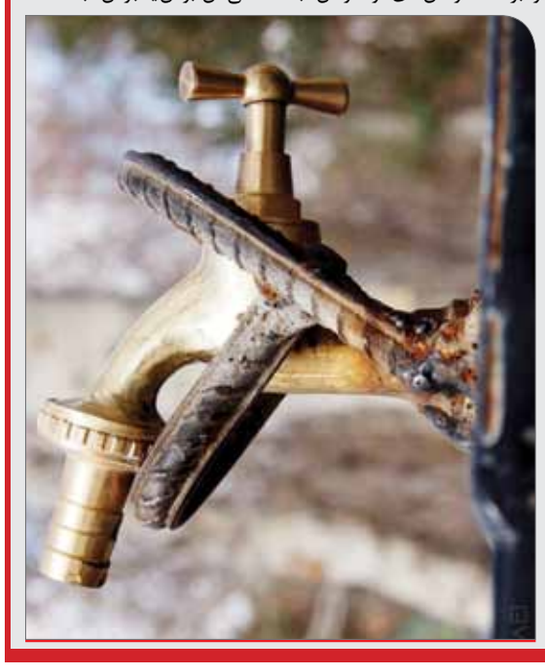
بـا توجـه بـه فیگـور و چهـره کـودک عکـس بیشـتر نمایـش احسـاس فشرده(اکسپرسیونیسم) است تا نمایشی از دریا و شادمانی حضور آب، بیان ترس از طریق چهره و توامانیش با فیگور بدن که با آمدن موج اوج گرفته اسـت. پهنا و ارتفاع آب و کودک که با نگرانی نگاه‌مان می‌کند و تیرگی رنگ آب و همنوایی‌اش با چهره پسـر بچه علت ترس را به‌خوبی نشـان داده است. نقش موج‌هایی به سوی جلـوی صحنه می‌آیند علاوه بـر هراس، حرکت و جنبش را به تصویر انتقال داده اسـت. عکس نمایشـی دقیق از تنهایی انسان در پهنه سپهر را نیز به ذهن متبادر می‌کند. کودکی و بی‌پناهی و فیگور چهره و مرکز قرار دادن و گرفتن این شات که بسیار فرار نیز هست و نکته تکنیکال عکس از هوشیاری و ورزیدگی ذهن هنرمند حکایت دارد. همرنگی آسـمان و آب با غلبه رنگ خاکسـتری از سـویی و از طرفی هجوم موج وارش بر این هراس از کودک برخاسته دامن می‌زند و همچون موجی ذهن بیننده را زیر ضرب می‌گیرد. آب و شادمانی کودکان با آن و این خلاف آمد حسی مهم‌ترین ویژه گی عکس است که نصیب حاصل بیننده می‌شود. نقش فرم‌ها از تنها خط اندام پسـرک و بازتابش به جلوب تصویر تا خط موج‌ها که نامتوازن و بدون‌هارمونی هستند و خمیدگی پسرک که با یکنواختی و غلبه رنگ خاکستری بر صحنه تاثیرات موثری بر چشم و ذهن بیننده می‌گذارد . امید که در موج بعدی آرامش خاطری نصیب شود.

شـرح عکس: رنگی، حوض یخ‌بسته (لاجوردی)، نقاشـی ۱۳ ماهی قرمز، شـیر آب پیچیده در پارچه برای یخ نـزدن، یخ‌های کـف حـوض و کمی برف و برگ خشکیده، خارج از کادر حوض بخشی از محوطه با کمی برف، کادر بندی افقی از بالا.

عکاس: یادگار کردی

عکس نمایشـی از دو چهـره دیگر آب اسـت، یـخ و برف(سرسـره‌بازی، برف‌بـازی، آدم‌برفـی و ...) آن‌هـم در مکانـی بـه نـام حوض کـه خاطرات بسـیاری در طی گذران عمر و فصل‌ها با شستن میوه‌های مختلف، شکستن یخ‌هایـش، غوطـه خـوردن، ماهـی سـرخ‌هایش! و ... تجربه کرده و می‌کنیم تلفیق جالبی را به همراه بار نوسـتالیژیکش برای‌مان رقم می‌زند. نقش حوض چه در باورها و چه فرهنگ و ترانه‌های فولکلوریک(گنجشـکک اشی‌مشـی و...) حضوری پر رنگ دارد. البته زبان جهانی و بار مفهومی اثر به‌واسطه - نقش نقاشی ماهی‌ها - نمایشی از هستی چیزی که قرار است باشد بسیار قابل اعتنا اسـت. نمابندی عکس از بالا نقش خدایگانی و عقل کلی را به بیننده می‌دهد و تحرک ذهن را بالاتر و جدی‌تر می‌کند. توازن عکس از طریق جای شیر آب و محل تخلیه آب بنوعی برقرار شده هر چند که سمت حرکت ماهی‌ها نیز بسـوی شـیر آب در قسـمت بالا اسـت. نقش ماهی‌ها و خطوط یخ‌ها در شکستن فضای ساکن و سرد بسیار موثر و به‌نوعی ریتم و حرکت را به‌وجود آورده‌اند. نقش زمین در یک‌سوم بالای علاوه بر شکستن یکدستی رنگ با توجه به تباین رنگی(گرم) با رنگ غالب (سرد) هم به‌عنوان شکنندگی فضای یکدست فرمی و هم در بهم زدن یکنواختی ذهن عامل موثری شده است. ما با عکسی خلوت اما سرشار از معناها و خاطرات و یادگارها مواجه هسـتیم که ذهن در جای جای آن گمشـده‌هایش را پیدا می‌کند همان‌گونه که در صندوق‌خانه‌های نیمه‌تاریک پیشـینیان کلی خاطرات نهان شـده را پیدا می‌کنیم. عکس در عین نبود حضور انسـان اما سرشار از نشانه‌ها و رد پاهایش هست با جوانه امیدی که با آب شدن یخ‌ها و برف‌ها خبر از بهاری می‌دهد که در آن خلاف زمستان هوا گرم است و همه پاسخگوی سلام مستانه‌ات هستند و شاید هم مستان سلامت کنند.

شـرح عکس: رنگی، افقی، شـیر آب فلزی(برنجی) محصور شـده با میلگرد عاج دار، با درختانی محو در پس‌زمینه(فضای سبز یا پارک).

عکاس: فرید عطایی

تصویر از سـاخته‌ای که وسـیله استفاده آب برای انسـان توسط صنعت است و اینک گرفتار شدنش در زندانی آهنین را شاهد هستیم تا مباد این وسیله ناپدید شود! اثر در عین بار معنایی بارز و چندگانه اش از عوامل فرمی به‌صورت خطوطی پررنگ و پراکنده در همه جهات که عامل مهمی در حرکت دیدگانی و پی آمد آن تحرک ذهن را به دنبال دارد بهره برده و خود را به رخ بیننده کشیده است. تصویر نشانه‌ای روشن و صریح از تسلط انسان بر مهم‌ترین عنصر از عناصر چهارگانه(آب، باد، خاک، آتش) یعنی آب اسـت. عکس علاوه بر همه خوانش‌های گوناگونش مبحث اصلی‌اش، بودن یا نبودن آب اسـت. آب، مسائل و مصائب و مدیریتش همیشه در سـرزمین ما از اولویت‌هـای حاکمان بوده اسـت(مرتب کردن مالیات‌ها، امن کـردن راه‌ها و لایروبـی قنات‌ها) که این امر حتی به‌صورت دعـا از طرف داریوش کبیـر(در امان ماندن از خشکسـالی) در کتیبه‌ها آمده اسـت. بـاری تصویر نمای نزدیک از این زندانـی! فلزی در بند آهن آن هـم با این وضوح و حفـظ رنگ تمایز خوبی از حبس کننده و محبوس را نشان می‌دهد(رنگ طلایی بدنه برنزی شیر آب و رنگ تیره میله‌های عاج‌دار) هوشمندانه و کارآمد شده است. نقش شکل و گستره حرکتی اش به سمت‌های مختلف تصویر هم از دیگر نکات قابل‌توجه اسـت که در نهایت درهم‌آمیـزی فرم و محتوا ترکیب درخشـانی را رقم‌زده اسـت و عین شدن فلز و آب را به تماشـا نشسته‌ایم. حال باید نگران کدام باشـیم، شـیر یا آب یا هردو تای‌شان؟

نقاد: منیره قبادی‌نژاد

عکاس: جانا مهربان

شرح عکس: عکسی رنگی با کادر عمودی، موضوع اجتماعی از یک روز بارانی، مدرسه‌ای در جنوب کشور عزیزمان خوزستان که در آن دختری با لباس فرم آبی رنگ مشاهده می‌کنیم؛ در کنار دربی فلزی و دیواری نقاشی شده به انتظار آمدن والدین خود است.

سطح زمین مملو از آب حاصل از بارش باران است و قسمتی از لباس‌های دختر هم خیس شده است، اما نشانه‌ای از ناراحتی در چهره او نمی بینم؛ تا حدودی هیجان در چهره‌اش قابل مشاهده از این اتفاق است چرا که کودکی زمان کشف تازه‌هاست و مدرسه و راه مدرسه محل یادگیری آن است. تکیه کودک بر دیوار بلند و نقاشی شده و درب فلزی هم نشان‌دهنده تکیه بر دانشی است که اورا با طیب خاطر و بدون دغدغه از امواج مشکلات به سرمقصد منظور می‌رساند و درب آهنی آرام موج آب را در خود گسیل می‌کند.

عکس فوق اشاره دارد به تمامی مشکلاتی که دانش‌آموزان به‌ویژه دانش‌آموزان مناطق کوچک‌تر کشورمان با آن مواجه هستند اما این ذره‌ای از نور امید به فراگیری و موفقیت را از آنها نمی‌گیرد، زیرا تکیه آنها آهنین و سخت است.

و کفش‌هایی با رنگ قرمز و مزین به قلب‌های کوچک که می‌تواند دل‌های پر از شادی و عشق این کودکان باشد که در مواج‌ترین موج‌ها شنا می‌کند و دل به دریای آن می‌زند برای رسیدن به اهداف بزرگ و بزرگ‌تر. مهم‌ترین نکته در این تصویر نقش آب است که آیا می‌تواند علم و دانش را با خود ببرد و بشوید یا، ما زنده به آنیم که آرام نگیریم.

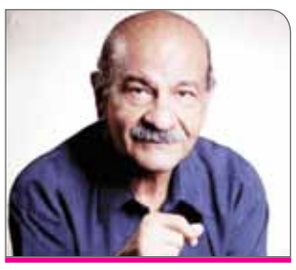
جمع‌بندی

باری قصه پرغصه آب و مدیریتش چنان‌که افتد و دانی، اسـت پس به‌ناچار باران‌ها، برف‌ها و سـیل‌ها و ... و حتی این زمین چاک چاک را رها می‌کنیم تا با مرور عکس‌ها گلویی تازه کنیم و به‌گوش جان باور بدانیم این هشدار دو نیم‌بیتی از پادشاه سخن سعدی شیرازی:

ز اندازه بیرون تشنه‌ام ساقی بیار آن آب را
ماهی که بر خشک اوفتد قیمت بداند آب را

تسلیت

درگذشت فردوس کاویانی

اردیبهشت سـال ۱۳۹۶ بود؛ چهاردهمیـن «شـب بازیگر» و قرار بود از یک پیشکسوت عرصه بازیگـری تجلیـل شـود. نامش را خواندنـد: فـردوس کاویانی. حاضـران در سـالن اصلی تئاتر شهر به احترام این بازیگر قدیمی کـه مدت‌ها بـود در هیچ محفل هنری حاضر نمی‌شد، ایستادند و تشویقش کردند اما او هرچه به سن نزدیک‌تر می‌شد تعجب و تاثر همکارانش از دیدن چهره رنجور او بیشتر می‌شد. خیلی از آنها همان شب فهمیدند که کاویانی مبتلا به پارکینسـون شده؛ بیماری‌ای که سرانجام پس از چند سال خانه‌نشـینی او را راهی سـفر ابدی کرد. خیلی‌ها از شـنیدن خبر درگذشت فردوس کاویانی که شـب گذشـته، نهم مهرماه و پنج روز پس از سالروز تولد ۸۲ سـالگی‌اش از دنیا رفت، غمگین شـدند بخصوص آنکه در پنج، شـش سـال گذشـته به توصیه پزشکان حتی امکان برقراری تماس تلفنی یا دیدار حضوری برای همکارانش مهیا نمی‌شـد چرا که برای بهبود حالش بهتر بود از هر هیجانی دور باشـد. تا پیش از سـال ۱۳۹۶ و مراسـم «شـب بازیگر»، فردوس کاویانی در ذهن خیلی از همکاران و دوسـتدارانش بازیگری بود که صرفا از عرصه بازیگری دور شده اما در آن شب اردیبهشتی کاهش وزن قابل توجه و ضعف جسـمانی چهره دیگری از زندگی آن روزهای او را نشـان داد. کاویانی در آن مراسم نتوانست صحبت کند و فقط در یک جمله کوتاه گفت: «امروز خیلی خوشـحالم.» یک سـال بعد در جشن نوروزگان خانه تئاتر ۱۲ هنرمند باسابقه همچون فردوس کاویانی، صدیقه کیان‌فر، ژاله علو، شمسی فضل‌اللهی، داریوش اسدزاده، پری صابری، سعید پورصمیمی، توران مهرزاد، اسـماعیل خلج، شـهلا ریاحی و آزیتا لاچینی تقدیر شدند اما کاویانی دیگر شـرایط مساعدی برای حضور نداشـت. حتی در سال ۱۳۹۸ هم که مراسم دیگری این بار در خانه سـینما برای تقدیر از او برگزار شـد، فردوس کاویانی به دلیل شـرایط خاصش نتوانسـت به سالن مملو از جمعیت «سیف‌الله داد» خانه سـینما برود. در آن شـب هنرمندانی همچون مسعود جعفری‌جوزانی، حمید جبلی، حسـن فتحی، علیرضا خمسه، فاطمه معتمد آریا، صدرالدین زاهد، مهرانه مهین‌ترابی و نیز داریوش مهرجویی (ویدئویی) درباره این بازیگر صحبـت کردنـد. و به این ترتیب جز چند پیـام تصویری کوتاه که در همان خانه سینما یا یک برنامه تلویزیونی از کاویانی پخش شد، دیگر از این بازیگر خبر چندانی نبود؛ در صورتی که او پیش از حاد شـدن حال و احوالش - در یکی دو سال اخیر - به مطالعه و روخوانی دوباره سناریوهای قدیمی مشغول بود و دوست داشت شرایطی هم برای کار داشته باشد اما بیماری فرصتی به او نـداد. فـردوس کاویانی در طول بیش از نیم قرن فعالیت هنری‌اش، آثاری به‌یادماندنی را در تئاتر، سینما و تلویزیون به یادگار گذاشته است. او سال‌ها قبل در گفت‌وگویی که در آرشیو موزه سینما نگهداری می‌شود درباره شروع کارش گفته بود، وقتی ششـم دبسـتان بود با تئاترهایی که گاهی در مدرسه می‌دید به تئاتر علاقه‌مند شـد و شـوق تئاتر او را به تهران کشـاند. او تعریف کرده بود: «کلاس پنجم دبستان که بودم (گروه) تئاتری از تهران به مدرسه ما آمده بود و آنجا اجرا می‌کردند. من آنقدر دوست داشتم این کار را ببینم که به فراش مدرسه گفتم هر شب می‌خواهم تئاتر را ببینم. او هم گفت که به‌جای آن هر شـب باید سـالن را جارو کنم. قبول کردم و ۱۳ شب تئاتر می‌دیدم و فردا صبحش سـالن را جارو می‌کردم. عجیب آنجا بود که من این نمایش را کامل حفظ شـدم و بعدها آن را کارگردانی کردم. در واقع این نقطه شـروع من برای علاقه به بازیگری و تئاتر بود.» کاویانی که با دو سریال «همسران» و «آژانس دوستی» شهرت زیادی میان قشر زیادی از مردم پیدا کرد، اولین کار جدی خود را در سـینما «چوپانان کویر» به کارگردانی حسین محجوب معرفی می‌کرد. حضور او در سینما تا ابتدای دهه ۹۰ با بازی در بیش از ۲۵ فیلـم سـینمایی ادامه پیدا کرد. وی که در چنـد فیلم با داریوش مهرجویی همکاری کرده بود، می‌گفت: «داریوش مهرجویی که توانست فیلمی همچون «اجاره نشـین‌ها» را بسـازد حتما می‌توانست کارهای کمیک دیگری را هم بسـازد اما نمی‌دانم به چه دلیل تکرار نشـد. شاید جایی دلخوری‌هایی پیش آمد چون کار طنز در سینما، تئاتر و تلویزیون از بقیه ژانرها سخت‌تر است.» فردوس کاویانی در دوران بازیگری‌اش در سـینما آن‌طور که خودش تاکید می‌کـرد، نقش‌هـای مکمل ظریف را به نقش‌هـای اول به درد نخور ترجیح می‌داد؛ خلاف تئاتر که در آنجا بیشـتر نقش اول بازی کرد. او می‌گفت: «به نظرم در سینما نقش‌های مکمل، گویاتر از نقش‌های اول بودند و تمام سعی‌ام بر این بود که یک ملت را شاد کنم.»

بین‌الملل

موراکامی در یک رویداد ترسناک

هاروکی موراکامی، رمان‌نویس ژاپنـی چنـد روز پیـش از اعلام برنـده جایـزه نوبل کـه در چند سـال اخیر با نام او به‌عنوان یکی از شانس‌های اصلی گرده خورده، میزبـان یـک رویـداد خوانـش داستان‌های ترسـناک در توکیو بـود. به نقـل از ای‌بی‌سـی‌نیوز، موراکامـی در ایـن رویداد گفت که از داسـتان‌های ترسـناک لذت می‌برد و می‌خواهد بیشتر از آنها بنویسد. این رویداد شـامل خوانش یکی از داسـتان‌های مجموعه «قصه‌های مهتاب و باران» بود که موراکامی را از دوران کودکی‌اش مجذوب خود کرد و الهام‌بخش آثارش بوده اسـت. مجموعه داستان کلاسیک «قصه‌های باران و مهتاب» در سـال ۱۷۷۶ میلادی توسـط «آکیناری اوئدا» نوشـته شده و مرز مبهم بین واقعیت و دنیای سـوررئال را بررسی می‌کند. مرزها و دیوارها نقش مهمی در نوشـته‌های موراکامی دارند. قهرمانان داستان‌های او اغلب از میان دیوارها یا بین دو جهان سفر می‌کنند و با شخصیت‌های مرموز و عجیب و غریب روبه‌رو می‌شـوند. در حالی که موراکامی گفته اسـت که بیشتر با خواندن رمان‌های غربی بزرگ شـده اسـت، برخی از کارشناسان همچنین به تأثیر داستان‌های نوشته «اوئدا» در برخی از آثار او اشاره کرده‌اند. نام «موراکامی» بیش از یک دهه اسـت که به‌عنوان شـانس دریافت جایزه نوبل ادبیات مطرح بوده است، جایزه‌ای که برنده سال ۲۰۲۳ آن روز پنجشنبه (۱۳ مهر) اعلام می‌شود. در صورت برنده شدن، او نخستین نویسنده ژاپنی پس از «کنزابورو اوئه» در سال ۱۹۹۴ خواهد بود که برنده جایزه نوبل در رشـته ادبیات می‌شـود. رسانه‌های ژاپنی همچنین از «یوکو اوگاوا» و «یوکو تاوادا» دیگر رمان‌نویسـان ژاپنی را به‌عنوان رقبای احتمالی در سال‌های اخیر نام برده‌اند و رسانه‌های بین‌المللی نیز «کان ژو» نویسنده چینی و «توماس پینچن» رمان‌نویس آمریکایی را در فهرست برندگان احتمالی امسال قرار داده‌اند. «کایوکو شیرایشی» هنرپیشه کهنه‌کار که به خاطر مونولوگ‌های داستان‌های ارواح شناخته می‌شود، یکی از داستان‌های مجموعه «قصه‌های باران و مهتاب» را روایت کرد که داستان مردی بی‌احتیاط اسـت که با دختر یک کشـیش ازدواج می‌کند و همسرش به یک روح انتقام‌جو تبدیل می‌شـود. موراکامی گفت که از بازی ترسـناک «شیرایشـی» در نقش‌های متعدد لذت می‌برد و دوست دارد او را در داستان «آینه» روایت کند؛ یکی از داسـتان‌های ترسـناک کوتاهی که او در سـال ۱۹۸۳ نوشت. رمان عاشقانه «جنگل نروژی» نوشته‌هاروکی موراکامی که در سـال ۱۹۸۷ منتشـر و به اثری پرفروش تبدیل شد، او را به عنوان یک ستاره ادبی به شـهرت رسـاند. «۱Q۸۴» طولانی‌ترین رمان «موراکامی» است که سـال ۲۰۰۹ در سـه جلد به زبان ژاپنی چاپ شد. «سوکورو تازاکی بی‌رنگ و سال‌های زیارتش» در سال ۲۰۱۳ روانه بازار و با استقبال زیادی مواجه شد. «قتل فرمانده» نیز در سال ۲۰۱۷ منتشر شد.